

ผลการจัดกิจกรรมการสอนอ่านตามแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุล
ที่มีต่อความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัย โรงเรียนอนุบาลศรีอารีย์
จังหวัดระยอง

นางเพ็ญพักตร์ แก้วกระโทก

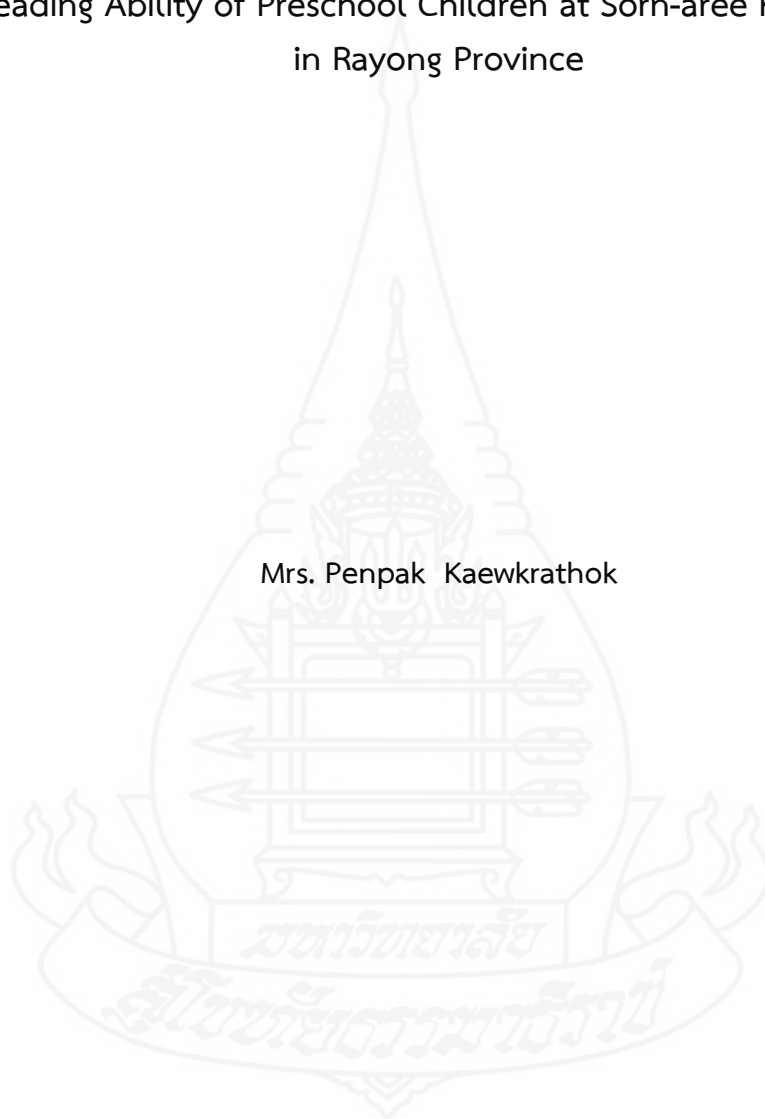

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พ.ศ. 2560

The Effect of Reading Activities Based on Balance Literacy Concept
on Reading Ability of Preschool Children at Sorn-aree Kindergarten
in Rayong Province

Mrs. Penpak Kaewkrathok

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Education in Curriculum and Instruction
School of Educational Studies
Sukhothai Thammathirat Open University
2017

หัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ	ผลการจัดกิจกรรมการสอนอ่านตามแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุลงที่มีต่อความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัยโรงเรียนอนุบาลศรอารีย์ จังหวัดระยอง
ชื่อและนามสกุล	นางเพ็ญพักตร์ แก้วกระโทก
แขนงวิชา	หลักสูตรและการสอน
สาขาวิชา	ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิวัฒนา มัคคสมัน

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้ ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 11 มิถุนายน 2561

คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ

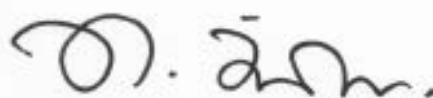
ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิวัฒนา มัคคสมัน)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.พัชรี ผลโยธิน)

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ชื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ ผลการจัดกิจกรรมการสอนอ่านตามแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุลง
ที่มีต่อความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัย โรงเรียนอนุบาลศรอารีย์
จังหวัดระยอง

ผู้ศึกษา นางเพ็ญพักตร์ แก้วกระโทก **รหัสนักศึกษา** 2542102914 **ปริญญา** ศีษาศาสตรมหาบัณฑิต
(หลักสูตรและการสอน) **อาจารย์ที่ปรึกษา** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วัฒนา มัคคสมัน
ปีการศึกษา 2560

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัยก่อน
และหลังการจัดกิจกรรมการสอนอ่านตามแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุลง

กลุ่มตัวอย่างคือ เด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 3 อายุ 5-6 ปี จำนวน 20 คน โรงเรียนอนุบาล
ศรอารีย์ จังหวัดระยอง ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้คือ
(1) คู่มือการจัดกิจกรรมการสอนอ่านตามแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุลง และ (2) แบบวัดความสามารถใน
การอ่านของเด็กปฐมวัย สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัยปรากฏว่า ความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัยหลังการจัดกิจกรรมการสอนอ่าน
ตามแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุลงสูงกว่าความสามารถดังกล่าวก่อนการจัดกิจกรรมอย่างมีนัยสำคัญทาง
สถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ ความสามารถในการอ่าน การสอนอ่าน การสอนภาษาแบบสมดุลง เด็กปฐมวัย

Independent Study title: The Effect of Reading Activities Based on Balance Literacy Concept on Reading Ability of Preschool Children at Sorn-aree Kindergarten in Rayong Province

Author: Mrs. Penpak Kaewkrathok; **ID:** 2542102914;

Degree: Master of Education (Curriculum and Instruction);

Independent Study advisor: Dr. Wattana Makkasman, Assistant Professor;

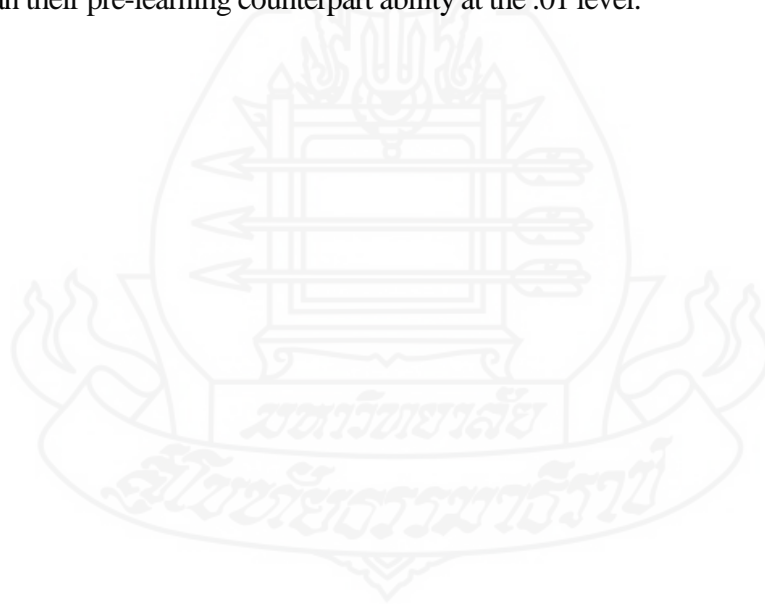
Academic year: 2017

Abstract

The purpose of this research was to compare reading abilities of preschool children before and after taking part in reading activities based on balance literacy concept.

The research sample comprised 20 preschool children, aged 5-6 years, studying at the third kindergarten level in the second semester of the 2017 academic year at Sorn-aree Kindergarten in Rayong province, obtained by cluster sampling. The employed research instruments were (1) a teacher's handbook for organizing reading activities based on balance literacy concept, and (2) a test on preschool children's reading ability. Statistics employed for data analysis were the mean, standard deviation, and t-test.

Research findings showed that the post-learning reading ability of preschool children, who took part in reading activities based on balance literacy concept was significantly higher than their pre-learning counterpart ability at the .01 level.

Keywords: Reading ability, Reading activities, Balance literacy concept,
Preschool children

กิตติกรรมประกาศ

การทำการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาเป็นอย่างยิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วัฒนา มัคคสมัน อาจารย์ที่ปรึกษา วิชาเอกปฐมวัยศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ที่ได้ให้คำปรึกษาและแนะนำ ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ มาโดยตลอด ทำให้การศึกษาค้นคว้าอิสระสำเร็จไปด้วยดี ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณ อาจารย์วิชิฎาพร อ่อนปุย อาจารย์ประจำสาขาการศึกษาปฐมวัยมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี นางสมคิด มาเรือง ศึกษาพิเศษชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 อำเภอเมือง จังหวัดระยอง และนางนงลักษณ์ โพธิ์คำ ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนอนุบาลบึงกาฬวิเศษวิทยุอำนาจศิลป์ ที่ได้ให้คำแนะนำตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ และขอขอบคุณผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลศรีอารีย์ที่ให้ความกรุณาในการทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัย

ขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยการพรพรรณ ศรีอารีย์ ที่สนับสนุนทุนการศึกษา รวมทั้งคณะครูและบุคลากรโรงเรียนอนุบาลศรีอารีย์ทุกท่าน และครอบครัวที่ให้กำลังใจเป็นแรงผลักดันในการศึกษาครั้งนี้จนสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

นอกจากนี้ขอขอบคุณคณาจารย์ในสาขาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช เพื่อน นักศึกษาปริญญาโท วิชาเอกปฐมวัยศึกษา และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่าน ที่กรุณาให้การช่วยเหลือจนการศึกษาค้นคว้าอิสระครั้งนี้สำเร็จลุล่วงลงด้วยดี

เพ็ญพักตร์ แก้วกระโทก

พฤษภาคม 2561

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ฅ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	2
สมมติฐานการวิจัย	2
ขอบเขตการวิจัย	3
นิยามศัพท์เฉพาะ	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	5
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัย	6
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุล	20
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	35
รูปแบบการวิจัย	35
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	35
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	35
การเก็บรวบรวมข้อมูล	44
การวิเคราะห์ข้อมูล	45
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	46
ตอนที่ 1 การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัย โดยภาพรวม ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการสอนอ่านตามแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุล	47
ตอนที่ 2 การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัยรายด้าน ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการสอนอ่านตามแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุล	48
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	51
สรุปการวิจัย	51
อภิปรายผล	53
ข้อเสนอแนะ	58
บรรณานุกรม	59

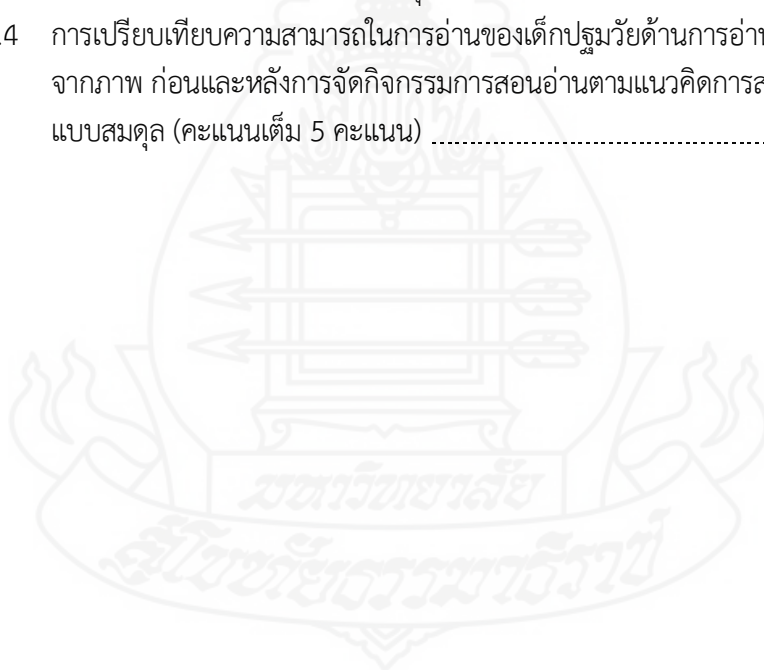
สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ภาคผนวก	63
ก คู่มือการจัดกิจกรรมการสอนอ่านตามแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุล สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 3	64
ข แบบวัดความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัย	79
ค รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ	88
ง ภาพการจัดกิจกรรมการสอนอ่านตามแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุล	94
ประวัติผู้ศึกษา	100

สารบัญตาราง

		หน้า
ตารางที่ 3.1	แสดงแนวทางการส่งเสริมความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัย หลักการและขั้นตอนการจัดกิจกรรมตามแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุลง และขั้นตอนกิจกรรมการสอนอ่านตามแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุลงที่ส่งเสริม ความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัย	36
ตารางที่ 4.1	การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัยโดยภาพรวม ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการสอนอ่านตามแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุลง (คะแนนเต็ม 25 คะแนน)	47
ตารางที่ 4.2	การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัยด้านการจำแนกความเหมือน ความต่างของตัวอักษรและคำ ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการสอนอ่านตามแนวคิด การสอนภาษาแบบสมดุลง (คะแนนเต็ม 10 คะแนน)	48
ตารางที่ 4.3	การเปรียบเทียบด้านการอ่านคำศัพท์ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการสอนอ่าน ตามแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุลง (คะแนนเต็ม 10 คะแนน)	49
ตารางที่ 4.4	การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัยด้านการอ่านเป็นประโยค จากภาพ ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการสอนอ่านตามแนวคิดการสอนภาษา แบบสมดุลง (คะแนนเต็ม 5 คะแนน)	49

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ภาษามีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ ภาษาเป็นเครื่องมือสำหรับการสื่อสาร ทั้งในการแสดงออกถึงความต้องการ ความรู้สึกนึกคิด และข่าวสาร อีกทั้งยังเป็นเครื่องมือสำหรับการเรียนรู้ โดยเป็นสื่อกลางที่ช่วยให้มนุษย์สามารถถ่ายทอดความคิดที่เป็นนามธรรมได้ การจัดประสบการณ์เพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาสำหรับเด็กปฐมวัยจึงเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นอย่างยิ่ง (นฤมล เนียมหอม, 2555, น. 1) เด็กปฐมวัยเรียนรู้ภาษา จากสิ่งแวดล้อมใกล้ตัว ทั้งสิ่งแวดล้อมที่บ้าน และโรงเรียน การเรียนภาษาของเด็กปฐมวัยไม่จำเป็นต้องอาศัยการสอนอย่างเป็นทางการ หรือตามหลักไวยากรณ์ แต่จะเป็นการเรียนรู้จากการมีปฏิสัมพันธ์กับคนรอบข้างหรือสิ่งแวดล้อมรอบตัว

การอ่านเป็นพื้นฐานที่สำคัญอย่างยิ่งในการศึกษาทุกวิชา นักการศึกษาเชื่อว่า เด็กที่อ่านเก่งแล้วมักจะประสบความสำเร็จในการเรียนทุกวิชา ซึ่งกานต์มณี ศักดิ์เจริญ (2546, น. 89) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านไว้ว่า การอ่านเป็นการรับรู้เรื่องราวภาษาที่ปรากฏอยู่ในวัสดุสิ่งพิมพ์ รู้เรื่องราวที่ผู้เขียนต้องการสื่อสารถึงผู้อ่าน การอ่านเป็นสิ่งสำคัญสิ่งหนึ่งในการดำเนินชีวิต เพราะการอ่านจะมีส่วนช่วยสร้างความสำเร็จในการดำเนินชีวิต ผู้ใดมีความสามารถในการอ่านหนังสือเป็นพิเศษ มักจะมีโอกาสเจริญก้าวหน้าในอาชีพและชีวิตมากกว่าคนที่อ่านหนังสือได้น้อยและอ่านช้า โลกปัจจุบันเรียกได้ว่าเป็นโลกของการอ่านเพราะการอ่านแทรกอยู่ในกิจกรรมทุกประเภททุกแห่ง ทั้งนี้เพราะในการสื่อสารซึ่งกันและกันในชีวิตประจำวันต้องอาศัยการอ่านเพื่อความเข้าใจ การอ่าน จึงเข้ามามีบทบาทสำคัญในชีวิตของเรา สิ่งที่เราจะต้องอ่านในชีวิตประจำวันจึงมีมากมาย เราจะต้องรู้จักเลือกอ่าน จับใจความให้ได้ในเวลารวดเร็ว จึงประหยัดเวลา ได้ผลจากการอ่านที่คุ้มค่า

ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยปีพุทธศักราช 2560 สำหรับอายุ 3 - 6 ปี ได้มุ่งเน้นให้โรงเรียนจัดการศึกษาในลักษณะของการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษา เด็กจะได้รับการพัฒนาการทางด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ - จิตใจ ด้านสังคม และด้านสติปัญญา ตามวัยและความสามารถของแต่ละบุคคล โดยไม่ต้องการให้เร่งเด็กในการอ่านออกเขียนได้ แต่ปัจจุบันเด็กปฐมวัยได้รับการสนับสนุนที่ไม่เหมาะสมกับธรรมชาติของวัย เช่น การที่ผู้ปกครองให้เด็กเรียนกวดวิชาเพื่อสอบเข้าโรงเรียนชั้นประถมศึกษาที่มีชื่อเสียง และอีกปัญหาหนึ่งที่สำคัญคือ การที่โรงเรียนในระดับอนุบาลจำนวนมากเปิดสอนพิเศษเพิ่มเติมในช่วงวันหยุดหรือปิดเทอม รวมถึงการเร่งเรียน เขียนและอ่านเกินพัฒนาการของเด็ก ซึ่งเป็นความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนในการจัดการศึกษาปฐมวัยซึ่งพูนสุข บุญยสวัสดิ์ (2544, น. 7) ได้กล่าวไว้ว่า การเรียนรู้ในการอ่านนั้นควรเกิดจากความสนใจไม่ใช่การถูกบังคับจากผู้ใหญ่ ซึ่งผู้ใหญ่มีหน้าที่สำคัญในการสนับสนุนส่งเสริม สร้างแรงจูงใจให้เกิดความสนใจ จนสามารถอ่านได้ การส่งเสริมให้เกิดความสนใจในการอ่านจึงเป็นเรื่องสำคัญ

กุลยา ตันติผลาชีวะ (2551, น. 146 - 147) ได้กล่าวไว้ว่า การอ่านเป็นอีกทักษะที่เด็กปฐมวัยยังทำไม่ได้ เพราะการอ่านเกิดจากการสะกดคำ สะกดเสียง ความคิดของเด็กวัยนี้ยากที่เด็กจะออกเสียงและวาดภาพในมโนสำนึกได้เกินขั้นการคิดและการเรียนรู้ตามวัยของเด็ก ครูผู้สอนมีวิธีการสอนที่นำกิจกรรมการอ่านมาช่วยในการสอนหรือการเรียนรู้ปนเล่นโดยใช้วิธีสอนโดยให้เด็กเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ ซึ่งประกอบด้วย การสร้างปัญหาที่ตรงกับความสนใจและความต้องการของเด็ก เช่น การอ่านหนังสือ การเล่านิทานให้เด็กฟังทุกวัน และทำกิจกรรมต่าง ๆ จากเรื่องที่อ่าน (ฉวีวรรณ คูหาภินันท์ 2545, น. 69) และจากการศึกษาพบว่า การจัดประสบการณ์ด้านภาษาแบบสมดุล เป็นแนวทางการจัดประสบการณ์ด้านภาษาที่ให้ความสำคัญทั้งการสื่อความหมายและทักษะย่อยของภาษา สามารถลดข้อโต้แย้งในการจัดประสบการณ์ด้านภาษาให้แก่เด็กได้ และช่วยให้จัดประสบการณ์ด้านภาษาได้อย่างครบถ้วนสมบูรณ์ (อารี สันทรวี 2550, น. 1) ซึ่งสอดคล้องกับ กันตวรรณ มีสมสาร (2554, น. 23) ที่กล่าวว่า การสอนแนวสมดุลภาษาเป็นการรวมของทักษะการสอนสะกดคำเข้ากับการสอนภาษาธรรมชาติโดยสอนอ่านและเขียนในสภาพจริง

การสอนอ่านตามแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุลเป็นอีกทางเลือกหนึ่งที่น่าการสอนแบบประสมคำมาผสมผสานกับการสอนภาษาธรรมชาติ โดยนำการสอนทักษะและกลวิธีในการอ่านมาสอนร่วมกันเพื่อแก้ปัญหาการอ่านหนังสือไม่ออกของเด็กวัยเริ่มอ่าน การเตรียมความพร้อมทักษะพื้นฐานด้านภาษาสำหรับเด็กวัยอนุบาลสู่การอ่าน เด็กควรเปล่งเสียงได้อย่างถูกต้อง เช่น ออก เสียงสระ เสียงสั้น - ยาว ดูใช้สายตากวาดมองตัวอักษรตามทิศทางใน การอ่านจากซ้ายไปขวา และจากบนลงล่างจากโครงสร้างรูปเสียงของพยัญชนะ และสระ รวมไปถึงตำแหน่งของสระ การอ่านแจกลูกสะกดคำ อ่านเป็นประโยค เพื่อเป็นทักษะพื้นฐานด้านภาษาสู่การอ่านในขั้นที่สูงขึ้นต่อไป (นิจสุตา อภินันทภรณ์, 2558, น. 20)

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และเอกสารงานวิจัยต่าง ๆ พบว่าการจัดกิจกรรมการสอนอ่านตามแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุล เป็นวิธีการหนึ่งที่สามารถส่งเสริมความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัยได้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการจัดกิจกรรมการสอนอ่านตามแนวการสอนภาษาแบบสมดุลที่มีต่อความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัย ซึ่งผลจากการวิจัยในครั้งนี้จะเป็นแนวทางให้กับครูผู้สอนและผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาปฐมวัย นำไปจัดประสบการณ์เพื่อส่งเสริมและพัฒนาความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัยต่อไป

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการสอนอ่านตามแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุล

3. สมมติฐานการวิจัย

ความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัยหลังการจัดกิจกรรมการสอนอ่านตามแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุลสูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมการสอนอ่านตามแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุล

4. ขอบเขตการวิจัย

4.1 ประชากร คือ เด็กปฐมวัยทั้งชายและหญิง อายุ 5 – 6 ปี ชั้นอนุบาลปีที่ 3 โรงเรียนอนุบาลศรีอารีย์ จังหวัดระยอง

4.2 ระยะเวลา ระยะในการวิจัยปีการศึกษา 2559 - 2560 ทำการทดลองในปีการศึกษา 2560 ทดลองเป็นระยะเวลา 4 สัปดาห์

4.3 ตัวแปรที่ศึกษา

4.3.1 *ตัวแปรต้น* ได้แก่ การจัดกิจกรรมการสอนอ่านตามแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุล

4.3.2 *ตัวแปรตาม* ได้แก่ ความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัย

5. นิยามศัพท์เฉพาะ

5.1 เด็กปฐมวัย หมายถึง เด็กที่มีอายุระหว่าง 5 - 6 ปี ศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาลปีที่ 3

5.2 การจัดกิจกรรมการสอนอ่านตามแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุล มีขั้นตอน 5 ขั้นตอน ดังนี้

5.2.1 *ขั้นการสร้างบรรยากาศ* การเตรียมความพร้อมให้กับเด็กด้วยการจัดสภาพแวดล้อมสร้างบรรยากาศและกระตุ้นความสนใจของเด็ก โดยมีเนื้อหาสอดคล้องกับเนื้อเรื่องนิทาน และมีป้ายโฆษณาป้ายถาวร ป้ายชื่อตนเอง

5.2.2 *ขั้นการนำเสนอ* ครูเตรียมหนังสือนิทานเล่มใหญ่ อ่านให้เด็กฟังและชวนเด็กอ่าน และหนังสือนิทานเล่มเล็กที่มีเนื้อหาเหมือนกันให้เด็กจับคู่กันผลัดกันอ่านผลัดกันฟัง และร่วมกันสรุปเนื้อหาในนิทาน

5.2.3 *ขั้นการสอนคำ* ครูสอนให้เด็กรู้จักคำโดยสอนอ่านแบบชี้แนะกลุ่มย่อยและรายบุคคล

5.2.4 *ขั้นการฝึกใช้คำ* เด็กได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมในสถานการณ์ที่ครูกำหนด โดยการเล่นเกมการศึกษาที่เกี่ยวกับเนื้อหาในนิทาน และนำคำจากเกมมาแต่งประโยคหรือแต่งนิทาน

5.2.5 *ขั้นการใช้ความรู้* การนำเสนอสิ่งที่ได้เรียนรู้เกี่ยวกับคำจากการอ่านนิทานมาสร้างเป็นนิทาน

5.3 ความสามารถในการอ่าน หมายถึง การที่เด็กมีความสามารถในการรับรู้ และเข้าใจความหมายของภาษาเขียนที่ปรากฏเป็นสื่อภาพ สัญลักษณ์ ตัวอักษร ข้อความประกอบ เกิดความเข้าใจเรื่องราวที่ผู้เขียนเขียนให้ผู้อื่นเข้าใจได้ ประกอบด้วย

5.3.1 การอ่านจำแนกความเหมือนความต่างของตัวอักษรและคำ

5.3.2 การอ่านคำศัพท์

5.3.3 การอ่านเป็นประโยคจากภาพ

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

6.1 เด็กได้รับการพัฒนาความสามารถในการอ่านโดยการจัดกิจกรรมการสอนอ่านตามแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุล

6.2 เป็นแนวทางสำหรับครูและผู้เกี่ยวข้องกับผู้เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมความสามารถในการอ่านแก่เด็กปฐมวัย

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง ผลการจัดกิจกรรมการสอนอ่านตามแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุลที่มีต่อความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัย โรงเรียนอนุบาลศรอารีย์ จังหวัดระยอง ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับ ภาษาสมดุล และความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัย โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัย
 - 1.1 ความหมายและความสำคัญของความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัย
 - 1.2 พัฒนาการความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัย
 - 1.3 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัย
 - 1.4 การส่งเสริมความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัย
 - 1.5 การวัดความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัย
 - 1.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัย
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุล
 - 2.1 ความหมายและความสำคัญของแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุล
 - 2.2 แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการสอนภาษาแบบสมดุล
 - 2.3 หลักการสอนแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุล
 - 2.4 แนวทางการจัดกิจกรรมการสอนอ่านตามแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุล
 - 2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุล

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัย

1.1 ความหมายและความสำคัญของความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัย

1.1.1 ความหมายของความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัย

การอ่านเป็นรากฐานสำคัญของเด็กปฐมวัยในการเรียนระดับที่สูงขึ้น ซึ่งมีนักการศึกษาได้ให้ความหมายของความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัยไว้อย่างหลากหลาย ดังนี้

นิตยา ประพฤติกิจ (2538, น. 2) ได้ให้ความหมายในการอ่านไว้ว่า การอ่านเป็นการถ่ายทอดความหมายจากคนหนึ่งไปสู่อีกคนหนึ่ง โดยอาศัยภาษาเป็นสื่อ “คำว่าถ่ายทอดนี้มีใช้เรื่องยากอะไรถ้าเราอ่านมาก ๆ เราก็ย่อมเข้าใจมาก นั่นคือผู้เขียนสามารถถ่ายทอดความหมายให้เราเข้าใจนั่นเอง และอีกความหมายคือ การอ่าน เป็นการปฏิสัมพันธ์กับภาษาซึ่งเป็นตัวหนังสือ (ภาษาเขียน) และผลที่ได้รับจากการปฏิสัมพันธ์กับภาษาเขียน ก็คือ ความเข้าใจ”

ฉวีวรรณ คูหาภินันท์ (2542, น. 1) ได้ให้ความหมายของการอ่านไว้ว่า การอ่านเป็นความสามารถของมนุษย์ ที่เข้าใจการสื่อความหมายของสัญลักษณ์ต่าง ๆ เข้าใจในเนื้อเรื่อง และสิ่งที่อ่าน ไม่ว่าจะเป็นจดหมาย หนังสือ บทความต่าง ๆ จากภาพยนตร์ โทรทัศน์ สิ่งปรากฏบนจอคอมพิวเตอร์ สัญลักษณ์ เครื่องหมายจราจรบนท้องถนน รูปภาพ โฆษณาต่าง ๆ ภาพวาด ภาพเขียน แผนที่ การแสดงท่าทางต่าง ๆ เป็นต้น

กระทรวงศึกษาธิการ (2546, น. 7) ได้ให้ความหมายของการอ่านไว้ว่า เป็นการรับแล้วถ่ายทอดโดยใช้ตัวอักษร สัญลักษณ์เป็นสื่อความคิด เจตนาหรือการทำความเข้าใจกับผู้ที่ถ่ายทอด ต้องการสื่อความหมาย เพื่อให้เข้าใจจุดหมายของการอ่าน

ศุทธิรัตน์ แก้วเล็ก (2547, น. 9) ได้ให้ความหมายของการอ่านสำหรับเด็กปฐมวัยไว้ว่า เป็นกระบวนการในการสื่อความหมาย แปลความหมายจากสัญลักษณ์ สื่อภาพต่าง ๆ ภาพตัวหนังสือ เพื่อทำความเข้าใจและช่วยขยายประสบการณ์ทางภาษา ความคิด และพัฒนาสติปัญญา โดยใช้ประสบการณ์ส่วนตัวของเด็ก

เสาวรส ชูศรี (2548, น. 59) ได้ให้ความหมายการอ่านของเด็กปฐมวัยไว้ว่า เป็นการอ่านจากภาพ หรือลีลาของเส้นที่เป็นเส้นตรง เส้นโค้ง หรืออื่น ๆ

สุวัฒน์ วิวัฒนานนท์ (2550, น. 29) ได้ให้ความหมายของการอ่านไว้ว่า เป็นการแปลความหมายของตัวอักษรที่อ่านออกมาเป็นความรู้ ความคิด และเกิดความเข้าใจเรื่องราวที่อ่านตรงกับเรื่องราวที่ผู้เขียนเขียน ผู้อ่านสามารถนำความรู้ ความคิด หรือสาระเรื่องราวที่อ่านไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้

จากข้อความดังกล่าว ความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัยคือ การที่เด็กมีความสามารถในการรับรู้ และเข้าใจความหมายของภาษาเขียนที่ปรากฏเป็นสื่อภาพ สัญลักษณ์ ตัวอักษร ข้อความประกอบ เกิดความเข้าใจเรื่องราวที่ผู้เขียนเขียนให้ผู้อื่นเข้าใจได้

สำหรับงานวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยจะทำการศึกษาความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัย อายุ 5 - 6 ปี ดังนี้

1. การอ่านจำแนกความเหมือนความต่างของตัวอักษรและคำ
2. การอ่านคำศัพท์
3. การอ่านเป็นประโยคจากภาพ

1.1.2 ความสำคัญของความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัย

ความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัยมีความสำคัญต่อการเรียนรู้ขั้นสูงต่อไป เด็กสามารถได้เรียนรู้และพัฒนาการใช้ภาษาจากการอ่าน ซึ่งมีนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความสำคัญ ของความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัย ไว้ดังนี้

นิตยา ประพตติกิจ (2538, น. 2) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านว่า การอ่าน เป็นพื้นฐานที่สำคัญอย่างยิ่งในการศึกษาทุกวิชา นักการศึกษาเชื่อว่า เด็กที่อ่านเก่งแล้วมักจะประสบความสำเร็จในการเรียนทุกสาขาวิชา

ฉวีวรรณ คูหาภินันท์ (2542, น. 3) ได้กล่าวถึงความสำคัญของความสามารถ ในการอ่านเป็นทักษะขั้นพื้นฐานที่สำคัญ และจำเป็นในการทำงาน การอยู่ร่วมกันในสังคม โดยเฉพาะใน สังคมอุตสาหกรรมที่ใช้การอ่านเป็นเครื่องถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ ทางวัฒนธรรมแบบอารยธรรม จากบรรพบุรุษมาสู่อนุชนรุ่นหลัง

จินตนา ไบกาซูยี (2543, อ้างถึงในสุวัฒน์ วิวัฒนานนท์ 2550, น. 31) ได้สรุป การบรรยายของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี ถึงความสำคัญของการอ่านหนังสือไว้ ดังนี้

1. การอ่านหนังสือทำให้ได้เนื้อหาสาระความรู้มากกว่าการศึกษาหาความรู้ด้วยวิธีอื่น
2. ผู้อ่านสามารถอ่านหนังสือได้โดยไม่มีการจำกัดเวลาและสถานที่ สามารถนำไปไหนมาไหนได้
3. หนังสือเก็บได้นานกว่าสื่ออย่างอื่นซึ่งมักมีอายุการใช้งานโดยจำกัด
4. ผู้อ่านสามารถฝึกการคิดและสร้างจินตนาการได้เองในขณะที่อ่าน
5. การอ่านส่งเสริมให้มีสมาธิ มีสมาธิมากกว่าและมากกว่าสื่ออย่างอื่น ทั้งนี้ เพราะขณะอ่านจิตใจจะต้องมุ่งมั่นอยู่กับข้อความ พินิจพิเคราะห์ข้อความ
6. ผู้อ่านเป็นผู้กำหนดการอ่านได้ด้วยตนเอง จะอ่านคร่าว ๆ อ่านละเอียด อ่านซ้ำ หรือทุกตัวอักษร เป็นตามใจของผู้อ่าน หรือจะเลือกอ่านเล่มไหนก็ได้ เพราะหนังสือมีมากสามารถเลือกอ่านเองได้
7. หนังสือมีหลากหลายรูปแบบและราคาถูกกว่าสื่ออย่างอื่นจึงทำให้สมองผู้อ่านเปิดกว้างสร้างแนวคิดและทัศนคติได้มากกว่า ทำให้ผู้อ่านไม่ติดอยู่กับแนวคิดใด ๆ โดยเฉพาะ
8. ผู้อ่านเกิดความคิดเห็นได้ด้วยตนเอง วินิจฉัยเนื้อหาสาระได้ด้วยตนเอง รวมทั้งหนังสือบางเล่มสามารถนำไปปฏิบัติแล้วเกิดผลดี

กานต์มณี ศักดิ์เจริญ (2546, น. 89) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านไว้ว่า การอ่านเป็นสิ่งสำคัญสิ่งหนึ่งในการดำเนินชีวิต เพราะการอ่านจะมีส่วนช่วยสร้างความสำเร็จในการดำเนินชีวิต ผู้ใดมีความสามารถในการอ่านหนังสือเป็นพิเศษ มักจะมีโอกาสเจริญก้าวหน้าในอาชีพและชีวิตมากกว่าคนที่อ่านหนังสือได้น้อยและอ่านช้า โลกปัจจุบันเรียกได้ว่าเป็นโลกของการอ่านเพราะการอ่าน แทรกอยู่ในกิจกรรมทุกประเภททุกแห่ง ทั้งนี้เพราะในการสื่อสารซึ่งกันและกันในชีวิตประจำวันต้องอาศัย การอ่านเพื่อความเข้าใจ การอ่านจึงเข้ามามีบทบาทสำคัญในชีวิตของเรา สิ่งที่เราจะต้องอ่านในชีวิตประจำวันจึงมีมากมาย เราจะต้องรู้จักเลือกอ่าน จับใจความให้ได้ในเวลารวดเร็ว จึงประหยัดเวลา

ได้ผลจากการอ่านคัมภีร์ค่า มีบางคนกล่าวว่า อาหารหล่อเลี้ยงร่างกาย การอ่านหล่อเลี้ยงสมอง ถ้าต้องการให้สมองเจริญเติบโตก็ต้องอ่านมาก

วนิดา ศิริวรรณชัย (2551, น. 9) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านไว้ว่า การอ่านมีความสำคัญในการดำเนินชีวิตของมนุษย์ ทั้งในด้านการศึกษาและการดำรงชีวิตประจำวัน ทั้งนี้เพราะการอ่านเป็นเครื่องมือสำคัญในการแสวงหาความรู้และนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้จากการอ่านไปปรับปรุง และพัฒนาอาชีพหรือธุรกิจการทำงานที่ตัวเองกระทำอยู่ให้เจริญก้าวหน้าและประสบความสำเร็จได้ สำหรับเด็กปฐมวัยนั้น เด็กส่วนใหญ่ยังไม่สามารถอ่านหนังสือด้วยตนเองได้อย่างหลากหลายตามความต้องการ หากเด็กได้ฟังผู้ใหญ่อ่านหนังสือให้ฟังเป็นประจำย่อมที่จะได้รับประโยชน์จากการอ่านได้ เช่นเดียวกับผู้ใหญ่ อีกทั้งยังเป็นแรงจูงใจให้อยากอ่านและปลูกฝังนิสัยรักการอ่าน

อุดม เพชรสังหาร (2557, น. 10) ได้กล่าวถึงความสำคัญการอ่านของเด็กปฐมวัยไว้ว่า การอ่านทำให้สมองของเด็กอาจจะเข้าใจได้ง่ายกว่า เสียง ภาพ และตัวอักษรต่างกระตุ้นให้เซลล์สมองในส่วนที่เกี่ยวข้องเกิดการเชื่อมโยงต่อกันเป็นวงจรในสมองของเด็กเกิดวงจรความจำเกี่ยวกับเสียง ภาพ และตัวอักษรพร้อมเสียง เมื่อเด็กได้พบกับตัวอักษรแบบนั้นอีกเด็กก็จะจำได้ ภาษาพูด ภาษาอ่าน และเขียนก็เกิดขึ้น เมื่อเด็กสัมผัสกับเสียงอ่าน สัมผัสกับตัวอักษรและคำศัพท์มากขึ้นเรื่อย ๆ วงจรก็จะมี การแตกกิ่งก้านต่อเชื่อมกันซับซ้อนมากขึ้น เพราะโดยธรรมชาติสมองยิ่งกระตุ้นก็ยิ่งเติบโต นั่นก็แปลว่า ภาษาและการสื่อสารของเด็กก็จะยิ่งพัฒนามากขึ้น เรื่องที่เล่าหรืออ่านให้เด็กฟังนอกจากจะทำให้เกิดวงจรด้านภาษาและการสื่อสารแล้ว เนื้อเรื่องที่อ่านก็จะช่วยเพิ่มข้อมูลให้กับเด็ก เกิดวงจรการเรียนรู้ในเรื่องนั้น ๆ ขึ้นมา ทำให้เด็กเข้าใจโลกมากขึ้น ในบางเรื่องที่มีสาระเกี่ยวกับวัฒนธรรมก็จะเกิดวงจรการเรียนรู้เรื่อง วัฒนธรรม คุณงามความดี เรื่องยิ่งยาก ค่ายิ่งเยอะสาระยิ่งหลากหลายก็จะยิ่งส่งผลให้วงจรในสมองมีความซับซ้อนมากขึ้น

จากข้อความดังกล่าว สรุปได้ว่า เด็กส่วนใหญ่ยังไม่สามารถอ่านหนังสือด้วยตนเองได้อย่างหลากหลายตามความต้องการ เมื่อเด็กได้ฟังผู้ใหญ่อ่านหนังสือให้ฟังเป็นประจำ จะทำให้สมองของเด็กเข้าใจได้จาก เสียง ภาพ และตัวอักษรเป็นการกระตุ้นให้เซลล์สมองเชื่อมโยงต่อกันทำให้เกิดความจำเกี่ยวกับเสียง ภาพ และตัวอักษรพร้อมเสียง เมื่อเด็กได้พบกับตัวอักษรแบบนั้นอีกเด็กก็จะจำได้ เป็นจุดเริ่มต้นของเด็กที่สามารถอ่านต่อไป หากเด็กได้ฟังผู้ใหญ่อ่านบ่อย ๆ ทำให้ได้รับผลประโยชน์จากการอ่านเหมือนกับผู้ใหญ่

1.2 พัฒนาการความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัย

พฤติกรรมการอ่านของเด็กทำให้เด็กเกิดพัฒนาการความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัย ซึ่งนักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงพัฒนาการความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัยไว้ ดังนี้

พัชรี ผลโยธิน และวรนาท รักสกุลไทย (2543, น. 20 - 24 อ้างถึงใน อนงค์ วรพันธ์, 2546, น. 12) ได้อธิบายขั้นตอนพัฒนาการความสามารถในการอ่านของเด็กไว้ดังนี้

ขั้นที่ 1 เด็กสามารถคาดเดาตัวหนังสือและพยายามใช้ประสบการณ์จากการพูดคุย กลับมาเป็นภาษาที่ใช้อ่าน

ขั้นที่ 2 เด็กพยายามแก้ไขความผิดในประโยคด้วยตนเอง จำตัวหนังสือได้ สามารถชี้บอกคำที่เหมือนกันซึ่งอยู่ในหน้าเดียวกัน และสามารถมองตามตัวอักษรบนแผ่นกระดาษขนาดใหญ่ได้

ขั้นที่ 3 เด็กสามารถจำคำที่คุ้นเคยได้ คาดคะเนความหมายจากบริบท ใช้วิธีการอ่านไปในทิศทางเดียวกันจนเป็นนิสัย สามารถบอกชื่อตัวอักษรได้เกือบหมด

ขั้นที่ 4 เด็กสามารถใช้เสียงเริ่มต้นของคำต้นประโยคคาดเดาคำใหม่ ๆ และสามารถใช้อำนาจที่รู้จักมาแต่งประโยคได้

ขั้นที่ 5 เด็กสามารถแก้ปัญหาในการอ่านคำโดยใช้เสียงเริ่มต้นและเสียงควบกล้ำไปพร้อมกับคำบอกใบ้ของบริบท สามารถรู้ว่าเสียงของคำ ที่ได้ยินประกอบด้วยตัวอักษรอะไร

กระทรวงศึกษาธิการ (2560, น. 32) ได้กล่าวถึงพัฒนาการความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัย ดังนี้

ขั้นที่ 1 อายุ 3 - 4 ปี การอ่านภาพและพูดข้อความด้วยภาษาของตน

ขั้นที่ 2 อายุ 4 - 5 ปี การอ่านภาพ สัญลักษณ์ คำ พร้อมทั้งชี้หรือกวาดตามองข้อความตามบรรทัด

ขั้นที่ 3 อายุ 5 - 6 ปี การอ่านภาพ สัญลักษณ์ คำ ด้วยการชี้หรือกวาดตามองจุดเริ่มต้นและจุดจบของข้อความ

Holdaway (1979, pp. 107-108 อ้างถึงใน วรรณาท รักสกุลไทย และนฤมล เนียมหอม 2552, น.10-15 ถึง 10-17) ได้กล่าวถึงพัฒนาการด้านการอ่านของเด็กปฐมวัยตามลำดับขั้นพัฒนาการ ดังนี้

ขั้นที่ 1 การอ่านขั้นแรกเริ่ม (Emergent Reading) เด็กจะดูหนังสือเรื่องที่ชอบ พูดข้อความในหนังสือด้วยภาษาของตน ทำท่าทางเหมือนอ่านหนังสือโดยไม่สนใจข้อความตามลำดับของเรื่อง จับใจความและตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อเรื่อง โดยการใช้ประสบการณ์เดิมของตนอ่านเรื่องสั้น ๆ ที่บอกให้ผู้ใหญ่บันทึกให้ อ่านและเขียนตัวขีดเขียน รวมทั้งอ่านและพยายามคัดลอกหรือเขียนทับตัวอักษรของผู้ใหญ่

ขั้นที่ 2 การอ่านขั้นแรกเริ่มในระยะก้าวหน้า (Advanced Emergent Reading) เด็กจะกวาดตามองข้อความตามบรรทัด ดูข้อความที่มีตัวหนังสือตัวใหญ่ ตรวจสอบความถูกต้อง โดยการเดาจากประสบการณ์เดิมและจากสิ่งชี้แนะ อ่านข้อความที่มีตัวอักษรคล้ายคลึงกันโดยการตรวจสอบจากจุดที่เริ่มต้นของประโยค

ขั้นที่ 3 การอ่านในระยะที่กำลังจะก้าวไปสู่การอ่านขั้นต้น (Emergent to Early Reading) เด็กจะรู้จักคำที่อยู่ในชีวิตประจำวัน เมื่อเห็นคำนั้นในบริบทหรือสิ่งแวดล้อมรู้จักการคาดเดาคำใหม่ โดยดูรูปประโยคและความหมายกวาดสายตาทิศทางเมื่อมองข้อความที่คุ้นเคย ชี้และบอกชื่อของตัวอักษรส่วนใหญ่ได้ พิจารณาตัวอักษรบางตัวและบอกว่า คือตัวอะไร พยายามคัดลอกและตกแต่งรูปร่างของตัวอักษร และจำคำบางคำที่มีพยัญชนะต้นเหมือนกันได้

ขั้นที่ 4 การอ่านขั้นต้น (Early Reading) เด็กจะชี้หรือกวาดตามองจุดเริ่มต้นและจุดจบของคำบางคำใช้เสียงพยัญชนะต้นที่รู้จักในการคาดเดา และตรวจสอบคำที่อ่าน บอกข้อสังเกตที่แสดงว่า รู้คำว่า คำ ๆ เดียวกันสามารถผสมกับคำอื่นกลายเป็นคำใหม่ได้ คัดลอกหรือเขียนข้อความหมาย โดยใช้ภาษาง่าย ๆ ของตนเองใช้รูปประโยคที่ถูกต้องและกลับมาอ่านข้อความของตนเองได้ รวมถึงชี้หรือกวาดตามองจุดเริ่มต้นและจุดลงท้ายของประโยค

ขั้นที่ 5 การอ่านขั้นต้นในระยะก้าวหน้า (Advanced Early Reading) คาดเดาข้อความจากสิ่งชี้แนะ โดยดูตัวพยัญชนะตัวแรกของคำประกอบกับความรู้อื่นเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างรูปตัวอักษรกับเสียงตัวอักษร จำและตรวจสอบตัวอักษรที่สัมพันธ์กับเสียงของคำ ตรวจสอบคำที่อ่านด้วยการชี้ตัวอักษรในคำพร้อม ๆ กับการออกเสียงไปด้วย ใช้รูปและเสียงตัวอักษรเป็นหลักในการสะกดคำใหม่ที่ไม่รู้จักหรือคำที่ไม่แน่ใจ

Clay (2001, อ้างถึงใน กันตวรรณ มีสมสาร 2554, น. 27-28) ได้กล่าวถึงพัฒนาการด้านการอ่านและการเขียนซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงจากสิ่งที่ง่ายไปสู่กระบวนการที่มีความซับซ้อนมากขึ้น ดังนี้

1. ระยะเวลา Early Reading and Writing เด็กจะเริ่มสนใจรูปแบบของสื่อสิ่งพิมพ์มีมีโนทัศน์บางประการกับสื่อสิ่งพิมพ์ สามารถบอกเรื่องราวเกี่ยวกับสื่อสิ่งพิมพ์ เริ่มรู้จักตัวอักษรบางตัว

2. ระยะเวลา connecting up some aspects of written language เด็กจะสนใจรูปร่างขนาด ตำแหน่ง และรูปแบบของสื่อสิ่งพิมพ์ ยังไม่มั่นใจเกี่ยวกับทิศทางและลำดับของหน้ากระดาษ มักพยายามอ่านหน้าทางซ้ายก่อนทางขวา ชี้และจับคู่คำในขณะที่อ่าน

3. ระยะเวลา Proficient beginners negotiating more transitions เด็กจะรู้ว่าจะเริ่มต้นอ่านที่ใดและเคลื่อนที่ไปทางใด รู้ว่าสื่อสิ่งพิมพ์จะส่งสารให้แก่ผู้อ่าน สนใจรายละเอียดของสื่อพิมพ์ ตระหนักว่าภาษาพูดมีความสัมพันธ์กับสื่อสิ่งพิมพ์ สามารถควบคุมทักษะที่เกี่ยวข้องกับการเคลื่อนไหวได้ดี พยายามอ่านเรื่องง่าย ๆ ให้ความสนใจกับพยัญชนะตัวแรกหรือตัวสุดท้าย

4. ระยะเวลา Proficient readers and writer use subsystems to support each other เด็กสามารถอ่านงานเขียน วิเคราะห์คำ ใช้ภาษาพูด ใช้ไวยากรณ์ สามารถใช้สิ่งกระตุ้นทางสายตา กวาดสายตาอ่านคร่าว ๆ จากซ้ายไปขวา สามารถตรวจสอบความถูกต้องและสังเกตเห็นความแตกต่างได้มากขึ้น ใช้หลักการประสมเสียง

5. ระยะเวลา Fast processing with accuracy on more advanced texts เด็กสามารถอ่านคำใหม่และคำยากได้ สามารถแก้คำผิดได้ อ่านได้เร็วและถูกต้อง สามารถเชื่อมโยงระหว่างการมองเห็นกับการฟัง ซ้ายกับขวา หน้าสุดกับท้ายสุด ความหมายกับโครงสร้างของประโยค ภาพ กับเรื่องราว สามารถรวบรวมข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ เข้าด้วยกันได้ เช่น การมอง การรู้จักเสียง การเข้าใจความและโครงสร้างของประโยค

Cochrana and other (1997, อ้างถึงในธีรศรา ภูมิคง 2555, น. 12-13) ได้กล่าวไว้ดังนี้

1. ขั้นที่จะสามารถอ่านได้ด้วยตนเองอย่างอิสระ การเรียนรู้การอ่านในขั้นนี้จะเป็นการเรียนรู้เบื้องต้นถึงความสัมพันธ์ของตนเองกับหนังสือว่าคืออะไร และควรปฏิบัติต่อหนังสือนั้น อย่างไร ในขั้นนี้เด็กจะไม่สามารถอ่านหรือทำความเข้าใจหนังสือได้ด้วยตนเองจะต้องมีผู้อื่นเข้ามาช่วย สามารถแยกย่อยออกได้เป็น 3 ระยะคือ

1.1 ระยะเวลาเริ่มเรียนรู้ เป็นขั้นเริ่มตั้งแต่แรกเกิดซึ่งเด็กจะยังไม่รู้จักหนังสือหรือสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ว่าคืออะไร แต่จะเริ่มเรียนรู้ขั้นที่น้อยจากประสบการณ์และสิ่งแวดล้อมว่าการถือหนังสือควรถืออย่างไร แม้จะเริ่มจากการกลับหัวท้ายบ้างก็ตาม

1.2 ระยะเวลาที่เด็กเริ่มมีความรู้สึกเหมือนตนเองเป็นผู้อ่าน ในขั้นนี้เด็กโดยทั่วไปอายุประมาณ 2 ปี สามารถถือหนังสือได้ถูกทิศทาง ทราบว่าควรอ่านจากซ้ายไปขวา จากบนลงล่าง เปิด

หนังสือจากหน้าแรกไปหน้าสุดท้าย เด็กเริ่มให้ความสนใจรูปภาพ และเกิดความสนใจความหมายของภาพต่าง ๆ

1.3 ระยะที่เด็กเริ่มเรียนรู้เกี่ยวกับตัวอักษร เด็กจะเริ่มมีความสามารถในการทำความเข้าใจตัวอักษรและเสียงต่าง ๆ ตลอดจนการนำไปใช้ในการอ่าน เริ่มรู้จักคำและนำไปใช้ได้ จำคำบางคำเป็นพิเศษ เช่น ชื่อตัวเอง และคำที่พบบ่อย ๆ เด็กจะเรียนรู้และทราบความหมาย ตลอดจนสามารถนำไปใช้ได้ถูกต้องก่อนคำอื่น ๆ

2. ชั้นสามารถอ่านได้ด้วยตนเองอย่างอิสระ ในขั้นนี้เด็กจะมีความรู้เกี่ยวกับอักษร เสียง และระบบภาษามากขึ้น ทราบความหมายของคำ และสามารถอ่านคำง่าย ๆ ในหนังสือที่ไม่เคยอ่านมาก่อน เริ่มเกิดความมั่นใจในการที่จะนำความสามารถทั้งหมดในการอ่านใช้เพื่ออ่านในสิ่งที่ตนต้องการจะอ่าน ในขั้นนี้สามารถแบ่งย่อยออกเป็น 3 ระยะ คือ

2.1 ระยะที่มีความมั่นใจ ในการนำตัวบ่งชี้ในระบบภาษาต่าง ๆ มาใช้ร่วมกันในกระบวนการอ่านเริ่มมีความอยากอ่านมากขึ้น การอ่านให้ผู้อื่นฟังทุกครั้งที่มีโอกาส มีความสามารถเข้าใจคำหนึ่ง ซึ่งใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ ระยะนี้จะเกิดขึ้นในช่วงสั้น ๆ จากนั้นเด็กก็สามารถอ่านได้อย่างธรรมชาติ

2.2 ระยะที่เด็กจะมีความสามารถในการอ่านได้อย่างอิสระมากขึ้น สามารถอ่านได้ด้วยตนเองและสนใจที่จะอ่านเพื่อความพอใจของตนเองมากกว่าที่จะอ่านให้ผู้อื่นฟังเหมือนในระยะเวลาที่ผ่านมา

2.3 ระยะที่มีทักษะการอ่าน เด็กที่พัฒนามาถึงระยะนี้จะเป็นผู้ที่มีความสามารถในการอ่าน ระดับที่เลือกสิ่งที่ต้องการอ่านได้ด้วยตนเอง โดยมีพื้นฐานมาจากประสบการณ์ส่วนตัวที่ต้องการจะค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมในสิ่งที่สนใจ

จากการศึกษาข้อความดังกล่าว สรุปได้ว่าพัฒนาการความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัยนั้นมีพัฒนาการเป็นขั้นตอน มีความแตกต่างกันในระดับชั้นของอายุ โดยเด็กจะเริ่มจากความสนใจที่จะดูหนังสือที่ตนเองชอบ เริ่มกวาดตามองตามบรรทัดและเลียนแบบการอ่าน หลังจากนั้นเด็กจะเริ่มอ่านคำในชีวิตประจำวัน คำที่คุ้นเคย เริ่มสะกดคำโดยการคาดเดาจากประสบการณ์เดิมของตนเอง ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้กลุ่มตัวอย่างอายุ 5 - 6 ปี ที่มีพัฒนาการความสามารถในการอ่านหนังสือคำคล้องจองที่คุ้นเคย ใช้ภาพเป็นสื่อสำหรับอ่าน จำตัวอักษร อ่านคำเริ่มต้น ลงท้าย สังเกตความเหมือน จับคู่คำที่เหมือนกัน

1.3 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัย

การอ่านของเด็กปฐมวัยนั้นยังไม่สามารถอ่านหนังสือออกเหมือนเด็กโต ๆ แต่จะปลูกฝังให้เด็กรักที่จะหยิบหนังสือมาดูหรืออ่านทั้ง ๆ ที่ไม่รู้หรือเข้าใจ จากการได้ฟังแม่หรือผู้ใหญ่อ่านให้ฟังบ่อย ๆ จนจำได้ขึ้นใจ จะช่วยปลูกฝังให้เด็กรักการอ่านและสามารถอ่านหนังสือออก เด็ก ๆ ที่ได้ฟังผู้ใหญ่อ่านหนังสือให้ฟังเป็นประจำ จะสามารถอ่านหนังสือออกตั้งแต่อายุยังน้อย มีพัฒนาการทางด้านภาษาได้เร็วกว่าเด็กที่ไม่ได้ฟังผู้ใหญ่อ่านหนังสือให้ฟัง การอ่านหนังสือออกได้ของเด็กจะต้องอาศัยปัจจัยคือ 1) ตัวอักษร 2) ประสบการณ์ 3) ความหมาย หากเด็กไม่มีประสบการณ์มาก่อน ย่อมไม่เข้าใจความหมายเมื่อเห็นตัวอักษรนั้น ดังนั้นสิ่งที่ปัจจัยสำคัญต่อความสามารถในการอ่านของเด็กคือ ประสบการณ์ที่บ้านของเด็ก ถ้าหากเด็กได้ฟังพ่อแม่อ่านให้ฟัง ได้เห็นพ่อแม่อ่านหนังสือ ได้ดูโทรทัศน์เกี่ยวกับการศึกษา อีกทั้งพ่อแม่

ได้จัดท้าวสุดเกี่ยวกับการเขียนและการอ่านไว้ให้พร้อมทุกเมื่อแล้ว เด็กคนนี้ย่อมพร้อมที่จะอ่านได้เร็วกว่าเด็กที่ขาดประสบการณ์เหล่านี้ (นิตยา ประพตติกิจ 2536, น. 157)

วรรณิ โสมประยูร (2539, อ้างถึงในนิไพพรรณ เกิดสว่าง 2547, น. 39) ได้กล่าวถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการอ่านของเด็กปฐมวัยไว้ดังนี้

1. ตัวเด็ก ได้แก่ ความพร้อมทางด้านร่างกาย สติปัญญา ลักษณะของสิ่งแวดล้อมทางบ้านทางโรงเรียนและชุมชนที่เด็กอาศัย

2. ตัวครู ได้แก่ บุคลิกภาพของครู ความรู้ความสามารถของครูในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและการปกครองชั้นเรียน ความเป็นแบบที่ถูกต้องในการใช้อย่างภาษาสำเนียงการพูดของครู ความศรัทธาในการสอนและความรับผิดชอบต่อนักเรียนของครู

3. วิธีการสอน โดยครูต้องมีความรู้ความเข้าใจแต่ละวิธี เพื่อเลือกวิธีสอนให้เหมาะสมกับเนื้อหาและทักษะที่ต้องการพัฒนาให้แก่เด็ก ซึ่งครูจะต้องรู้จักนำวิธีที่ต่าง ๆ มาผสมผสาน หรือบูรณาการด้วยกัน นอกจากนี้ การวัดประเมินผล และสื่ออุปกรณ์ที่ใช้ก็มีความสำคัญอย่างยิ่ง โดยครูจะต้องรู้จักเลือกและปรับใช้ให้เข้ากับบริบทและลักษณะการเรียนรู้ของเด็ก

สุพรรณิ วราทร (2550, น. 16) ได้กล่าวถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัย คือ

1. สร้างบรรยากาศที่จูงใจในการอ่าน
2. ชี้ให้เห็นความสำคัญและความจำเป็นของการอ่าน
3. กระตุ้นหรือเร้าให้เกิดความอยากรู้อยากอ่านหนังสือ โดยเฉพาะหนังสือคุณภาพ
4. ส่งเสริมให้มีการอ่านอย่างต่อเนื่องจนเป็นนิสัย

ถนอมวงศ์ ถ้ายอดมรรคผล (2544, น. 10-13) ได้กล่าวถึงปัจจัยสำคัญที่ในการอ่านของเด็ก คือ

1. ความพร้อมทางกาย เป็นความพร้อมที่เกี่ยวข้องกับอายุสมอง สุขภาพ และความสามารถในการจำ

2. ความพร้อมทางใจ ประกอบด้วยความสนใจ ความพยายาม และทัศนคติเกี่ยวกับการอ่าน
3. ความพร้อมทางความคิดเป็นความพร้อมในด้านแนวคิดและเป้าหมายในการอ่าน
4. ความพร้อมที่จะอ่านเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม พิจารณาดังนี้

4.1 โอกาสและการสนับสนุน เด็กควรได้รับการส่งเสริมการอ่านจากผู้ใหญ่ โดยผู้ใหญ่เป็นตัวอย่างที่ดีในการอ่าน การตอบข้อสงสัยในการอ่านของเด็ก การซื้อหนังสือให้เด็กอ่าน และการแนะนำให้เด็กทำกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน

4.2 การฝึกฝน ทำให้อ่านได้มากและอ่านได้เก่งขึ้น ซึ่งมีใช่อ่านเก่งเฉพาะเรื่องของตัวเองชอบแบบเดียวตลอด แต่ควรอ่านได้ทุกเรื่อง

4.3 บรรยากาศในการอ่าน ได้แก่ความสงบ แสงสว่าง เสียง สถานที่ที่อ่าน กลิ่น และบุคคลที่แวดล้อม บรรยากาศที่สงบทำให้มีสมาธิในการอ่าน

อรศรี งามวิทยาพงศ์ (2553, น. 5 - 6) ได้กล่าวถึงปัจจัยหลักที่ส่งผลต่อความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัย 2 ประการคือ

1. การมีโครงสร้างความสัมพันธ์ทางสังคมรองรับกิจกรรมการอ่าน การอ่านอย่างต่อเนื่องจากเกิดขึ้นได้จริงและยั่งยืน จำเป็นต้องมีระบบความสัมพันธ์สนับสนุน แบบอิสระ รู้สึกสบาย เป็นกันเอง ไม่ว่าจะในบ้าน โรงเรียน ห้องสมุด

2. การมีกลไกสนับสนุนกระตุ้น ติดตามการอ่าน ปัจจัยประการนี้นับเป็นเงื่อนไขจำเป็น (Necessary Conditions) อีกประการหนึ่ง คือกลไกที่เป็นตัวบุคคล มีความสัมพันธ์ที่ดีกับกลุ่มเป้าหมาย ส่งเสริมให้ กลุ่มเป้าหมายรู้สึกสบาย ไม่เคร่งครัด เคร่งเครียด มีความเป็นกันเองในกิจกรรมการอ่าน

สรุปได้ว่า ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัยคือ เด็กมีความพร้อมทางร่างกาย สติปัญญา มีประสบการณ์เดิมจากที่บ้านของเด็กได้รับการส่งเสริม กระตุ้นให้เด็กอยากอ่านจากที่บ้าน และครูเป็นผู้จัดกิจกรรมการสอนอ่านที่เหมาะสมกับพัฒนาการให้แก่เด็ก สร้างบรรยากาศให้เด็กรู้สึกอยากอ่านโดยจัดมุมหนังสือภายในห้องเรียน มีห้องสมุดให้เด็กได้เลือกหนังสืออ่านเอง ในการสอนอ่านให้เด็กรู้สึกอิสระ เด็กรู้สึกอยากอ่านเองไม่ใช่ว่าบังคับ

1.4 แนวทางการส่งเสริมความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัย

การอ่านของเด็กเป็นพัฒนาการที่ต่อเนื่องโดยเริ่มต้นตั้งแต่ปฐมวัย การเตรียมความพร้อมทักษะด้านการอ่านจึงเป็นสิ่งจำเป็น ดังที่นักวิชาการได้ให้แนวทางการส่งเสริมความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัยไว้ดังนี้

หน่วยศึกษานิเทศ (ม.ป.ป., น. 76) ได้ให้แนวทางการจัดประสบการณ์เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัยไว้ดังนี้

1. สร้างบรรยากาศที่ดีเพื่อส่งเสริมให้เด็กรักการอ่าน
2. จัดมุมหนังสือที่น่าสนใจและหมุนเวียนหนังสือให้เด็กอ่านเสมอ
3. เล่านิทานโดยชี้ตัวหนังสือตามไปด้วยเพื่อให้เด็กเข้าใจคำและตัวหนังสือ
4. อ่านหนังสือให้เด็กฟังสม่ำเสมอ
5. ชวนเด็กสังเกตป้ายและสัญลักษณ์ต่าง ๆ ครูควรออกเสียงถูกหลักภาษาโดยเฉพาะ

การออกเสียง “ร”

นิตยา ประพฤติกิจ (2536, น. 158) ได้ให้แนวทางการจัดประสบการณ์การเพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัยไว้ดังนี้

1. การเล่นเกมที่ต้องอาศัยการฟังและการออกเสียงเป็นสำคัญ
2. การจัดหามุมหรือสถานที่สงบและสบาย มีทั้งเบาะและหมอนสำหรับให้เด็กได้อ่านหนังสือ
3. การจัดหาหนังสือดี ๆ เหมาะกับวัยและความสนใจของเด็ก
4. การพูดคุยเกี่ยวกับการดูแลรักษาหนังสือ
5. การเพิ่มพูนคำศัพท์ของเด็ก

6. การแสดงรูปภาพ มีการพูดคุยซักถามเกี่ยวกับความหมายของภาพที่มีศิลปินระบุไว้ ครูอาจให้ความรู้เพิ่มเติมถ้าหากเด็กมองไม่เห็นความหมาย หรือบอกรายละเอียดและบอกสีไม่ได้ นอกจากนี้ อาจมีการแสดงผลงานของเด็กหมุนเวียนกันไปให้ครบทุกคน เช่นเดียวกับแสดงรูปภาพที่มีชื่อเสียง

7. การใช้สัญลักษณ์ โดยการติดชื่อเด็กทุกวัน ติดสติ๊กเกอร์หรือสัญลักษณ์หน้าตู้เก็บของของเด็ก เขียนชื่อเด็กลงบนผลงานศิลปะทางมุมซ้ายบนรูปภาพ

8. งานศิลปะ บอกเด็กให้เล่าเกี่ยวกับงานศิลปะของเขา ครูเขียนตามที่เด็กบรรยายเสร็จแล้วอ่านให้เด็กฟัง

เสาวรส ชูศรี (2548, น. 64) ได้กล่าวถึงการส่งเสริมความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัยไว้ดังนี้

1. การเล่านิทาน เด็กทุกคนชอบนิทานให้ความเพลิดเพลิน สร้างความผูกพันใกล้ชิดสนิทสนมระหว่างเด็กกับผู้ใหญ่ และช่วยปลูกฝังนิสัยรักการอ่าน นิทานจะช่วยให้เด็กสามารถแก้ปัญหา ซึ่งเด็กจะเอาตัวเองใส่เข้าไปในสถานการณ์และได้พัฒนาค่านิยม เด็กจะได้ประโยชน์ในด้านพัฒนาการทางภาษา ทำให้เกิดการเรียนรู้คำใหม่ สำนวน และประโยคอีกด้วย

2. การอ่านหนังสือให้เด็กฟัง เป็นวิธีการที่ดีที่สุดวิธีหนึ่งที่จะปลูกฝังและพัฒนารสนิยมที่ดีในทางวรรณกรรม เด็กปฐมวัยแม้จะยังไม่ออก แต่ก็สามารถเข้าใจได้ว่าภาพที่ปรากฏและตัวอักษรในหนังสือนั้นมีความหมายและสนุกสนานเพียงไร ขณะอ่านควรเรียกเด็กให้เข้ามานั่งใกล้ ๆ เด็กบางคนอาจจะเข้ามาช่วยจับและเปิดหนังสือ เด็กก็จะได้มีโอกาสเรียนรู้วิธีการเปิดหนังสือ หรือวิธีการอ่านตัวอักษรที่อ่านจากซ้ายไปขวา

3. การสนับสนุนให้เด็กมีหนังสือเป็นของตนเอง เด็กผู้รักหนังสือย่อมต้องการที่จะมีหนังสือเป็นของตนเองและเด็กที่มีหนังสือเป็นของตนเองย่อมจะรักหนังสือที่มี ดังนั้น ผู้ปกครองควรซื้อหนังสือให้เด็กอ่านหรือให้เป็นของขวัญในวาระต่าง ๆ การเลือกซื้อหนังสือให้เด็กควรพิจารณาให้เหมาะสมกับเพศ วัย ความต้องการและความสนใจ

4. การเป็นตัวอย่างที่ดีให้แก่เด็ก เด็กปฐมวัยเป็นวัยที่ชอบเลียนแบบ ดังนั้น พ่อแม่ผู้ปกครอง จึงมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของเด็กเป็นอันมาก การเป็นตัวอย่างที่ดีให้แก่เด็กในเรื่องการอ่าน ควรอ่านหนังสือเป็นประจำทุกวัน มีการสะสมหนังสือ ซื้อหนังสือเป็นสมบัติส่วนตัว ใช้หนังสือเป็นเครื่องมือช่วยแก้ปัญหา เช่น ปัญหาการสะกดคำ เป็นต้น พุดถึงหนังสือในทางที่ดี พาเด็ก ๆ ไปอ่านหนังสือในห้องสมุด และจัดเก็บหนังสือให้เป็นระเบียบ สะดวกแก่การใช้งาน

ฉวีวรรณ คูหาภินันท์ (2545, น. 69) ได้กล่าวไว้ว่า ครูผู้สอนมีวิธีการสอนที่นำกิจกรรมการอ่านมาช่วยในการสอนหรือการเรียนปนเล่นโดยใช้วิธีสอนโดยให้เด็กเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ ซึ่งประกอบด้วย การสร้างปัญหาที่ตรงกับความสนใจและความต้องการของเด็ก เช่น อ่านหนังสือ เล่านิทาน ให้เด็กฟังทุกวัน และทำกิจกรรมต่าง ๆ จากเรื่องที่อ่านแก้ปัญหา เช่น ปัญหาการสะกดคำ เป็นต้น พุดถึงหนังสือในทางที่ดี พาเด็ก ๆ ไปอ่านหนังสือในห้องสมุด และจัดเก็บหนังสือให้เป็นระเบียบ สะดวกแก่การใช้งาน

กุลยา ตันติผลาชีวะ (2551, น. 146-147) ได้กล่าวไว้ว่า เด็กจะเรียนอ่าน จากประสบการณ์ และสิ่งที่เด็กคุ้นเคยตามวัย ครูควรสอนอ่านโดยใช้วิธีอ่านทั้งคำหรือสอนคำให้คุ้นตา และให้เด็กออกเสียง คำคุ้นตาอาจมาจากคำพูดของเด็กเองหรือสิ่งพิมพ์ หลักการสอนอ่านของเด็กเริ่มจากการให้เด็กเห็นคำ เข้าใจความหมาย แล้วสร้างความคุ้นเคย ด้วยการเห็น การอ่านและฝึกทำ จะทำให้เด็กมีพัฒนาความสามารถในการอ่านได้ ลำดับขั้นของการอ่านของเด็กสามารถอ่านได้ต้องมีการฝึกใช้คำในกิจกรรมการพูด การเล่าเรื่อง เล่นคำคล้องจอง เป็นต้น

พัชรา พุ่มพชาติ (2557, น. 11-62) ได้แนะนำแนวทางการส่งเสริมความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัย สำหรับผู้ดูแลเด็ก ครู และอาจารย์ ไว้ดังนี้

1. จัดที่ในมุมหนึ่งมุมใดในโรงเรียนหรือศูนย์ฯ ให้เหมาะกับการอ่านหนังสือ แบ่งส่วนสำหรับวางหนังสือ และจัดให้มีหนังสือสำหรับเด็กได้อ่านเล่นให้หลากหลาย โดยให้หยิบเองและวางคืนได้ง่าย
2. เปิดโอกาสให้เด็กคุ้นเคยกับหนังสือและได้อ่านหนังสือตามวัย โดยเฉพาะให้อ่านร่วมกับครูหรือเพื่อน ๆ จัดทำสมุดบันทึกการอ่าน
3. ส่งเสริมให้ผู้ปกครองอ่านหนังสือกับลูก เช่น ให้ความรู้ จัดหนังสือให้ลูกกลับไปให้ผู้ปกครองอ่านให้ฟัง
4. แนะนำเด็กในการหยิบ การใช้และเก็บหนังสืออย่างทะนุถนอม และให้รู้จักวิธีจับหนังสือ เปิดหนังสือ
5. ให้เด็กสังเกตว่าขณะครูอ่านนิทานให้ฟัง จะอ่านจากซ้ายไปขวา บนลงล่าง ด้วยการลากนิ้วไปตามตัวหนังสือขณะอ่าน และชวนให้เด็กเอานิ้วชี้ตัวหนังสือไปด้วยขณะที่อ่านหนังสือ
6. ชี้ชวนให้รู้จักคำ ตัวพยัญชนะ แล้วเล่นเกมหาตัวพยัญชนะตามคำสั่ง ผลัดกันเป็นคนออกคำสั่ง และเป็นคนหาตัวพยัญชนะ ทั้งจากบัตรตัวพยัญชนะ หรือพยัญชนะที่ปรากฏในที่ต่าง ๆ เช่น บนห่อขนม บน กล่องของเล่น โยงโยให้เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างตัวอักษรต่าง ๆ กับภาษาพูด ฯลฯ
7. หมั่นพาเด็กไปห้องสมุดด้วยกัน เพื่อเลือกหนังสืออ่าน
8. ชวนเด็กอ่านคำที่เห็นตามทีต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน เช่น อ่านป้ายโฆษณา ป้ายประกาศ ชื่อร้าน หรือป้ายทางด่วนที่ผ่านเป็นประจำ ป้ายถนน ป้ายชอย ฯลฯ สร้างบรรยากาศให้รู้จักและสนใจการอ่าน
9. เล่นเกมอ่านบัตรคำที่มีภาพและไม่มีภาพประกอบ เพื่อช่วยในการสื่อความหมาย
10. จัดสภาพแวดล้อมให้มีกระเป๋าบัตรคำในห้องหรือบริเวณโรงเรียน ให้มีคำหรือประโยคที่สอดคล้องกับกิจกรรมของเด็ก

ทิพย์สุตา สุเมธเสนีย์และวัฒนา มัคคสมัน (2557, น. 9-73) ได้ให้แนวทางการส่งเสริมความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัย คือ

1. จัดที่ในมุมหนึ่งมุมใดของบ้านให้เหมาะกับการอ่านหนังสือ แบ่งส่วนสำหรับวางหนังสือของเด็ก และจัดให้มีหนังสือสำหรับเด็กได้อ่านเล่นให้หลากหลาย โดยให้เด็กหยิบเองและวางคืนได้ง่าย จัดให้มีช่วงเวลาให้อ่านหนังสือด้วยตัวเองหรืออ่านกับผู้ใหญ่ เช่น ก่อนนอน หลังอาบน้ำ เวลาว่าง วันหยุดสุดสัปดาห์ เป็นต้น
2. แนะนำเด็กให้หยิบ การใช้ชีวิตประจำวันวัน เช่น อ่านป้ายโฆษณา ป้ายประกาศ ชื่อร้าน หรือป้ายทางด่วนที่ผ่านเป็นประจำ ป้ายถนน ป้ายชอย เป็นต้น
3. สร้างบรรยากาศให้รู้จักรักและสนใจการอ่าน ให้เด็กสังเกตว่าขณะผู้ใหญ่อ่านนิทานให้ฟัง จะอ่านจากซ้ายไปขวา บนลงล่าง ด้วยการลากนิ้วตามตัวหนังสือขณะอ่าน และชวนให้เด็กเอานิ้วชี้ตัวหนังสือไปด้วยขณะที่เด็กอ่านหนังสือ ชี้ชวนเด็กให้รู้จักตัวพยัญชนะ แล้วเล่นเกมหาตัวพยัญชนะตามคำสั่ง ผลัดกันเป็นคนออกคำสั่ง และเป็นคนหาตัวพยัญชนะ ทั้งจากบัตรตัวพยัญชนะหรือพยัญชนะที่ปรากฏในที่ต่าง ๆ เช่น บนห่อขนม บนกล่องของเล่น โยงโยให้เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างตัวอักษรต่าง ๆ กับภาษาพูด เป็นต้น

4. เล่นเกมอ่านบัตรคำที่มีภาพและไม่มีภาพประกอบ เพื่อช่วยในการสื่อความหมายและ ผู้ใหญ่ควรแสดงการชื่นชมเด็กทุกครั้งที่ได้กพุดคำหรือประโยคใหม่ ๆ หรือที่ยาก ๆ

สรุปได้ว่า การส่งเสริมความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัย มีแนวทางการส่งเสริมความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัย ดังนี้

1. จัดที่ในมุมหนึ่งของโรงเรียน/ ห้องเรียน ให้เหมาะสมกับการอ่านหนังสือ แบ่งส่วนสำหรับวางหนังสือของเด็กได้อ่านเล่นให้หลากหลาย โดยให้เด็กหยิบเองและวางคืนได้ง่าย ให้มีช่วงเวลาให้เด็กได้อ่านหนังสือด้วยตนเอง

2. สร้างบรรยากาศให้เด็กสนใจการอ่าน โดยการเล่านิทาน อ่านหนังสือให้เด็กฟังทุกวัน สร้างบรรยากาศให้เด็กสนใจในการอ่าน ครูจะอ่านจากซ้ายไปขวา บนลงล่าง ด้วยการลากนิ้วตามตัวหนังสือ ขณะอ่าน และชวนให้เด็กเอานิ้วชี้ตัวหนังสือไปด้วยขณะที่เด็กอ่านหนังสือ

3. การสอนอ่านจากประสบการณ์และสิ่งที่เด็กคุ้นเคยตามวัยเด็ก เน้นในชีวิตประจำวัน เช่น ป้ายโฆษณา ป้ายถนน ชื่อตนเอง เป็นต้น

4. ครูผู้สอนมีวิธีการสอนที่นำกิจกรรมการอ่านมาช่วยในการสอนหรือการเรียนปนเล่น โดยสร้างสถานการณ์ที่ตรงกับความสนใจและความต้องการของเด็ก

5. ครูเป็นตัวอย่างที่ดีให้แก่เด็กในเรื่องการอ่าน ควรอ่านหนังสือเป็นประจำทุกวัน มีการสะสมหนังสือ ชื่อหนังสือเป็นสมบัติส่วนตัว ใช้หนังสือเป็นเครื่องมือช่วยแก้ปัญหาหรือให้เป็นของขวัญในวาระต่าง ๆ

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้กิจกรรมการสอนอ่านตามแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุล เพื่อส่งเสริมและพัฒนาความสามารถในการอ่านให้กับเด็กปฐมวัย

1.5 การวัดและการประเมินความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัย

การวัดและการประเมินพัฒนาการของเด็กปฐมวัยนั้นควรวัดอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ ซึ่งมีนักวิชาการให้แนวทางการวัดและการประเมินความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัยไว้ดังนี้

หน่วยศึกษานิเทศก์ (ม.ป.ป., น. 76) ได้ให้แนวทางการประเมินความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัยโดยให้สังเกตจากการที่เด็กแสดงความสนใจ ด้วยการดู/ถามเกี่ยวกับหนังสือ นิทาน รูปภาพ ข้อความ สัญลักษณ์

Cutting (1989, อ้างถึงใน นิไพพรรณ เกิดสว่าง, 2547, น. 45) ได้กล่าวถึงการประเมินผลทางด้านการอ่านว่าสามารถทำได้ 3 วิธี โดยสรุปได้ดังนี้

1. การสังเกต (Observation) ซึ่งสามารถสังเกตเด็กได้จากท่าทางขณะที่เด็กอ่าน

2. การวินิจฉัยความหมาย (Diagnostic means)

2.1 การฟังเด็กอ่าน เพื่อจะรู้ว่าเด็กทำอะไรและทำให้ทราบว่าหนังสือเหมาะสมกับเด็กหรือไม่ การฟังเด็กอ่านนั้นทำให้เราทราบได้ว่าเด็กอ่านถูกหรือไม่ และสามารถทำให้ทราบได้ว่าเด็กสามารถใช้การเดาหรือมีกลวิธีใดในการอ่านบ้าง

2.2 การฟังเด็กเล่าเรื่องซ้ำและถามคำถามเกี่ยวกับเรื่องราวในหนังสือเพื่อเป็นการตรวจสอบความเข้าใจในเรื่องราวที่อ่าน

3. การตอบสนองของเด็ก (Children constructed responses) โดยการเปิดโอกาสให้เด็กตอบสนองต่อเรื่องที่อ่าน จับใจความของเรื่อง และขยายความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน

อารี สันทรวี (2550, น. 194-197) เครื่องมือและวิธีการวัดและประเมินพัฒนาการความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัยได้แก่การสังเกต การสัมภาษณ์ และแบบทดสอบ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. การสังเกต ครูต้องคอยสังเกตความสามารถในการอ่านของเด็กในกิจกรรมและสถานการณ์ต่าง ๆ โดยที่เด็กไม่รู้สึกรู้สีกตัว โดยมีตัวอย่าง คือ

1.1 การออกเสียง ครูสังเกตการออกเสียงของเด็กในสถานการณ์ต่าง ๆ ว่าสามารถออกเสียงของเด็กได้ชัดเจนเพียงไรและเสียงใดที่เด็กออกเสียงไม่ถูกต้อง เช่น คว เป็น ฟ

1.2 คำหรือคำศัพท์ การวัดและประเมินคำศัพท์จะมี 2 ลักษณะ คือ คำศัพท์ที่รู้และเข้าใจโดยการให้เด็กชี้ภาพจากคำถามของครูได้

1.3 ประโยคหรือไวยากรณ์หรือการลำดับคำ การวัดและประเมินความสามารถในการรู้และเข้าใจประโยค

1.4 การใช้ภาษาในการสรุป อธิบายและคาดคะเน และสถานการณ์คิดฝัน

1.5 ความสามารถในการใช้ภาษาในการสื่อสารในสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งในสถานการณ์

ชีวิตจริง

2. การสัมภาษณ์ ครูหรือผู้ทดสอบอาจจะสัมภาษณ์เด็กหรือผู้ปกครองของเด็กเพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับความสามารถในการใช้ภาษาของเด็ก ในการสัมภาษณ์ครูหรือผู้ทดสอบอาจจะใช้การสัมภาษณ์แบบเป็นทางการหรือไม่เป็นทางการ

3. แบบทดสอบ ในการใช้แบบทดสอบมาตรฐานที่วัดและประเมินพัฒนาการทางภาษาของเด็กนั้น จะมีจุดประสงค์ที่สำคัญคือ

3.1 เพื่อใช้ในการสำรวจคัดแยก (Screening Test) เพื่อทราบว่าเด็กได้พัฒนาตามวัยหรือไม่เพื่อหาทางช่วยเหลือเป็นรายบุคคลต่อไป

3.2 เพื่อใช้ในการวินิจฉัย (Diagnostic Test) เพื่อทราบว่าเด็กมีจุดเด่นจุดด้อยในเรื่องใดเพื่อจะได้ช่วยเหลือและส่งเสริมได้เหมาะสม

3.3 เพื่อวัดความสามารถทางภาษา (Achievement Test) เพื่อทราบระดับความสามารถทางภาษาของเด็ก

วนิดา ศิริวรรณชัย (2551, น. 15) ได้สรุปการประเมินผลการอ่านจะเป็นไปตามพัฒนาการและธรรมชาติการเรียนรู้หนังสือในด้านการอ่านของเด็ก โดยการเก็บร่องรอยทางการอ่านของเด็กขณะทำกิจกรรมการอ่าน รวมถึงกิจกรรมการอ่านร่วมกัน โดยการสังเกต การบันทึกพฤติกรรมการอ่านอย่างต่อเนื่อง การสังเกตพัฒนาการการอ่านนั้น สามารถทำได้กับเด็กเป็นรายบุคคลและในกลุ่มย่อยขณะเด็กทำกิจกรรมการอ่านร่วมกันในห้องเรียน การสังเกตเพื่อประเมินพัฒนาการของเด็กในกิจกรรมการอ่านร่วมกันนั้นสามารถประเมินความตั้งใจ ทักษะการคาดคะเน กระบวนการในการอ่าน การจับใจความ ความคิดรวบยอดเกี่ยวกับหนังสือและตัวหนังสือ

พัชรี ผลโยธิน (2555, น. 9 - 13) ได้กล่าวไว้ว่าการวัดประเมินมี 2 ประเภท คือ การวัดประเมินแบบเป็นทางการ (Formal assessments) และการวัดประเมินแบบไม่เป็นทางการ (Informal assessments) ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. การวัดประเมินแบบเป็นทางการ (Formal assessments) เป็นการวัดประเมินที่เน้นผลเชิงปริมาณโดยมีเครื่องมือที่ใช้ในการวัด ได้ค่าออกมาเป็นตัวเลขหรือคะแนนนั้นมาสรุปเพื่อแสดงพัฒนาการในแต่ละด้าน เครื่องมือวัดได้แก่ แบบทดสอบต่างๆ เช่น แบบวัดทดสอบความพร้อม แบบทดสอบวัดความคิดสร้างสรรค์ แบบทดสอบวาดรูปคน เป็นต้น

2. การวัดประเมินแบบไม่เป็นทางการ (Informal assessments) เป็นการวัดประเมินที่ไม่เน้นผลการประเมินเชิงปริมาณที่เป็นตัวเลขหรือคะแนน ใช้การสังเกต การสนทนา การสัมภาษณ์ การรวบรวมผลงานที่แสดงออกถึงความก้าวหน้าของเด็กๆรายบุคคล เครื่องมือที่ใช้เช่น แบบสังเกต แบบบันทึกพฤติกรรม แบบสัมภาษณ์ เป็นต้น และทำการจัดบันทึกเป็นระยะ ๆ เพื่อพิจารณาดูการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและความสามารถที่บ่งชี้พัฒนาการในแต่ละด้าน

สรุปได้ว่า เครื่องมือการวัดและประเมินความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัยนั้นมีวิธีการต่าง ๆ ที่หลากหลาย ครูประเมินตามพัฒนาการของเด็กแต่ละคนโดยใช้วิธีการสังเกต การบันทึก การฟังโดยใช้เครื่องมือที่เหมาะสมกับพัฒนาการและธรรมชาติการเรียนรู้ในด้านการอ่านของเด็ก

ซึ่งการทำวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยเลือกใช้วิธีการวัดความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัย โดยใช้แบบวัดความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัย วัดก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการสอนอ่านตามแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุล ทำการวัดความสามารถในการอ่าน 3 ชุด คือ

ชุดที่ 1 แบบวัดความสามารถในการจำแนกความเหมือนความต่างของตัวอักษรและคำของเด็กปฐมวัย จำนวน 10 ข้อ 10 คะแนน

ชุดที่ 2 แบบวัดความสามารถในการอ่านคำศัพท์ของเด็กปฐมวัย จำนวน 10 ข้อ 10 คะแนน

ชุดที่ 3 แบบวัดความสามารถในการอ่านเป็นประโยคจากภาพของเด็กปฐมวัย จำนวน 5 ภาพ 5 คะแนน

1.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัย

1.6.1 งานวิจัยในประเทศ

กัญฐิกา ปันมา (2544) ได้ศึกษาเกี่ยวกับผลการจัดกิจกรรมการอ่านหนังสือนิทานเล่มใหญ่ตามแนวการสอนภาษาธรรมชาติ ที่มีต่อพัฒนาการด้านการอ่านของเด็กปฐมวัย กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กปฐมวัย อายุ 5 - 6 ปี ที่ศึกษาอยู่ในระดับชั้นอนุบาล 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2544 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวน 20 คน ผลการวิจัยพบว่า การจัดกิจกรรมการอ่านหนังสือนิทานเล่มใหญ่ตามแนวการสอนภาษาธรรมชาติ ทำให้เด็กปฐมวัยมีการเปลี่ยนแปลงพัฒนาการด้านการอ่านในทางที่สูงขึ้น และหลังการทดลองเด็กปฐมวัยมีพัฒนาการด้านการอ่านสูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อนงค์ วรพันธ์ (2546) ได้ศึกษาพัฒนาการอ่านและการเขียนของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบการทำสมุดเล่มเล็ก กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเป็นนักเรียนชั้นอนุบาล 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2545 โรงเรียนแม่พระประจักษ์ เขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม จำนวนกลุ่มละ 12 คน ผลการวิจัยพบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบการทำสมุดเล่มเล็กรายบุคคล กิจกรรมการเล่านิทานประกอบการทำสมุดเล่มเล็กรายกลุ่ม และกิจกรรมการเล่านิทานแบบปกติ มีพัฒนาการอ่านต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

นิไพพรรณ เกิดสว่าง (2547) ได้ศึกษาเกี่ยวกับผลการใช้หนังสือชุดการอ่านที่มีต่อความสามารถในการอ่านของเด็กวัยอนุบาล กลุ่มตัวอย่างคือเด็กอนุบาล 2 ที่มีอายุ 5-6 ปี โรงเรียนโสมมิตร กรุงเทพมหานคร จำนวน 54 คน แบ่งออกเป็นกลุ่มทดลองที่ใช้การสอนโดยใช้หนังสือชุดการอ่านจำนวน 27 คน และกลุ่มควบคุมที่ใช้การสอนอ่านแบบปกติจำนวน 27 คน พบว่า กลุ่มทดลองมีความสามารถในการอ่านสูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และกลุ่มทดลองมีความสามารถในการอ่านสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

วนิดา ศิริวรรณชัย (2551) ได้ศึกษาเกี่ยวกับผลการจัดกิจกรรมภาษาในมุมหนังสือที่มีต่อความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัย กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กชั้นอนุบาล 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2551 โรงเรียนบ้านน้ำลาด จังหวัดน่าน จำนวน 13 คน ผลการวิจัยพบว่าเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมภาษาในมุมหนังสือมีความสามารถในการอ่านสูงกว่าก่อนได้รับการจัดกิจกรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

นิภาภรณ์ โพธิ์ศรี และชลลภัสส์ วงษ์ประเสริฐ (2553) ได้ศึกษาการสังเคราะห์งานวิจัยการอ่านในประเทศไทยซึ่งเผยแพร่ระหว่างปีพุทธศักราช 2544 - 2553 ผลการศึกษาพบว่า มหาวิทยาลัยเชียงใหม่เป็นสถาบันที่ผลิตผลงานวิจัยการอ่านมากที่สุด ปีพ.ศ. 2549 - 2553 มีการผลิตผลงานวิจัยการอ่านมากที่สุด ปริญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตมีการศึกษางานวิจัยการอ่านมากที่สุด สถิติพรรณนาเป็นสถิติที่ใช้มากที่สุดประเภทของวิจัยแบ่งตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยใช้มากที่สุด ได้แก่ การวิจัยแบบบรรยาย ประเภทของการวิจัยแบ่งตามลักษณะการวิเคราะห์ข้อมูลใช้มากที่สุด ได้แก่ การวิจัยเชิงปริมาณ ประชากรที่ศึกษาเป็นระดับชั้นมัธยมศึกษามากที่สุด และการอ่านภาษาไทยเป็นภาษาที่ศึกษามากที่สุด

จากการศึกษางานวิจัยในประเทศที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัยพบว่าผู้วิจัยได้ใช้วิธีการจัดกิจกรรมที่หลากหลายเพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านและพัฒนาการด้านการอ่านของเด็กปฐมวัย ทำให้การจัดกิจกรรมแต่ละกิจกรรมส่งผลให้ความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัยสูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรม

1.6.2 งานวิจัยต่างประเทศ

Cunningham (2008, อ้างถึงในวนิดา ศิริวรรณชัย, 2551, น. 16) ได้ศึกษาคุณภาพของปัจจัยแวดล้อมในโรงเรียนปฐมวัยที่ส่งผลต่อทัศนคติการอ่านเขียนของเด็ก กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยเด็กปฐมวัย จำนวน 201 คน ในเขตโรงเรียนชุมชนขนาดใหญ่แถบภาคตะวันตกตอนกลางของสหรัฐอเมริกา ซึ่งผู้ศึกษาได้เก็บข้อมูลเกี่ยวข้อง ขณะเด็กเริ่มเรียนแล้วใน 1 สัปดาห์แรก ผลการศึกษามีการเปรียบเทียบกับเกณฑ์วัดพัฒนาการด้านการอ่านออกเขียนได้แบบปกติและเกณฑ์คุณภาพของโรงเรียน จากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ พบว่า ระดับทัศนคติของเด็กปฐมวัยที่มีต่อการอ่าน-เขียน เกี่ยวข้องกับคุณภาพแวดล้อมในชั้นเรียนมาก และทัศนคติเชิงบวกจะเพิ่มขึ้นตามระดับของคุณภาพแวดล้อมในชั้นเรียนที่มีการพัฒนาที่มากขึ้น นอกจากนี้ พัฒนาการด้านการอ่าน - เขียนนี้จะมีผลทำให้เกิดทัศนคติเชิงลบต่อการอ่าน - เขียนของเด็กปฐมวัยได้ โดยเฉพาะเรื่องของการอ่านในกลุ่มเด็กที่มาจากครอบครัวที่ยากจนมากกว่าในกลุ่มที่มีฐานะดีกว่า

Brace (2001, อ้างถึงในกัญฉิกา ปันมา, 2554, น. 54) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสำเร็จของการอ่านระหว่างห้องเรียนที่ใช้การสอนภาษาธรรมชาติและห้องเรียนที่สอนการอ่านแบบ

สะกดคำ กลุ่มประชากรครั้งนี้เป็นเด็กอายุ 4 - 5 ปี และกำลังศึกษาในช่วงภาคเรียนฤดูร้อน ผลการวิจัยพบว่า เด็กที่ได้รับการจัดกิจกรรมการอ่านด้วยการสอนภาษาธรรมชาติมีพัฒนาการการอ่านดีขึ้นเรื่อย ๆ และหลังการทดลองเด็กก็มีผลสำเร็จของการอ่านสูงขึ้น

Miller (1984, อ้างถึงในธีรศรา ภูมิคง, 2555, น. 25) ได้ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมในการใช้หนังสือร่วมกันระหว่างผู้ปกครองและเด็กก่อนวัยเรียน โดยศึกษาจากเวลาที่ผู้ปกครองให้กับการอ่านของเด็ก ทักษะคิดของผู้ปกครองและเด็กมีค่าการอ่าน รูปแบบกิจกรรมเกี่ยวกับการอ่านที่ผู้ปกครองได้ปฏิบัติต่อเด็กและจำนวนหนังสือของเด็กในบ้าน กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ปกครองและเด็กจำนวน 28 คู่ ผลจากการศึกษาพบว่า การรับรู้เกี่ยวกับการอ่านของเด็กมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับการรับรู้คำศัพท์ ทักษะคิดของผู้ปกครองที่มีต่อการอ่าน สามารถเป็นตัวบ่งชี้ถึงการเรียนรู้เบื้องต้นของการอ่าน และการรับรู้คำศัพท์ของเด็ก ผู้ปกครองที่มีทัศนคติในทางบวกมีผลต่อความถี่ในการปฏิบัติบทบาทและพฤติกรรมส่งเสริมการอ่านให้กับเด็ก พร้อมกันนั้นยังมีส่วนสนับสนุนในการกระตุ้นให้เด็กปฏิบัติเกี่ยวกับการอ่านได้ดี

จากการศึกษางานวิจัยต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน พบว่า ผู้วิจัยได้ศึกษาการเปรียบเทียบพัฒนาการด้านการอ่านของเด็กแบบปกติกับการใช้กิจกรรมเพื่อส่งเสริมการอ่านที่ให้แก่เด็กทดลองทำให้หลังการทดลองเด็กมีพัฒนาการด้านการอ่านสูงขึ้น

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุล

2.1 ความหมายและความสำคัญของแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุล

2.1.1 ความหมายของแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุล

อารี สันทรวี (2550, น. 1) กล่าวว่า ในการสอนภาษาให้แก่เด็กมักจะมีข้อโต้แย้งเรื่องการสอนภาษาแบบองค์รวม (whole language) ซึ่งเน้นการให้ความหมาย และการสอนภาษาที่เน้นการฝึกทักษะแจกลูกสะกดคำ (phonics) ดังนั้น จึงมีการบูรณาการ การสอนแบบให้มีความหมาย (whole language) กับการสอนสะกดคำแจกลูก (phonics) เข้าด้วยกันแล้วใช้ชื่อว่า สมดุลภาษา (balanced literacy) จะเห็นว่า การจัดประสบการณ์ด้านภาษาแบบสมดุล และสมดุลภาษา เป็นแนวทางการจัดประสบการณ์ด้านภาษาแนวเดียวกัน ที่ให้ความสำคัญทั้งการสื่อความหมายและทักษะย่อยของภาษา สามารถลดข้อโต้แย้งในการจัดประสบการณ์ด้านภาษาให้แก่เด็กได้ และช่วยให้จัดประสบการณ์ด้านภาษาได้อย่างครบถ้วน สมบูรณ์

วรนาท รักสกุลไทย (2552, น. 10) ได้ให้ความหมายของการจัดประสบการณ์ทางภาษาแบบสมดุลเป็นการจัดประสบการณ์ทางภาษาที่ผสมผสานแนวคิดในการสอนภาษาที่สัมพันธ์กับลักษณะหน้าที่ของภาษา และการสอนทักษะย่อยทางภาษาเข้าด้วยกัน

กระทรวงศึกษาธิการ (2552, น. 75 - 76) ได้ให้ความหมาย การสอนภาษาแบบสมดุล เป็นแนวทางการจัดประสบการณ์ทางภาษาที่ผสมผสานแนวคิดในการสอนภาษาที่สัมพันธ์กับลักษณะหน้าที่ของภาษา และการสอนทักษะย่อยทางภาษาเข้าด้วยกัน ในลักษณะ “องค์รวม – ส่วนย่อย – องค์รวม” (Whole – Part – Whole) คือ ให้เด็กได้ใช้ภาษาอย่างมีจุดมุ่งหมายการใช้จริง แล้วสอนทักษะย่อยที่จำเป็นสำหรับการภาษาในครั้งนั้น เพื่อให้เด็กสามารถนำทักษะที่เรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ อย่่างไรก็ตาม

แนวทางนี้ไม่สนับสนุนการสอนทักษะย่อยทางภาษาในลักษณะที่ฝึกหัดโดยเฉพาะอย่างไม่มี ความหมายกับเด็ก และไม่สนับสนุนการใช้แบบฝึกหัดเพื่อฝึกทักษะย่อยทางภาษาด้วย

กันตวรรณ มีสมสาร (2554, น. 23) กล่าวไว้ว่า การสอนแนวสมดุลภาษา หมายถึง การรวมของทักษะการสอนสะกดคำเข้ากับการสอนภาษาธรรมชาติโดยสอนอ่าน และเขียนในสภาพจริง

รัชนก แสงคำ (2555, น. 3) การสอนภาษาแนวสมดุลภาษา (Balanced Literacy Approach) เป็นทางเลือกหนึ่งที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพในการพัฒนาทักษะทางภาษา เนื่องจากรวมการสอนทั้งการสะกดคำและคำนี้ถึงความสอดคล้องกับการเรียนรู้ของมนุษย์ซึ่งเรียนรู้จากการได้ยินได้ฟังในชีวิตประจำวัน การสอนแนวดังกล่าวพัฒนามาจากการสอนภาษาธรรมชาติ โดยเพิ่มการสอนทักษะ และกลวิธีในการอ่านในช่วงการสอนอ่านร่วมกัน

อรนุช นนธ์ตา (2556, น. 8) ได้ให้ความหมายของภาษาสมดุลว่า เป็นการจัดการประสบการณ์ทางภาษาผ่านเรื่องที่มีความหมายต่อผู้เรียน ให้ผู้เรียนได้รู้จักคำในภาพรวมก่อน แล้วจึงสอดแทรกการสะกดคำ และนำคำเหล่านั้นมาทำกิจกรรมที่สื่อความหมายตามความสนใจของผู้เรียน

สรุปการสอนภาษาแบบสมดุลคือ รูปแบบการจัดการประสบการณ์ที่บูรณาการการสอนภาษาธรรมชาติและสะกดคำเข้าด้วยกันโดยให้เด็กได้เรียนรู้การอ่าน ผ่านเรื่องราวที่มีความหมายต่อผู้เรียนในรูปแบบภาพรวม ส่วนย่อย แล้วกลับมาสู่ภาพรวมเพื่อเพิ่มทักษะการอ่านให้ดีขึ้น

2.1.2 ความสำคัญของแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุล

วนิดา ศิริวรรณชัย (2551, น. 8) การจัดการประสบการณ์ด้านภาษาแบบสมดุล ให้ความสำคัญทั้งการสื่อความหมาย และทักษะย่อยของภาษา สามารถลดข้อโต้แย้งในการจัดการประสบการณ์ด้านภาษาให้แก่เด็กได้ และช่วยให้จัดการประสบการณ์ด้านภาษาได้อย่างครบถ้วน สมบูรณ์

การสอนตามแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุล เป็นอีกทางเลือกหนึ่งที่น่าสนใจ การสอนแบบประสมคำมาผสมผสานกับการสอนภาษาธรรมชาติ โดยนำการสอนทักษะและกลวิธีในการอ่านมาสอนร่วมกัน ในปัจจุบันการศึกษาในประเทศต่าง ๆ เช่น นิวซีแลนด์ สหราชอาณาจักร แคนาดา สหรัฐอเมริกา ในรัฐแคลิฟอร์เนีย เทกซัส ฟลอริดา ได้นำแนวทางดังกล่าวไปใช้เพื่อพัฒนาทักษะทางภาษา โดยพยายามจัดให้มีความสมดุลมากขึ้น ซึ่งแต่ละประเทศได้ปรับการสอนให้เหมาะสมกับบริบทของตน ซึ่งสามารถแก้ปัญหาการอ่านหนังสือไม่ออกได้ เช่น การฟื้นฟูการอ่าน (Reading Recovery) ของ แมรี เคลย์ (Marie Clay) ทำให้น้ำหนักการสอนภาษานั้นเน้นหนักไปทางการสอนภาษาธรรมชาติ แล้วนำการประสมคำมาสอนเสริม ทำให้เด็กมีความสามารถในการอ่านที่ดีขึ้น (Soler and Openshaw, 2007 อ้างถึงใน กันตวรรณ มีสมสาร และนัชชา ภาสัจจามันท์ 2555, น. 44)

อรนุช นนธ์ตา (2556, น. 9) ได้สรุปความสำคัญตามแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุล คือช่วยสอนทักษะย่อยทางภาษานำมาใช้แก้ปัญหาการอ่านออกเขียนได้ สอนอ่านและเขียนจากเรื่อง que ผู้เรียนมีประสบการณ์และเด็กได้พัฒนาทักษะในการสื่อสาร ทักษะการคิด ทักษะทางสังคม รวมทั้งปลูกฝังเจตคติและค่านิยม ใฝ่เรียนใฝ่รู้ ให้กับเด็กด้วย

สรุปได้ว่าความสำคัญตามแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุล มีความสำคัญต่อการสอนเป็นอย่างยิ่ง เพราะเป็นแนวทางและวิธีการสอนรูปแบบใหม่ที่ช่วยให้จัดการประสบการณ์ด้านภาษาได้

อย่างครบถ้วนสมบูรณ์ และการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุลง่ายนำมาใช้แก้ปัญหา การอ่านออกเขียนได้อีกด้วย

2.2 แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการสอนภาษา

2.2.1 แนวคิดการสอนภาษา

จากการศึกษาแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการสอนภาษาแบบสมดุลง่าย ยังไม่มีนักการศึกษาให้แนวคิดไว้โดยตรง ผู้วิจัยจึงนำแนวคิดการสอนภาษาของนักวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการสอนภาษา ของเด็กปฐมวัยไว้ ดังนี้

วรนาท รักสกุลไทย และนฤมล เนียมหอม (2549, น. 10-12 ถึง 10-13) ได้กล่าวถึงแนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับการเรียนภาษาของเด็ก ดังนี้

1. แนวคิดของนักจิตวิทยาพฤติกรรมนิยม สกินเนอร์ (Skinner) ซึ่งเป็นผู้นำสำคัญของแนวคิดนี้ได้อธิบายว่า ภาษาพูดเกิดขึ้นเมื่อมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้พูดและผู้ฟัง นักพฤติกรรมนิยมเชื่อว่า ภาษาเป็นกระบวนการภายในของมนุษย์ การเรียนภาษาเป็นผลจากการปรับพฤติกรรมโดยสิ่งแวดล้อม เด็กเกิดมาโดยมีศักยภาพในการเรียนรู้ภาษา เด็กจะสังเกตและเลียนแบบพฤติกรรมเมื่อมีปฏิสัมพันธ์กับพ่อแม่หรือคนอื่น และเมื่อได้รับการเสริมแรงทำให้การเลียนแบบเหมือนตัวแบบมากยิ่งขึ้น

2. แนวคิดของนักจิตภาษาศาสตร์ โนม ชอมสกี (Noam Chomsky) ซึ่งเป็นผู้นำของแนวคิดนี้อธิบายว่า ภาษาเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นภายในตัวมนุษย์ การเรียนรู้ภาษาขึ้นอยู่กับวุฒิภาวะ และมนุษย์มีโครงสร้างของการเรียนรู้ภาษาที่ติดตัวมาแต่กำเนิด เขาเรียกโครงสร้างนี้ว่า LAD (Language Acquisition Device) ต่อมา อีลิค เลนเนนเบิร์ก (Eric Lennenberg) ได้นำทฤษฎีของชอมสกี มาขยายความในมุมมองทางชีววิทยาเกี่ยวกับการเติบโตทางภาษา โดยมีความเชื่อว่า ถ้าภาษาเป็นเครื่องมือของมนุษย์โดยเฉพาะ ไม่ว่าจะเด็กจะอาศัยอยู่ที่ใดในโลกจะต้องพูดได้ และเด็กปกติจะมีความสามารถในการพูดที่อายุเฉลี่ยเท่า ๆ กัน แนวคิดนี้ชี้ให้เห็นว่าภาษาเป็นส่วนหนึ่งของพัฒนาการตามธรรมชาติของมนุษย์ และมีแรงขับเคลื่อนตามธรรมชาติภายในตัวเด็กที่ทำให้เกิดการเรียนภาษา

Vygotsky (1987, อ้างใน กระทรวงศึกษาธิการ 2552, น. 25) มีแนวคิดว่า มนุษย์มีความต้องการภายในที่จะมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม การเติบโตทางภาษาขึ้นอยู่กับสิ่งที่เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับผู้คนและวัตถุในสภาพแวดล้อม บทบาทของผู้ใหญ่มีส่วนสำคัญต่อการเรียนรู้ของเด็ก เมื่อระดับการรู้ภาษาของเด็กมีความต่างจากระดับจริงที่เด็กสามารถทำได้ ปฏิสัมพันธ์ของผู้ใหญ่ต่อเด็กจะช่วยชี้แนะและขยายประสบการณ์ด้านภาษาของเด็ก

อรนุช นนท์ตา (2556, น. 9) ได้สรุปแนวคิดของนักการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ภาษา ดังนี้

1. Holdaway (1979, pp. 64-67) ให้แนวคิดการใช้หนังสือสำหรับเด็กเริ่มเรียนควรมีขนาดใหญ่ (Big Book) พอที่จะสอนเด็กทั้งชั้นได้ เพื่อให้เด็กได้เห็นภาพชัดเจน และสามารถอ่านได้ด้วยตนเองตามลำพัง

2. Clay (1979, p. 92) ให้แนวคิดการแก้ปัญหาในการอ่านและเขียนจะต้องเริ่มแก้ไขตั้งแต่ต้น เพราะถ้าปล่อยให้ปัญหาไปจนถึงขั้นสูงขึ้นไป เด็กจะเกิดปัญหาทางจิตใจทำให้มีความรู้สึกด้อยและหมดกำลังใจ

3. Graves (1987, p. 83) ให้แนวคิดว่าให้เด็กมีโอกาสได้อ่านในบรรยากาศที่สนับสนุน และให้กำลังใจ จะทำให้เด็กมีความสนใจที่จะอ่าน

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้นจึงสรุปแนวทางการสอนภาษาได้ว่า ภาษาเป็นส่วนหนึ่งของพัฒนาการตามธรรมชาติของเด็ก และมีแรงขับตามธรรมชาติภายในตัวเด็กที่ทำให้เกิดการเรียนภาษา เด็กจะเรียนรู้ภาษา จากการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้คนและสิ่งแวดล้อม เด็กจะสังเกตและเลียนแบบพฤติกรรมเมื่อได้รับการเสริมแรงจะทำให้การเลียนแบบเหมือนตัวแบบมากยิ่งขึ้น สำหรับความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัยนั้นเริ่มจากการใช้หนังสือขนาดใหญ่ จัดบรรยากาศสำหรับการอ่านให้เด็กมีความสนใจอยากอ่านหนังสือ

2.2.2 ทฤษฎีตามแนวทางการสอนภาษา

สำหรับทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ภาษานั้นเป็นทฤษฎีเกี่ยวกับการสอนภาษาของเด็กปฐมวัย ดังนั้นผู้วิจัย จึงได้นำทฤษฎีเกี่ยวกับการเรียนภาษาของเด็ก ดังนี้

บุษบง ตันตวงค์ (2535, น. 44 - 49) ได้กล่าวถึงทฤษฎีว่าด้วยธรรมชาติของภาษาและทฤษฎีว่าด้วยธรรมชาติการเรียนรู้ภาษาในระบบภาษา ไว้ดังนี้

1. ทฤษฎีว่าด้วยระบบทางภาษา ประกอบด้วย 3 ระบบ คือ ระบบความหมาย ระบบไวยากรณ์ และระบบเสียง ความหมายถือเป็นหัวใจของภาษา ส่วนไวยากรณ์และเสียงเป็นส่วนประกอบสถานการณ์เป็นตัวกำหนดคำ ซึ่งกำหนดความหมายในการสื่อสารอีกทีหนึ่ง เด็กจะไม่พยายามอ่านคำไปทีละตัว แต่เขาจะคิดหาคำที่สื่อความหมายได้เหมาะสมที่สุดในสถานการณ์นั้น ดังนั้น เด็กจึงไม่จำเป็นต้องรู้จักเสียงตัวอักษรก่อนที่จะสื่อความหมายโดยการอ่าน

2. ทฤษฎีว่าด้วยภาษา ความคิดและสัญลักษณ์สื่อสาร ทฤษฎีนี้เชื่อว่าภาษาเป็นสัญลักษณ์สื่อสารที่ไม่สามารถถ่ายทอดความคิดทุกอย่างได้อย่างมีประสิทธิภาพ การสื่อความหมายจึงจำเป็นต้องใช้สัญลักษณ์ เพื่อสื่อความหมายและถ่ายทอดประสบการณ์ต่าง ๆ หลากรูปแบบ เช่น ใช้ตัวเลขเพื่อสื่อความคิดเกี่ยวกับจำนวน ใช้ดนตรีเพื่อสื่ออารมณ์และความรู้สึกด้วยเสียง ใช้การแสดงท่าทางสำหรับถ่ายทอดเรื่องราวเกี่ยวกับการกระทำ ใช้ภาพเพื่อถ่ายทอดจินตนาการด้วยเส้นและสี ด้วยเหตุนี้การจัดประสบการณ์การเรียนการสอนภาษาตามแนวความเชื่อของทฤษฎีนี้ จึงรวมเอาศิลปะ ดนตรี และละครเป็นส่วนสำคัญของการเรียนการสอน ถ้าเด็กไม่เข้าใจเรื่องราวจากภาษาได้ครบถ้วน เขาก็จะสามารถคาดคะเนเรื่องราวจากท่าทางภาพประกอบ หรือดนตรี ที่เข้ากับเหตุการณ์สำคัญของเรื่อง

3. ทฤษฎีว่าด้วยการอ่านในระบบภาษา เชื่อว่าทุกคนต้องมีประสบการณ์ทางภาษาไว้เป็นข้อมูลสำหรับที่จะใช้ต่อไป การใช้ภาษาต้องอาศัยองค์ประกอบ คือความก้าวหน้าในการอ่านเกิดจากการฟังนิทาน การสนทนากับเพื่อน ครู และการพยายามเขียนถ่ายทอดประสบการณ์ เนื่องจากการอ่านเขียนเป็นระบบที่ต้องพึ่งพาซึ่งกันและกันทำให้ประสบการณ์จากการเขียนช่วยในการคาดคะเนเมื่อเด็กอ่านได้

ทฤษฎีกลุ่มภาษาและการคิด มีนักทฤษฎีที่สำคัญ (วรนาท รักสกุลไทยและ นฤมล เนียมหอม 2549, น. 10 - 13 ถึง 10 - 14) ได้แก่

1. ทฤษฎีของพือาเจท์ เชื่อว่า ภาษาที่เด็กใช้เป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นระดับพัฒนาการทางสติปัญญาของเด็ก แม้ว่าทฤษฎีของพือาเจท์ไม่ได้อธิบายการเรียนรู้ภาษาโดยตรง แต่ผู้ที่ศึกษาเรื่องการเรียนภาษาส่วนใหญ่ใช้ขั้นพัฒนาการทางสติปัญญาในการอธิบายการเรียนรู้ภาษาของเด็ก ตามขั้นพัฒนาการ

ของเด็ก คือ 1) ชั้นประสาทสัมผัสและการเคลื่อนไหว 2) ชั้นความคิดก่อนเกิดปฏิบัติการ 3) ชั้นปฏิบัติการคิดแบบรูปธรรม 4) ชั้นปฏิบัติการคิดแบบนามธรรม พิอาเจท์อธิบายว่า เด็กก้าวผ่านแต่ละขั้นของพัฒนาการด้วยการปรับเข้าสู่โครงสร้าง (Assimilation) ซึ่งเกิดขึ้นเมื่อเด็กรับข้อมูลจากประสบการณ์ไปสู่ความทรงจำ ทำให้เกิดการปรับความคิด และการกระทำของเด็กให้รับข้อมูลใหม่ซึ่งเป็นการปรับขยายโครงสร้างความคิด (Equilibration) ซึ่งเด็กปรับการรับรู้เดิมไปสู่การรับรู้ใหม่

2. ทฤษฎีของไวทอตกี เชื่อว่า มนุษย์มีความต้องการภายในที่จะมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม การเติบโตทางภาษาจึงขึ้นอยู่กับสิ่งที่เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น และวัตถุในสภาพแวดล้อม บทบาทของผู้ใหญ่มีส่วนสำคัญต่อการเรียนรู้ของเด็ก เมื่อระดับการรู้ภาษาของเด็กมีความต่างจากระดับจริงที่เด็กสามารถทำได้ ปฏิสัมพันธ์ของผู้ใหญ่ต่อเด็กจะช่วยชี้แนะและขยายประสบการณ์ด้านภาษาของเด็ก ตามความคิดของไวทอตกี เด็กใช้ภาษาในการพัฒนาความสามารถในการคิด คำพูดของเด็กเปรียบเสมือนกลไกสำหรับการวางแผน และสร้างความคิดรวบยอด

3. ทฤษฎีว่าด้วยการพัฒนาการตามธรรมชาติของการเรียนรู้หนังสือ ทฤษฎีนี้เชื่อว่าทุกคนสะสมประสบการณ์ภาษาไว้เป็นข้อมูลสำหรับใช้ต่อไป ความก้าวหน้าในการใช้ภาษาไม่ว่าในด้านใดต้องอาศัยองค์ประกอบทางภาษาหลายด้าน เช่น ความก้าวหน้าในการอ่านเกิดจากการได้ฟังคำสั่ง และฟังนิทาน การได้พูดคุยกับเพื่อน และการได้พยายามเขียนถ่ายทอดประสบการณ์ เนื่องจากการอ่านเขียนเป็นกิจกรรมที่ต้องสื่อความหมายกับผู้อื่น การพูดคุยกับเพื่อนเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านและเขียนจะช่วยให้เด็กเห็นการคาดคะเนลักษณะต่าง ๆ ตามความคิดของผู้อื่น ซึ่งจะช่วยให้เข้าใจความหมายของเรื่องมากขึ้น การคาดคะเนซึ่งเป็นประสบการณ์จากการอ่านนั้น จะช่วยในการสื่อความหมายเมื่อเด็กเขียน การสื่อความหมายเป็นประสบการณ์จากการเขียนที่ช่วยการคาดคะเนเมื่อเด็กอ่าน ซึ่งการอ่านและเขียนเป็นระบบที่ต้องพึ่งพาซึ่งกันและกัน

อรนุช นนท์ตา (2556, น. 12) ได้สรุปว่า ทฤษฎีการสอนภาษาสมดุล เป็นทฤษฎีที่ผสมผสานทฤษฎีที่ว่าด้วยระบบของภาษา ที่ประกอบด้วย ระบบความหมาย ระบบไวยากรณ์ และระบบเสียง ทฤษฎีว่าด้วยภาษา ความคิดและสัญลักษณ์สื่อสาร ที่กล่าวว่า เด็กจะคิดสัญลักษณ์เพื่อสื่อความคิด และถ่ายทอดประสบการณ์ต่าง ๆ โดยใช้สัญลักษณ์หลายรูปแบบ และทฤษฎีว่าด้วยการอ่านในระบบภาษา ที่กล่าวว่า ทุกคนต้องสะสมประสบการณ์ทางภาษา ไว้เป็นข้อมูลสำหรับใช้ต่อไป รวมถึงภาษาแบบเน้นทักษะ ที่ให้ความสำคัญกับการนำองค์ประกอบย่อยของภาษามาใช้ในการสื่อความหมาย เด็กได้รู้จักตัวอักษร การรู้ความสัมพันธ์ระหว่างเสียงกับตัวอักษร การรู้จักโครงสร้างของประโยค การถามและตอบคำถามเกี่ยวกับทักษะทางภาษา ความก้าวหน้าในการใช้ภาษาไม่ว่าด้านใดต้องอาศัยองค์ประกอบทางภาษาหลายด้าน เนื่องจากการอ่านเป็นกิจกรรมที่ต้องสื่อความหมายกับผู้อื่น การอ่านเป็นประสบการณ์ที่ใช้เวลานาน และต้องอาศัยประสบการณ์ในการอ่าน

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้นจึงสรุปได้ว่า ทฤษฎีการสอนภาษานั้นเป็นการผสมผสานการสอนภาษาธรรมชาติซึ่งเด็กจะเรียนรู้การอ่านจากความคิด และสัญลักษณ์ จะไม่พยายามอ่านแบบสะกดคำไปทีละตัว ซึ่งพัฒนาการตามธรรมชาติของการรู้หนังสือในการอ่านจะต้องเริ่มต้นจากการฟัง เมื่อเด็กได้ฟังนิทาน เด็กเกิดการคาดคะเนซึ่งเป็นประสบการณ์ในการอ่าน หลังจากนั้นจึงนำคำที่สนใจมาอ่านสะกดคำอย่างมีความหมาย

2.3 หลักการสอนตามแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุล

การสอนภาษาไทย โดยแนวสมดุลภาษา (Balanced Literacy) เป็นแนวสอนภาษาที่เริ่มมาจากประเทศนิวซีแลนด์ โดยพัฒนามาจากวิธีการสอนภาษาแนวธรรมชาติแบบองค์รวม (Whole Language) การสอนแบบนี้โรงเรียนในระดับปฐมวัยไทยได้ใช้อยู่ เริ่มจากมูลนิธิชมรมไทย – อิสราเอล ในพระบรมราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้นำมาเผยแพร่ การสอนแบบสมดุลภาษาที่นิวซีแลนด์ได้พัฒนาแนวการสอนที่บูรณาการการสอนแบบให้มีความหมาย (Whole Language) และการสอนสะกดคำแจกลูก (Phonics) เข้าด้วยกัน ประมาณ พ.ศ. 2534 โดยยึดหลักเด็กเป็นศูนย์กลาง

กระทรวงศึกษาธิการ (2552, น. 75 - 76) กล่าวถึงหลักการสอนภาษาแบบสมดุล มีดังนี้

1. ความรับผิดชอบ เด็กจะเป็นผู้รับผิดชอบการเรียนรู้ของตนเอง ทั้งการทำงานตามที่ได้รับมอบหมายจากครู และงานที่เด็กริเริ่มขึ้นเอง ทั้งที่ทำตามลำพังและทำร่วมกับเพื่อน โดยมีครู คอยให้คำแนะนำ และเป็นแบบอย่างของความรับผิดชอบต่องานต่าง ๆ ด้วย

2. การใช้ภาษาอย่างมีจุดมุ่งหมาย ครูเป็นผู้จัดเตรียมโอกาสให้เด็กได้อ่านเขียนผ่านกิจกรรมที่มีความหมายต่อเด็ก ไม่ใช่กิจกรรมที่ตั้งใจฝึกทักษะย่อยทางภาษา เด็กได้เลือกอ่านและ เขียนอย่างอิสระ ตามความสนใจและตามศักยภาพของตน

3. การมีส่วนร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ทางภาษา ครูต้องวางแผนการจัดการเรียนรู้ สำหรับเด็กที่กระตุ้นให้เด็กต้องการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการอ่าน เพื่อให้เด็กได้เรียนรู้ภาษา แบบลงมือกระทำ เช่น จัดให้เด็กได้อ่านวรรณกรรมสำหรับเด็กจริง ๆ ไม่ใช่การอ่านหนังสือหัดอ่านที่แยก ทักษะย่อยทางภาษา

4. การสาธิต ครูเป็นผู้สาธิตให้เด็กเห็นสิ่งต้องทำระหว่างการอ่าน โดยตั้งใจอ่านและอย่างมีความหมายจริง ๆ ให้เด็กเห็น หรือพูดในสิ่งที่ตนคิดขณะอ่านให้เด็กได้ยิน เพื่อให้เด็กได้สังเกตทักษะ หรือวิธีการที่ใช้ในการอ่าน

5. การทดลองกับภาษา ครูเป็นกระตุ้น และให้กำลังใจแก่เด็ก เพื่อให้เด็กกล้าคาดเดา หรือคาดคะเนคำที่จะอ่าน โดยครูต้องสร้างให้เด็กเกิดความมั่นใจว่าจะไม่ถูกตำหนิหรือเยาะเย้ยหากทำได้ ไม่ถูกต้อง หรือทำให้เด็กรู้สึกไม่ต้อกังวลว่าต้องทำให้ถูกทุกครั้ง ซึ่งจะช่วยให้เด็กได้เรียนรู้ ภาษาด้วยการได้ทดลองกับภาษา

6. การสอนบทเรียนย่อย ครูเป็นผู้จัดเตรียมบทเรียนย่อยเพื่อสอน กระบวนการ ทักษะ และวิธีการทางภาษาให้แก่เด็กอย่างสอดคล้องกับกิจกรรมการใช้ภาษาอย่างมีความหมายของเด็ก ในขณะนั้น โดยนำมาสอนให้แก่เด็กเป็นรายบุคคลหรือกลุ่มย่อย เพื่อให้เด็กได้ เรียนรู้และสามารถ นำทักษะย่อยเหล่านั้นไปประยุกต์ใช้ในการใช้ภาษาของเด็กด้วยตนเองต่อไป

7. การตอบสนอง ครูเป็นผู้จัดเตรียมโอกาสให้เด็กได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์เกี่ยวกับการอ่าน หรือการร่วมกิจกรรมทางภาษา โดยอาจให้ทำบันทึกหลังจากทำกิจกรรม หรือให้อภิปราย เป็นกลุ่มใหญ่ เด็กจะได้นำเสนอผลงานของตนให้เพื่อนฟัง และจะได้รับการตอบสนองจากเพื่อนและ ครู

8. การเลือก ครูจัดเตรียมโอกาสให้เด็กเลือกหนังสือที่สนใจมาอ่าน ได้เลือกทำกิจกรรมการเขียนที่ครูเตรียมไว้อย่างหลากหลาย ทั้งนี้ เด็กจะต้องเป็นผู้ตัดสินใจเลือกด้วยตนเอง

9. เวลาสำหรับการทำกิจกรรมทางภาษา ครูต้องจัดให้มีเวลาในการทำกิจกรรมทางภาษา ในตารางกิจวัตรประจำวัน โดยให้เด็กมีเวลาเพียงพอที่ทำกิจกรรมทางภาษาตามความสนใจในแต่ละวัน

10. การประเมิน ครูให้เด็กมีส่วนร่วมในการประเมินตนเอง เช่น มีส่วนร่วมในการเลือกเก็บในแฟ้มสะสมงาน เพื่อให้เด็กได้ติดตามความก้าวหน้าของตน และมีความต้องการที่จะพัฒนา

กันตวรรณ มีสมสาร (2554, น. 44) ได้กล่าวถึงหลักของการสอนแนวสมดุลภาษา 4 ข้อ ดังนี้

1. การสร้างความสมดุลระหว่างวรรณกรรมและสื่อสารการอ่านอื่น ๆ โดยมีการจัดสื่อการอ่านอื่น ๆ นอกเหนือจากหนังสือเพื่อให้มีทักษะการอ่าน เพื่อการอยู่รอดซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นในการดำเนินชีวิตประจำวัน

2. การสร้างความสมดุลของทักษะทางภาษาโดยการฟัง การพูด การอ่าน การร่วมกัน

3. การสร้างความสมดุลของระยะเวลาที่ใช้ในการสอนโดยบูรณาการเนื้อหาวิชาลงในมุมภาษา

4. การสร้างความสมดุลของการเรียนการสอน

Bennett (2015 อ้างถึงในนิจสุตา อภินันทภรณ์ 2558, น. 5) ได้ให้หลักการของการสอนภาษาแบบสมดุล ดังนี้

1. การสอนแนวสมดุลภาษาเริ่มต้นด้วยการคิดสร้างสรรค์ การประเมินคุณค่าที่แท้จริงของวรรณกรรม

2. การสอนแนวสมดุลภาษาประกอบด้วย การสอนแบบแจกลูกสะกดคำ ไวยากรณ์ การอ่านทำความเข้าใจ และการเขียนที่ถูกต้อง

3. การสอนอ่านแบบทางตรงและทางอ้อม ครูเป็นผู้สอนและเด็กเรียนรู้เอง คือจัดเตรียมประสบการณ์ทั้งการอ่านพร้อมกันและการอ่านคนเดียว

สรุปได้ว่าหลักการสอนตามแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุล เป็นการสร้างความสมดุลในการบูรณาการสอนภาษาแบบธรรมชาติและการสอนแบบสะกดคำเข้าด้วยกันเพื่อให้เด็กมีทักษะการอ่านเหมาะสมกับวัย ซึ่งในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยได้สรุปหลักการสอนอ่านตามแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุลคือ

1. ครูเป็นผู้จัดเตรียม วางแผนการจัดการเรียนรู้ให้เด็กได้อ่านผ่านกิจกรรมที่มีความหมายต่อเด็กตามความสนใจ โดยนำมาสอนให้แก่เด็กเป็นรายบุคคลหรือกลุ่มย่อย เพื่อให้เด็กได้ เรียนรู้และสามารถนำทักษะย่อยเหล่านั้นไปประยุกต์ใช้ในการใช้ภาษาของเด็กด้วยตนเองต่อไป

2. ครูเป็นแบบอย่างที่ดีในการอ่าน ให้เด็กเห็นสิ่งต้องทำระหว่างการอ่าน เป็นกระตุ้นและให้กำลังใจแก่เด็ก เพื่อให้เด็กกล้าคาดคะเนคำที่จะอ่าน

3. ครูเป็นผู้จัดเตรียมโอกาสให้เด็กได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์เกี่ยวกับการอ่าน

4. เด็กมีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเอง ทั้งการทำงานตามที่ได้รับมอบหมายจากครู และงานที่เด็กริเริ่มขึ้นเอง ทั้งที่ทำตามลำพังและทำร่วมกับเพื่อน โดยมีครู คอยให้คำแนะนำ

2.4 แนวทางการจัดกิจกรรมการสอนอ่านตามแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุล

การสอนภาษาแบบสมดุลเป็นแนวคิดใหม่ที่ได้รับการยอมรับอย่างแพร่หลาย เพื่อแก้ปัญหา และข้อโต้แย้งในการสอนอ่านออกเสียง และสะกดคำ ระหว่างการสอนภาษาแบบธรรมชาติและแนวการสอนแบบแจกลูก ของผู้เรียนวัยเริ่มอ่าน จึงมีผู้ให้แนวทางการจัดกิจกรรมการสอนอ่านตามแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุล ไว้ดังนี้

อารี สันทรวี (2550, น. 54) ได้กล่าวถึงการจัดกิจกรรมการสอนอ่านตามแนวความคิดการสอนภาษาแบบสมดุล โดยครูใช้เวลาตอนเช้าวันละ 30 นาที ในกิจกรรมวงกลมสอนอ่าน ดังนี้

1. ครูสอนข่าวประจำวัน โดยมีชายหญิงหรือกระดานดำขนาดเล็ก เขียนวัน เดือน ปีให้นักเรียนอ่าน พร้อมกันเพื่อให้คุ้นเคย ครูให้นักเรียนหนึ่งหรือสองคนออกมาเล่าเรื่อง ครูเขียนชื่อนักเรียนและหัวข้อเรื่องที่เล่า เขียนเสร็จแล้วให้อ่านพร้อมกัน ครูจัดให้เด็กทุกคนได้ออกมาพูดเล่าเรื่อง เรื่องที่เล่าและครูเขียนบนกระดานที่กระดานดำเล็ก ครูนำไปติดบอร์ดฝาห้อง พอครบสัปดาห์ก็เย็บเล่ม และเมื่อครบเด็กทุกคน ครูอาจพิมพ์เป็นเอกสารส่งผู้ปกครอง นักเรียนเองก็จะพยายามอ่าน โดยยังสะกดตัวไม่ได้ แต่จะอ่านจากความเข้าใจและจำ

2. ครูนำแผ่นเนื้อเพลง หรือคำกลอน หรือใช้หนังสือเล่มใหญ่ ถ้าสอนทั้งชั้น แต่ถ้าสอนกลุ่มเล็กก็อาจใช้หนังสือเด็กธรรมดา เพียงแต่ให้เด็กสามารถเห็นภาพในหนังสือได้ทุกคน และให้เด็กนั่งกับพื้นเป็นวงกลม

3. ครูให้นักเรียนท่อง ก - ฮ เป็นทำนอง ครูชี้บ้าง ให้นักเรียนชี้บ้าง ครูทำคำศัพท์ฝาผนังตัวพยัญชนะต่าง ๆ และให้เด็กนำคำศัพท์ที่เพิ่งเรียนรู้ไปติด

กระทรวงศึกษาธิการ (2552, น. 77 - 78) ได้สรุปการจัดกิจกรรมการสอนอ่านตามแนวความคิดการสอนภาษาแบบสมดุลประกอบด้วยวิธีต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. อ่านหนังสือให้ฟัง และเล่านิทานให้ฟัง เป็นกิจกรรมการอ่านหนังสือต่าง ๆ ให้เด็กฟังเป็นประจำทุกวัน ซึ่งสามารถทำได้ตั้งแต่เล็ก ๆ จนถึงชั้นมัธยมศึกษา

2. อ่านในใจให้เป็นนิสัย เป็นกิจกรรมที่ให้เด็ก ได้มีโอกาสเลือกหนังสือที่มีอยู่ในห้องเรียนหรือ ที่ขอยืมจากห้องสมุดมา และให้นั่งอ่านเงียบ ๆ ทุกวัน วันละประมาณ 5 - 10 นาที

3. อ่านร่วมกันทั้งชั้น เป็นกิจกรรมการอ่านให้เด็กฟังทั้งชั้น โดยใช้หนังสือเล่มใหญ่ หนังสือเล่มหนึ่งจะใช้ 3 - 5 วัน โดยที่เมื่ออ่านจบในวันแรกจะให้เด็กเล่าเรื่องย้อนกลับ และอภิปรายเพื่อฝึกคิดวิเคราะห์ คิดแก้ปัญหา เรียงลำดับเรื่อง มีการอ่านซ้ำทบทวน ฝึกการสะกดคำ หรือหลักภาษา

4. ฝึกอ่านกลุ่มย่อย เป็นกระบวนการที่สำคัญในการสอนภาษา เพราะเป็นโอกาสที่ครูจะได้สังเกตเห็นความสามารถ และปัญหาในการอ่านของเด็กแต่ละคน การสอนอ่านกลุ่มย่อยนี้ ครูจัดแบ่งเด็กเป็นกลุ่มเล็กประมาณ 4 - 6 คนต่อกลุ่ม ในแต่ละกลุ่มมีระดับความสามารถในการอ่านใกล้เคียงกัน เด็กในกลุ่มจะใช้หนังสือเล่มเล็ก แต่หนังสือนี้จะไม่ใช่เล่มเดียวกับที่ใช้อ่านร่วมกันในกลุ่มใหญ่ ครูจะให้เด็กกลุ่มย่อยเปิดอ่านหนังสือเงียบ ๆ จบแล้วครูจึงอธิบายเรื่องและคำให้เด็กดู และชี้ตาม การจัดกลุ่มนี้จะยืดหยุ่น และเปลี่ยนกลุ่มได้ตามความเหมาะสม

5. อ่านเองตามลำพัง เป็นกิจกรรมที่ฝึกให้เด็กเลือกหนังสือโดยอิสระ และอ่านเอง การให้เลือกหนังสือเอง และนำไปอ่านนี้เป็นวิธีการฝึกนิสัยรักการอ่าน ครูจึงต้องทำมุมห้องสมุดในห้องเรียนให้เด็กใช้เวลาที่เหลือในห้องเรียนเลือกหนังสือไปอ่านเอง

6. อ่านหนังสือที่บ้าน เป็นกิจกรรมที่มีจุดประสงค์เพื่อสร้างนิสัยรักการอ่านตลอดชีวิต ครูจะให้เด็กทำการบ้านอ่านหนังสือที่บ้านทุกวัน โดยให้เด็กยืมหนังสืออ่านที่บ้านจะเป็นการอ่านให้พ่อแม่ฟังหรืออ่านตามลำพัง และจำ มีสมุดบันทึกชื่อเรื่องที่อ่านและให้ผู้ปกครองเซ็นชื่อกำกับ

กัณฑ์วรรณ มีสมสาร (2554, น. 90 - 92) ได้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาแบบสมดุล โดยมีขั้นตอนการจัดกิจกรรม ไว้ดังนี้

1. **ขั้นการสาธิต** เป็นขั้นของการปูพื้นฐานประสบการณ์เกี่ยวกับหนังสือ และยกตัวอย่างสื่อทางภาษาที่หลากหลายในบริบทจริง โดยทำ

1.1 กิจกรรมกลุ่มใหญ่ ได้แก่

1.1.1 การอ่านให้ฟัง ครูเป็นแบบอย่างด้วยการอ่านออกเสียงให้เด็กฟังทั้งห้องจากหนังสือหรือสื่อทางภาษาที่ได้คัดสรรแล้วโดยอ่านให้เด็กฟังทั้งสัปดาห์ละ 3 - 4 วัน ครูใช้กิจกรรมนี้ในการเริ่มเรียนสิ่งใหม่

1.1.2 การอ่านร่วมกัน ครูสอดแทรกกลวิธีในการอ่านให้กับเด็กในลักษณะของการผลัดกันอ่านสิ่งพิมพ์ขนาดใหญ่ร่วมกันในห้อง ครูใช้กิจกรรมนี้ทบทวนสิ่งที่เรียนมาแล้ว

1.2 กิจกรรมรายคู่ คือ ผลัดกันพูด เป็นกิจกรรมที่让孩子ได้ผลัดกันพูดสื่อสารความคิดและประสบการณ์ของตนเองตามหัวข้อที่ครูกำหนด โดยเด็กที่จับคู่กันต้องตั้งใจฟังเมื่อคู่สนทนาพูด เมื่อพูดจบแล้วจึงซักถาม หรือพูดแสดงความคิดเห็น

2. **ขั้นการให้ความรู้** เป็นขั้นของการนำเสนอหรือสอดแทรกความรู้ใหม่และยกตัวอย่างหรือข้อมูลจากแบบฝึกอ่านประกอบ โดยมีลักษณะของกิจกรรม ดังนี้

2.1 กิจกรรมกลุ่มใหญ่ คือการสอนทักษะทางภาษาโดยตรง เป็นกิจกรรมที่ครูสอนวิธีการอ่านสะกดคำ และชี้แจงประเด็นที่น่าสนใจของสื่อทางภาษาให้กับเด็ก เช่น องค์ประกอบของหนังสือ

2.2 กิจกรรมกลุ่มย่อยที่แบ่งตามระดับความสามารถทางการอ่านของเด็ก คือ การสอนอ่านแบบชี้แนะ เป็นกิจกรรมที่ครูสอนวิธีการอ่านความรู้ใหม่ให้เด็กในกลุ่มย่อย โดยใช้หนังสือทางภาษาที่เหมาะสมกับระดับความสามารถของเด็กในแต่ละกลุ่ม กิจกรรมนี้ครูจะทำในเวลาเดียวกับกิจกรรมอ่านอิสระ

3. **ขั้นการนำการฝึก** เป็นขั้นของการให้เด็กลงมือปฏิบัติหลากหลายลักษณะทั้งที่เป็นกิจกรรมตามกำหนดและกิจกรรมเปิดโอกาสให้เด็กเลือกอิสระภายใต้ขอบเขตที่กำหนดเพื่อทบทวนสิ่งที่เรียนรู้โดยมีลักษณะของกิจกรรม ดังนี้

3.1 กิจกรรมกลุ่มย่อย คือการเล่นเกมนทางภาษา เป็นกิจกรรมที่ครูให้เด็กในกลุ่มย่อยเล่นเกมที่ฝึกฝนทักษะทางภาษา

3.2 กิจกรรมรายคู่ คือ การจับคู่อ่าน เป็นกิจกรรมที่เด็กจับคู่เพื่อเลือกหนังสือหรือสิ่งพิมพ์ที่ครูคัดเลือกไว้มาอ่านตามความสนใจ

3.3 กิจกรรมเป็นรายบุคคล ได้แก่

3.3.1 การสอนอ่านแบบชี้แนะ เป็นกิจกรรมที่ครูทบทวนและฝึกฝนการอ่านให้เด็กในกลุ่มย่อย ให้แม่นยำยิ่งขึ้น โดยใช้หนังสือทางภาษาที่เหมาะสมกับระดับความสามารถของเด็กในแต่ละกลุ่ม กิจกรรมนี้ครูใช้เวลาเดียวกับกิจกรรมการอ่านอิสระ

3.3.2 การอ่านตามที่ได้รับมอบหมาย เป็นกิจกรรมที่ให้เด็กอ่านโดยมีวัตถุประสงค์เฉพาะ เช่น การอ่านแบบฝึก การทำแบบอ่านคัดเขียน

3.3.3 การอ่านอิสระ เป็นกิจกรรมที่ครูเปิดโอกาสให้เด็กได้เลือกหนังสือหรือสิ่งพิมพ์มาอ่านเองตามความสนใจ

4. **ขั้นการจัดกิจกรรมการใช้** เป็นขั้นของการทำกิจกรรมโดยมุ่งให้เด็กนำความรู้ที่ได้เรียนมาประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ที่กำหนด ได้แก่

4.1 กิจกรรมกลุ่มย่อย ได้แก่ กิจกรรมที่เด็กนำความรู้ที่เรียนมาก่อนมาประยุกต์ใช้ โดยเขียนร่วมกันโดยมีวัตถุประสงค์เฉพาะ เช่น แต่งนิทาน และนำเสนอผลงาน โดยเด็กพูดเกี่ยวกับผลงาน ได้สื่อสารความคิดหรือความรู้สึกที่มีต่อผลงานของตนเองให้เพื่อนฟังในกลุ่มย่อย

4.2 กิจกรรมเป็นรายบุคคล คือกิจกรรมที่ให้เด็กนำความรู้ที่เรียนมาก่อนมาประยุกต์ใช้ โดยการอ่านนิทานแล้วลงบันทึกในสมุดบันทึกนิทาน การนำคำที่กำหนดมาแต่งประโยคหรือเรื่องราว

กัณฑ์วรรณ มีสมสารและ นัชชา ภวสัจจานันท์ (2555, น. 44) ได้สรุป แนวทางการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องตามแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุลโดยเริ่มจากปูพื้นฐานประสบการณ์เกี่ยวกับเรื่อง ที่เรียนผ่านสื่อทางภาษาที่หลากหลายในบริบทจริง จากนั้นสอนความรู้ใหม่เพิ่มเติมแล้วให้ผู้เรียนได้ลงมือ ปฏิบัติหลากหลายลักษณะ เพื่อเป็นการทบทวนสิ่งที่เรียนรู้ และสุดท้ายคือให้ผู้เรียนนำความรู้ที่เรียนมา ก่อนมาประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ที่กำหนด

รัชนก แสงขำ (2555, น. 36) ได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบภาษาสมดุล สำหรับเด็กปฐมวัย โดยมีขั้นตอนในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นนำ เตรียมเด็กเข้าสู่กิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อให้เด็กสงบจิตใจและพร้อมที่จะเรียนด้วย วิธีต่าง ๆ เช่น กิจกรรมสงบ บริหารสมอง จากนั้นแนะนำหนังสือ

ขั้นสอน เด็กเรียนรู้ผ่านกระบวนการอ่านทั้งห้อง อ่านแบบชี้แนะเป็นรายกลุ่ม อ่าน รายบุคคล แล้วมีการเล่นเกมทางภาษาที่สอดคล้องกับเนื้อหาในหนังสือ ผูกเขียนคำตามภาพที่เห็น ประกอบกับการแต่งประโยคจากคำในหนังสือ

ขั้นประยุกต์ใช้ เด็กและครูร่วมกันสรุปสิ่งที่เรียนรู้ โดยการพูดนำเสนอผลงานที่ทำการ สร้างหนังสือเล่มเล็ก จากการต่อยอดคำศัพท์ในหนังสือ

นิภาพร ธรรมสัจย์ (2555, น. 42) ได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบภาษาสมดุล โดยมี ขั้นตอนในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ดังนี้

1. ครูอ่านนิทานให้ฟังจนจบเรื่อง หลังจากนั้นให้เด็กเล่าย้อนกลับ
2. เด็กและครูอ่านร่วมกัน
3. เด็กอ่านพร้อมกัน
4. เด็กแต่งประโยค นำประโยคมาแต่งเรื่องนิทาน และเขียนภาพประกอบ
5. เด็กนำเสนอผลงาน

นิจสุตา อภินันทาภรณ์ (2558, น. 20) ได้สรุปกิจกรรมการสอนอ่านตามแนวคิดการสอน ภาษาแบบสมดุลไว้ ดังนี้

1. การอ่านให้ฟัง (Reading Aloud)
2. การอ่านพร้อมกัน (Shared Reading)
3. การอ่านเป็นกลุ่มย่อย (Guide Reading)
4. การอ่านตามลำพัง (Independent Reading)

จุดเน้นของการสอนภาษาตามแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุลนั้น ต้องคำนึงถึงพัฒนา ด้านภาษา ความแตกต่าง และความต้องการเป็นรายบุคคล ผู้เรียนแต่ละคนมีรูปแบบความถนัดของการ เรียนรู้แตกต่างกัน บางคนเรียนรู้ได้ดีจากการฟัง บางคนเรียนรู้ได้ดีจากการเห็น และบางคนเรียนรู้ได้จก การลงมือกระทำ เป็นต้น ดังนั้นครูควร ออกแบบการสอนที่สมดุล ทั้งทักษะ การฟัง การพูด การอ่าน และ

การเขียน สำหรับเด็กปฐมวัยการพัฒนาทักษะ ทางภาษาเบื้องต้น ควรเริ่มจากการพัฒนาทักษะการฟัง อย่างมีความหมาย ฟังอย่างเข้าใจและแสดงพฤติกรรม ตอบโต้ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม การออกเสียงที่ ถูกต้องชัดเจนหรือโต้ตอบด้วยการพูดแสดงความคิด การใช้ สายตา กวาดมองตามทิศทาง การอ่านจากซ้าย ไปขวา บนลงล่าง ก่อนจะจดจำโครงสร้างรูป เสียงของพยัญชนะ และสระ เมื่อเด็กได้ฝึกฝนทักษะที่จำเป็น เหล่านี้ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญในการเรียนภาษาไทยในระดับประถมศึกษา ที่มีการเรียนรู้แบบแจกลูกสะกดคำ การอ่าน การเขียน ซึ่งการสอนสะกดคำแจกลูกเหมาะสำหรับระดับชั้น ประถมศึกษาปีที่ 1 - 2 เพื่อให้ ผู้เรียนอ่านให้ได้และอ่านให้แตกฉาน สำหรับเด็กอนุบาลครู ควรจัดประสบการณ์ทางด้านภาษาให้เด็กเกิด ความพร้อมในการเรียนในระดับสูงขึ้น แผนผัง การเตรียมความพร้อมทักษะพื้นฐานด้านภาษาสำหรับเด็ก วยอนุบาลสู่การอ่าน และการอ่าน การฟังและเข้าใจความหมายของเสียง คำ หรือประโยคที่ได้ยิน การพูด หรือเปล่งเสียงได้อย่างถูกต้อง เช่น ออก เสียงสระ เสียงสั้น - ยาว ดู ใช้สายตากวาดมองตัวอักษรตาม ทิศทางใน การอ่านจากซ้ายไปขวา และจากบนลงล่างจากโครงสร้างรูป เสียงของพยัญชนะ และสระ รวมไปถึงตำแหน่งของสระ การอ่านแจกลูกสะกดคำ อ่านเป็นประโยค เขียนเป็นคำ และประโยค เพื่อเป็น ทักษะพื้นฐานด้านภาษาสู่การอ่าน

นฤมล เนียมหอม (2555, น. 3) ได้ยกตัวอย่างการจัดกิจกรรมการสอนอ่านตามแนวคิด การสอนภาษาแบบสมดุล ไว้ดังนี้

1. การอ่านออกเสียงให้เด็กฟัง (Reading Aloud) เป็นกิจกรรมที่ครูเลือกวรรณกรรม สำหรับเด็กที่ตีมาอ่านให้เด็กฟัง ครูควรจัดให้มีช่วงเวลาเฉพาะสำหรับการอ่านออกเสียงให้เด็กฟัง (Story Time) กิจกรรมนี้อาจจะจัดเป็นกิจกรรมกลุ่มย่อย หรือจัดสำหรับเด็กกลุ่มใหญ่ก็ได้ โดยครูเลือกหนังสือที่ เด็กสนใจมาอ่านให้เด็กฟัง ครูควรอ่านชื่อเรื่อง ชื่อผู้แต่ง ผู้วาดภาพประกอบ อ่านเนื้อเรื่องพร้อมกับชี้ ข้อความขณะที่ย่าน เปิดโอกาสให้เด็กได้ถามคำถาม หรือสนทนาเกี่ยวกับตัวละคร หรือเรื่องราวในหนังสือ ครูอาจเชิญชวนให้เด็กคาดเดาเหตุการณ์ในเรื่องบ้าง และควรเตรียมข้อมูลที่ช่วยให้เด็กเข้าใจคำยากที่ ปรากฏในเรื่อง ถามคำถามที่กระตุ้นให้เด็กคิดวิเคราะห์ และจัดกิจกรรมต่อเนื่องจากเรื่องที่อ่านให้เด็ก เลือกทำตามความสนใจ เช่น เตรียมวัสดุอุปกรณ์ที่ปรากฏในเรื่องในเด็กได้เล่นสมมุติ เตรียมภาพให้เด็กได้ เรียงลำดับเรื่องราว เป็นต้น

ช่วงเวลาที่ครูอ่านหนังสือให้เด็กฟังนี้ควรเป็นช่วงเวลาที่ทำให้เด็กรู้สึกอบอุ่น และมีความสุข ส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูและเด็ก ครูควรอ่านหนังสือให้เด็กฟังทุกวันเพื่อช่วยให้เกิด ทัศนคติที่ดีต่อการอ่าน และช่วยให้เด็กมีความรู้เกี่ยวกับการใช้หนังสือ การใช้สิ่งชี้แนะในการคาดคะเนและ ตรวจสอบการคาดคะเน

2. การอ่านร่วมกัน (Shared Reading) เป็นกิจกรรมที่มีเครื่องมือหลัก หรือสื่อพื้นฐาน คือหนังสือเล่มใหญ่ ซึ่งขนาดของตัวหนังสือใหญ่พอที่เด็กที่นั่งอยู่ข้างหลังมองเห็นคำ หรือตัวหนังสือในแต่ละ หน้า หนังสือเล่มใหญ่ที่เลือกมาใช้ควรเป็นวรรณกรรมเด็กที่เด็กคุ้นเคย และเป็นประเภทหายได้ ขั้นตอน ของการอ่านร่วมกันเริ่มตั้งแต่การอธิบายถึงเนื้อเรื่องของหนังสือที่จะอ่าน หรือนำสิ่งของที่สัมพันธ์กับ เรื่องมานำเสนอ เพื่อช่วยให้เด็กเริ่มสนใจหนังสือที่จะอ่านและช่วยให้เด็กมีความรู้พื้นฐานในเรื่องที่จะอ่าน ด้วย ครูอ่านหนังสือให้เด็กฟังทั้งเรื่องเพื่อให้เด็กสนใจ ชี้คำขณะที่ย่านเพื่อให้เด็กคุ้นเคยกับตัวหนังสือ คำ หรือข้อความ เปิดโอกาสให้เด็กได้มีส่วนร่วมในการอ่าน ให้เด็กสนุกกับส่วนที่หายล่วงหน้าได้

เมื่ออ่านร่วมกับเด็กหลายครั้งแล้วครูควรจัดกิจกรรมที่ช่วยให้เด็กได้เรียนรู้ส่วนย่อยของข้อความที่เป็นประโยค วลี หรือคำ โดยการทำหน้ากาปิดตัวหนังสือ เพื่อให้เด็กเห็นคำ หรือวลีที่ต้องการเน้นให้ชัดขึ้น และให้เด็กที่เป็นอาสาสมัครอ่าน นอกจากทำหน้ากาแล้วครูอาจใช้กิจกรรมการเติมคำที่เจาะจงที่หายไป (Cloze) กิจกรรมนี้จะช่วยให้เด็กเข้าใจได้ว่าข้อความหรือคำไม่ใช่รูปภาพ และเรียนรู้ว่าตัวหนังสือจะมีทิศทาง ซึ่งการเติมคำที่หายไปนี้อาจเป็นประเภททางเสียง และประเภททางตา หรือครูอาจใช้กิจกรรมการเน้นที่คำสำคัญ ด้วยการทำบัตรคำสำคัญ ไว้ให้เด็กนำไปเทียบกับคำในหนังสือตามความสนใจ หรืออาจทำบัตรภาพจากในหนังสือ ให้เด็กจับคู่ภาพกับเนื้อความในหนังสือก็ได้ หลังจากที่ได้อ่านร่วมกันแล้ว ครูควรจัดกิจกรรมการสื่อภาษา และกิจกรรมการเล่นเกมภาษา เพื่อให้เด็กได้สื่อความหมายสิ่งที่ได้อ่าน กิจกรรมการสื่อภาษา ได้แก่ การทำหนังสือนิทาน การแสดงละคร การเล่าเรื่องซ้ำ การทำงานศิลปะ การทำภาพผนัง ฯลฯ โดยใช้หนังสือเล่มใหญ่เป็นสื่อ ส่วนกิจกรรมการเล่นเกมภาษา ได้แก่ เกมหาคำที่เหมือนกันในนิทาน เกมหาชื่อตัวละคร เกมพูดตามเครื่องหมายวรรคตอน เกมลำดับภาพและข้อความจากเรื่อง เป็นต้น

3. การสอนอ่านแบบชี้แนะ (Guided Reading) เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้เด็กมีความรู้พื้นฐาน ในด้านการอ่านอย่างเหมาะสมกับระดับความสามารถของเด็ก เป็นการทำงานร่วมกันระหว่างครูกับเด็กเป็นรายบุคคล หรือทำงานกับเด็กเป็นกลุ่มย่อย 4 - 8 คน ครูควรเลือกหนังสือที่มีระดับความยากเหมาะสมกับกลุ่มเด็ก โดยพิจารณาจากความซับซ้อนของเรื่อง และภาษาที่ใช้ในนิทาน ลักษณะของประโยคที่เล่าเรื่อง และภาพประกอบ ที่ช่วยให้เด็กคาดเดาเรื่องและคำ ได้มาใช้ในการอ่านร่วมกับเด็ก กิจกรรมนี้มีเงื่อนไขสำคัญที่กลุ่มเด็กและครูต้องมีหนังสือที่ครูเลือกไว้ทุกคน เมื่อครูประเมินว่าเด็กต้องได้รับการเพิ่มพูนความรู้พื้นฐานเรื่องใด ครูจะตั้งวัตถุประสงค์ในเรื่องนั้น เพื่อนำมาสอดแทรกในการอ่านร่วมกับกลุ่มเด็ก

ความรู้พื้นฐานในการอ่านของเด็ก เช่น ส่วนประกอบของหนังสือ การใช้หนังสือ การคาดเดาเรื่องราวจากภาพหรือโครงสร้างของประโยค การเชื่อมโยงเรื่องราวกับประสบการณ์เดิมของเด็ก การรู้จักคำใหม่ การเล่นกับเสียงของตัวอักษรหรือพยัญชนะต้นของคำ การคาดเดาคำใหม่จากภาพ และตัวอักษร ครูต้องกำหนดช่วงเวลาเฉพาะในการสอนอ่านแบบชี้แนะ ซึ่งในแต่ละสัปดาห์เด็กควรมีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมนี้อย่างน้อย 1 ครั้ง สิ่งสำคัญในการสอนอ่านแบบชี้แนะ คือ การที่ครูสอนทักษะย่อย ๆ นี้จะต้องไม่ทำมากเกินไป จนเสียอรรถรสของเรื่องที่อ่านด้วยกัน

4. การอ่านอิสระ (Independent Reading) เป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้เด็กเลือกอ่านตามความสนใจ สื่อที่ใช้ในการอ่านอาจเป็นหนังสือประเภทต่าง ๆ คำคล้องจอง เนื้อเพลง หรือสื่อต่าง ๆ เช่น ป้ายข้อความต่าง ๆ ในห้องเรียน ป้ายประกาศเตือนความจำ คำแนะนำในการใช้ และเก็บของเล่น คำขวัญ คำคล้องจองประจำมุม ป้ายสำรวจชื่อเด็กที่มาโรงเรียน ป้ายแบ่งหน้าที่รับผิดชอบ ป้ายอวยพรวันเกิด รายการอาหารและของว่างประจำวัน ปฏิทิน รายงานอากาศประจำวัน เป็นต้น

ครูควรจัดให้เด็กมีเวลาเลือกอ่านอย่างอิสระตามความสนใจ และอาจจัดทำบันทึกการอ่านของเด็ก โดยการให้เด็กเล่าหรือพูดคุยเรื่องที่อ่านให้ครู หรือเพื่อนฟัง ครูช่วยบันทึกสิ่งที่เด็กอ่าน หรืออาจให้เด็กจดชื่อหนังสือที่ตนอ่านลงในสมุดบันทึก

5. การอ่านลำพัง (Sustained Silent Reading - SSR) วิธีการส่งเสริมการอ่านที่ดี คือ การให้เด็กมีโอกาสในการอ่านจริง ๆ ครูควรจัดให้มีช่วงเวลาเฉพาะที่เด็กทุกคนรวมทั้งครูเลือกหนังสือมา

อ่านตามลำพัง ช่วงเวลานี้เด็กจะได้เลือกหนังสือที่ตนชื่นชอบหรือสนใจมาอ่าน แม้ว่าชื่อของกิจกรรมจะเป็นการอ่านเงียบ ๆ โดยไม่รบกวนผู้อื่น แต่ในทางปฏิบัติเด็กอาจพูดออกเสียงพิมพ์ระหว่างอ่านบ้าง ครูไม่ควรบังคับให้ทุกคนเงียบสนิทระหว่างการอ่าน กิจกรรมนี้อาจใช้เวลาประมาณ 5 - 10 นาทีต่อวัน ควรเป็นเวลาที่เด็กมีอิสระในการเลือกอ่านโดยครูไม่ต้องมอบหมายงานต่อเนื่องจากการอ่านให้เด็กทำ

จากการศึกษาข้อมูลข้างต้น สรุปว่า การจัดกิจกรรมการสอนอ่านตามแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุลมีที่ส่งเสริมความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัยมีขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นการสร้างบรรยากาศ การเตรียมความพร้อมให้กับเด็กด้วยการจัดสภาพแวดล้อมสร้างบรรยากาศ และกระตุ้นความสนใจของเด็ก โดยมีเนื้อหาสอดคล้องกับเนื้อเรื่องนิทาน และมีป้ายโฆษณา ป้ายถนน ป้ายชื่อตนเอง เป็นต้น

2. ขั้นการนำเสนอ ครูเตรียมหนังสือนิทานเล่มใหญ่ และหนังสือนิทานเล่มเล็กที่มีเนื้อหาเหมือนกัน อ่านให้เด็กฟังและชวนเด็กอ่าน โดยมีกิจกรรมดังนี้

2.1 กิจกรรมกลุ่มใหญ่ ได้แก่

2.2.1 การอ่านให้ฟัง โดยครูอ่านหนังสือนิทานเล่มใหญ่ให้เด็กฟังทุกวัน ครูเป็นแบบอย่างการอ่านที่ถูกต้องให้กับเด็ก

2.2.2 การอ่านร่วมกัน โดยครูและเด็กร่วมกันอ่านนิทานเล่มใหญ่ รวมทั้งป้ายบัตรคำที่เด็กให้ความสนใจภายในห้องเรียน

2.2 กิจกรรมรายคู่ ได้แก่ กิจกรรมที่เด็กผลัดกันอ่าน ผลัดกันฟัง โดยมีหนังสือเล่มเล็กที่มีเนื้อหาเหมือนกันกับหนังสือเล่มใหญ่

3. ขั้นการสอนคำ ครูสอนให้เด็กรู้จักคำ โดยมีกิจกรรม ดังนี้

3.1 กิจกรรมกลุ่มใหญ่ คือกิจกรรมที่ครูนำคำที่เด็กสนใจจากการอ่านนิทานมาสอนอ่าน โดยบอกรายละเอียดของคำและการสะกดคำ

3.2 กิจกรรมกลุ่มย่อย คือ กิจกรรมการสอนอ่านแบบชี้แนะ ภายในกลุ่มย่อยที่ละกลุ่ม โดยครูนำคำที่เด็กสนใจจากการอ่านนิทานมาสอนถึงรายละเอียดของคำ และการสะกดคำ

3.3 กิจกรรมรายบุคคล คือกิจกรรมการสอนอ่านแบบชี้แนะเป็นรายบุคคลโดยครูนำคำที่เด็กสนใจจากการอ่านนิทานมาสอนถึงรายละเอียดของคำ และการสะกดคำ

4. ขั้นการฝึกใช้คำ เด็กได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมในสถานการณ์ที่ครูกำหนด โดยมีกิจกรรม ดังนี้

4.1 กิจกรรมกลุ่มย่อย คือกิจกรรมที่เด็กในกลุ่มย่อยเล่นเกมการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาในนิทาน เช่น เกมจับคู่ภาพกับคำ การอ่านคำจากภาพ เกมการแยกคำเหมือนและต่างจากพวก

4.2 กิจกรรมรายบุคคล คือ กิจกรรมที่เด็กได้เล่นเกมที่จับคู่ภาพกับคำ และนำคำจากเกมการศึกษามาแต่งเป็นประโยค หรือแต่งนิทาน

5. ขั้นการใช้ความรู้ การนำเสนอสิ่งที่ได้เรียนรู้เกี่ยวกับคำ จากการอ่านนิทานมาทำกิจกรรม ดังนี้

5.1 กิจกรรมกลุ่มใหญ่ คือ

5.1.1 กิจกรรมที่เด็กนำคำที่เรียนรู้มาร่วมกันสร้างเป็นประโยคขึ้นมาใหม่

5.1.2 กิจกรรมที่เด็กนำคำที่ร่วมกันสร้างเป็นประโยคขึ้นมาใหม่มาแตงนิทานปากเปล่า

5.1.3 กิจกรรมที่เด็กนำคำที่ร่วมกันสร้างเป็นประโยคขึ้นมาใหม่มาร่วมกันแตงเป็นนิทาน 4 ช่อง

5.1.4 กิจกรรมที่เด็กนำคำที่ร่วมกันสร้างเป็นประโยคขึ้นมาใหม่มาร่วมกันแตงนิทาน 4 แผ่น

5.1.5 กิจกรรมที่เด็กนำนิทานที่ร่วมกันแตงเป็นนิทาน 4 แผ่นมาทำเป็นหนังสือนิทาน 1 เล่ม โดยให้มืองค์ประกอบของหนังสือนิทานให้ครบ

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุล

2.5.1 งานวิจัยในประเทศ

กันตวรรณ มีสมสาร (2554) ได้ศึกษา การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษา โดยบูรณาการแนวสมดุลภาษาและการเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อส่งเสริมความสามารถทางภาษาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2554 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศิลปากร (ปฐมวัยและประถมศึกษา) จำนวน 70 คน โดยแบ่งเป็นกลุ่มควบคุม 35 คน กลุ่มทดลอง 35 คน ผลการวิจัยพบว่า หลังการทดลอง คะแนนเฉลี่ยความสามารถทางภาษาของกลุ่มทดลองสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นิภาพร ธรรมสัตย์ (2555) ได้ศึกษา ความคิดคล่องทางภาษาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมตามแนวสมดุลภาษา กลุ่มตัวอย่างได้แก่ เด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 อายุ 5 - 6 ปี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 โรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายโคกสว่างคุ้ม จังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 30 คน ผลการวิจัยพบว่า ความคิดคล่องทางภาษาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมตามแนวสมดุลภาษาสูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

วรินทร์ โพนน้อย (2555) ได้ศึกษา นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยแบบสมดุลภาษาสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2554 โรงเรียนวัดเขียนเขต จำนวน 43 คน ผลการวิจัยพบว่า ผู้เรียนมีเจตคติที่มีต่อวิชาภาษาไทยภายหลังการทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้สูงขึ้นกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อรนุช นนทตา (2556) ได้ศึกษา ผลการจัดประสบการณ์เขียนร่วมกันตามแนวภาษาสมดุลที่มีต่อความสามารถด้านการเขียนของเด็กปฐมวัย กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กปฐมวัยอายุ 5 - 6 ปี ที่ศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาลปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2556 โรงเรียนชุมชนบ้านหนองคู จังหวัด ศรีสะเกษ จำนวน 20 คน ผลการวิจัยพบว่า หลังการทดลองการจัดประสบการณ์เขียนร่วมกันตามแนวภาษาสมดุล เด็กปฐมวัยมีความสามารถด้านการเขียนสูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากการศึกษางานวิจัยในประเทศที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมตามแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุลพบว่าผู้วิจัยได้ใช้วิธีการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางด้านภาษา ผลการวิจัยพบว่าพัฒนาการด้านภาษาสูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรม

2.5.2 งานวิจัยต่างประเทศ

Bruce, Frey and other (2005, อ้างถึงในกันตวรรณ มีสมสาร, 2554, น. 54-55) ได้ศึกษาดำเนินการสอนแบบสมดุลภาษาที่เขตการศึกษาแห่งหนึ่งในเขตเมืองของสหรัฐอเมริกา โดยศึกษา

1) การใช้เวลาในแต่ละกิจกรรม และสัดส่วนที่ใช้ 2) ลักษณะของห้องเรียน และการจัดเตรียมของครู
 3) ลักษณะของอาคารเรียนและการสนับสนุนของผู้บริหาร ผลการวิจัย จากการสังเกตห้องเรียนพบว่า ครูจัดกิจกรรมให้เด็กเขียนเองตามลำพังมากที่สุด รองลงมาเป็น อ่านดั่ง ๆ ฝึกอ่านเองตามลำพัง จากการรายงานตนเองของครูพบว่า การจัดกิจกรรมอ่านดั่ง ๆ บ่อยที่สุดโดยใช้เวลาประมาณ 23 นาที รองลงมา เป็นฝึกอ่านเองตามลำพังและเขียนเองตามลำพัง ส่วนการสอนอ่านร่วมกันและสอนฝึกอ่านกลุ่มย่อย โดยมีครูชี้แนะนั้นสอนเป็นครั้งคราว ส่วนลักษณะของห้องเรียนพบว่าเกือบทุกห้องเรียนจะมีมุมหนังสือในห้องเรียนโดยมีหนังสือที่จัดมุมตามระดับการอ่าน มีมุมภาษาและการจัดแสดงผลงานเกี่ยวกับภาษามีบริเวณกว้าง สำหรับทำกิจกรรมส่วนลักษณะของอาคารเรียนพบว่า มีการจัดแสดงตัวอย่างผลงานของเด็ก และมุมการอ่านในห้องสมุดของโรงเรียนมีการจัดเตรียมหนังสือที่ครูใช้ในห้องเรียนและมีห้องสมุดสำหรับครูเพื่อพัฒนาวิชาชีพ

Clay (1980 อ้างถึงในอรนุช นนธ์ตา 2556, น. 37) ได้ศึกษาการแก้ปัญหาการอ่านออกเขียนได้ จากการเฝ้าสังเกตการสอนของครู เป็นเวลา 3 ปีเต็ม เพื่อที่จะค้นพบว่า เด็กที่ฉลาดจะส่งเสริมไปในทางที่ถูกอย่างไร และเด็กที่มีปัญหาการอ่านเขียนจะแก้ไขอย่างไร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นเด็กอนุบาล เครื่องมือที่ใช้ในการสอน คือ คำเหมือน และวิธีการสอนแบบตัวต่อตัวของครู สอนโดยจับการอ่านของเด็ก ว่าเข้าใจเนื้อหาที่อ่านแบบไหน เมื่ออ่านแล้วต้องให้เด็กเขียนด้วย มีการอ่านจับใจความ และเด็กเขียนคำอ่านให้ได้ มีการสอนเป็นคำ ๆ ควบคู่กับเครื่องมือที่ใช้ ผลของการวิจัยพบว่า นอกจากจะแก้ปัญหาการอ่านเขียนของเด็กแล้ว สภาพจิตใจของเด็กดีขึ้นด้วย เพราะเด็กมีความสุขที่ไม่มีปัญหาการอ่านเขียน

จากการศึกษางานวิจัยต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมตามแนวความคิดการสอนภาษาแบบสมดุล พบว่าผู้ทำการวิจัยได้นำแนวความคิดการสอนภาษาแบบสมดุลมาแก้ไขปัญหาการอ่านไม่ได้ เขียนไม่ได้ ของเด็กปฐมวัย เมื่อได้รับการจัดกิจกรรมทำให้ความสามารถในการอ่านออกเขียนได้ของเด็กสูงขึ้น

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาผลการจัดกิจกรรมการสอนอ่านตามแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุลที่มีต่อความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัย โรงเรียนอนุบาลศรอารีย์ จังหวัดระยอง โดยผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนในการดำเนินการวิจัยตามลำดับ ดังต่อไปนี้

1. รูปแบบการวิจัย
2. ประชากร
3. เครื่องมือการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. รูปแบบการวิจัย

แบบแผนการวิจัยในครั้งนี้ เป็นการวิจัยกลุ่มเดียว วัดก่อนการทดลองและหลังการทดลอง (One Group Pretest – Posttest Design)

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร คือ เด็กปฐมวัยทั้งชายและหญิง อายุ 5 – 6 ปี ชั้นอนุบาลปีที่ 3 โรงเรียนอนุบาลศรอารีย์ จังหวัดระยอง

2.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ เด็กปฐมวัยทั้งชายและหญิงอายุ 5 - 6 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นอนุบาลปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 โรงเรียนอนุบาลศรอารีย์ จังหวัดระยอง ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม จำนวน 20 คน

2.3 ระยะเวลา การศึกษาครั้งนี้ ดำเนินการศึกษาในปีการศึกษา 2560 ทำการทดลองเป็นระยะเวลา 4 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 5 วัน โดยบูรณาการในกิจกรรมเสริมประสบการณ์ ใช้เวลาในการทดลองวันละ 20 - 40 นาที (ยืดหยุ่นเวลาตามลักษณะของกิจกรรม)

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือ 2 ประเภท ได้แก่

1. คู่มือการจัดกิจกรรมการสอนอ่านตามแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุลที่ส่งเสริมความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัย
2. แบบวัดความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัย

3.1 การสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพเครื่องมือ

3.1.1 คู่มือการจัดกิจกรรมการสอนอ่านตามแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุลที่ส่งเสริมความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัย ผู้วิจัยได้ทำการสร้างขึ้นโดยมีขั้นตอนดังนี้

1) ศึกษาแนวทางการส่งเสริมความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัย ประกอบด้วย หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน คู่มือการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย การพัฒนาเด็กปฐมวัย หนังสือสำหรับเด็กปฐมวัย การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย การสร้างเสริมพฤติกรรมด้านภาษาของเด็กปฐมวัย สมรรถนะของเด็กปฐมวัยในการพัฒนาตามวัยของเด็กอายุ 3 - 6 ปี ทางพัฒนาการด้านการคิดและสติปัญญาและพัฒนาการด้านภาษา

2) ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมตามแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุล เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างคู่มือการจัดกิจกรรมการสอนอ่านตามแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุลที่ส่งเสริมความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัย ประกอบด้วย หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยแบบสมดุลภาษา การจัดประสบการณ์เพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยด้านภาษา การสอนภาษาไทยแนวสมดุลภาษา สมดุลภาษา : การสอนภาษาในเด็กปฐมวัย

3) กำหนดขั้นตอนการจัดกิจกรรมการสอนอ่านตามแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุลที่ส่งเสริมความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัย จากการวิเคราะห์แนวทางการส่งเสริมความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัย หลักการและขั้นตอนการจัดกิจกรรมตามแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุล แล้วนำมาสังเคราะห์เป็นขั้นตอนการจัดกิจกรรมการสอนอ่านตามแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุลที่ส่งเสริมความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัย ดังแสดงในตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 แสดงแนวทางการส่งเสริมความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัย หลักการและขั้นตอนการจัดกิจกรรมตามแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุล และขั้นตอนกิจกรรมการสอนอ่านตามแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุลที่ส่งเสริมความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัย

แนวทางการส่งเสริมความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัย	หลักการและขั้นตอนการจัดกิจกรรมตามแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุล	ขั้นตอนกิจกรรมการสอนอ่านตามแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุลที่ส่งเสริมความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัย
1. สร้างบรรยากาศให้เด็กสนใจในการอ่าน โดยจัดที่ในมุมหนึ่งของโรงเรียน/ ห้องเรียนให้เหมาะสมกับการอ่านหนังสือ แบ่งส่วนสำหรับวางหนังสือของเด็กได้อ่านเล่นให้หลากหลาย โดยให้เด็ก	หลักการจัดกิจกรรม 1. ครูเป็นผู้จัดเตรียม วางแผนการจัดการเรียนรู้ให้เด็กได้อ่านผ่านกิจกรรมที่มีความหมายต่อเด็กตามความสนใจ โดยนำมาสอนให้แก่เด็กเป็นรายบุคคล	1. ขั้นการสร้างบรรยากาศ การเตรียมความพร้อมให้กับเด็กด้วยการจัดสภาพแวดล้อม สร้างบรรยากาศและกระตุ้นความสนใจของเด็ก โดยมีเนื้อหาสอดคล้องกับเนื้อเรื่องนิทาน และมีป้ายโฆษณาป้ายถนน ป้ายชื่อตนเอง เป็นต้น

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

แนวทางการส่งเสริม ความสามารถในการอ่าน ของเด็กปฐมวัย	หลักการและขั้นตอนการจัด กิจกรรมตามแนวคิดการ สอนภาษาแบบสมดุล	ขั้นตอนกิจกรรมการสอนอ่านตาม แนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุลที่ ส่งเสริมความสามารถในการอ่าน ของเด็กปฐมวัย
<p>หยิบเองและวางคืนได้ง่าย ให้มีช่วงเวลาให้เด็กได้อ่าน หนังสือด้วยตนเอง</p> <p>2. การเล่านิทาน อ่านหนังสือ ให้เด็กฟังทุกวัน โดยชี้ ตัวหนังสือตามไปด้วยเพื่อให้ เด็กสนใจคำและตัวหนังสือ</p> <p>3. การสอนอ่านจาก ประสบการณ์และสิ่งที่เด็ก คุ้นเคยตามวัยเด็ก เน้นใน ชีวิตประจำวัน เช่น ป้าย โฆษณา ป้ายถนน ชื่อตนเอง เป็นต้น</p> <p>4. ครูผู้สอนมีวิธีการสอนที่นำ กิจกรรมการอ่านมาช่วยใน การสอนหรือการเรียนปน เล่นโดยสร้างสถานการณ์ที่ ตรงกับความสนใจและความ ต้องการของเด็ก</p> <p>5. การเล่นเกมที่ต้องอาศัยการ ฟังและการออกเสียง</p> <p>6. ชี้ชวนให้รู้จักคำ ตัว พยัญชนะ แล้วเล่นเกมหาตัว พยัญชนะตามคำสั่ง ผลัดกัน เป็นคนออกคำสั่ง และเป็น คนหาตัวพยัญชนะ ทั้งจาก บัตรตัวพยัญชนะ หรือ พยัญชนะที่ปรากฏในที่ ต่างๆ เช่น บนห้องขนม บน กล่องของเล่น</p>	<p>หรือกลุ่มย่อย เพื่อให้เด็ก ได้เรียนรู้และสามารถ นำ ทักษะย่อยเหล่านั้นไป ประยุกต์ใช้ในการใช้ภาษา ของเด็กด้วยตนเองต่อไป</p> <p>2. ครูเป็นแบบอย่างที่ดีใน การอ่าน ให้เด็กเห็นสิ่ง ต้องทำระหว่างการอ่าน เป็นกระตุ่น และให้ กำลังใจแก่เด็ก เพื่อให้เด็ก กล้าคาดคะเนคำที่จะอ่าน</p> <p>3. ครูเป็นผู้จัดเตรียมโอกาส ให้เด็กได้แลกเปลี่ยน ประสบการณ์เกี่ยวกับการ อ่าน</p> <p>4. เด็กมีความรับผิดชอบต่อ การเรียนรู้ของตนเอง ทั้ง การทำงานตามที่ได้รับ มอบหมายจากครู และ งานที่เด็กริเริ่มขึ้นเอง ทั้ง ที่ทำตามลำพังและทำ ร่วมกับเพื่อน โดยมีครู คอยให้คำแนะนำ</p> <p>ขั้นตอนการจัดกิจกรรม</p> <p>1. ขั้นการสาริต เป็นขั้นของการปูพื้นฐาน ประสบการณ์เกี่ยวกับ หนังสือ และยกตัวอย่างสื่อ ทางภาษาที่หลากหลาย ในบริบทจริง โดยปฏิบัติ</p>	<p>2. ขั้นการนำเสนอ ครูเตรียมหนังสือนิทานเล่มใหญ่ และหนังสือนิทานเล่มเล็กที่มี เนื้อหาเหมือนกัน อ่านให้เด็กฟัง และชวนเด็กอ่าน โดยมีกิจกรรม ดังนี้</p> <p>2.1 กิจกรรมกลุ่มใหญ่ ได้แก่</p> <p>2.2.1 การอ่านให้ฟัง โดยครู อ่านหนังสือนิทานเล่มใหญ่ให้เด็กฟัง ทุกวัน ครูเป็นแบบอย่างการอ่านที่ ถูกต้องให้กับเด็ก</p> <p>2.2.2 การอ่านร่วมกัน โดย ครูและเด็กร่วมกันอ่านนิทานเล่ม ใหญ่รวมทั้งป้ายบัตรคำที่เด็กให้ ความสนใจภายในห้องเรียน</p> <p>2.2 กิจกรรมรายคู่ ได้แก่ กิจกรรมที่เด็กผลัดกันอ่าน ผลัดกัน ฟัง โดยมีหนังสือเล่มเล็กที่มีเนื้อหา เหมือนกันกับหนังสือเล่มใหญ่</p> <p>3. ขั้นการสอนคำ ครูสอนให้เด็กรู้จักคำ โดยมี กิจกรรม ดังนี้</p> <p>3.1 กิจกรรมกลุ่มใหญ่ คือ กิจกรรมที่ครูนำคำที่เด็กสนใจจาก การอ่านนิทานมาสอนอ่าน โดยบอก รายละเอียดของคำและการสะกดคำ</p> <p>3.2 กิจกรรมกลุ่มย่อย คือ กิจกรรมการสอนอ่านแบบชี้แนะ ภายในกลุ่มย่อยที่ละกลุ่ม โดยครูนำ คำที่เด็กสนใจจากการอ่านนิทานมา</p>

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

แนวทางการส่งเสริม ความสามารถในการอ่าน ของเด็กปฐมวัย	หลักการและขั้นตอนการจัด กิจกรรมตามแนวคิดการ สอนภาษาแบบสมดุล	ขั้นตอนกิจกรรมการสอนอ่านตาม แนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุลที่ ส่งเสริมความสามารถในการอ่าน ของเด็กปฐมวัย
<p>7. สร้างงานศิลปะ และให้เด็ก เล่าผลงานเกี่ยวกับงาน ศิลปะของเขา ครูเขียน ตามที่เด็กบรรยาย เสร็จแล้ว อ่านให้เด็กฟัง</p> <p>8. ครูเป็นตัวอย่างที่ดีให้แก่เด็ก ในเรื่องการอ่าน ควรอ่าน หนังสือเป็นประจำทุกวัน มี การสะสมหนังสือ ชื่อ หนังสือเป็นสมบัติส่วนตัว ใช้หนังสือเป็นเครื่องมือช่วย แก้ปัญหาหรือให้เป็น ของขวัญในวาระต่าง ๆ</p>	<p>กิจกรรม ดังนี้</p> <p>1.1 กิจกรรมกลุ่มใหญ่ ได้แก่</p> <p>1.1.1 การอ่านให้ฟัง ครูเป็นแบบอย่างด้วยการ อ่านออกเสียงให้เด็กฟังทั้ง ห้องจากหนังสือหรือสื่อทาง ภาษาที่ได้คัดสรรแล้วโดย อ่านให้เด็กฟังทั้งสัปดาห์ละ 3 - 4 วัน ครูใช้กิจกรรมนี้ใน การเริ่มเรียนสิ่งใหม่</p> <p>1.1.2 การอ่าน ร่วมกัน ครูสอดแทรกกลวิธี ในการอ่านให้กับเด็กใน ลักษณะของการผลัดกันอ่าน สิ่งพิมพ์ขนาดใหญ่ร่วมกันใน ห้อง ครูใช้กิจกรรมนี้ทบทวน สิ่งที่เรียนมาแล้ว</p> <p>1.2 กิจกรรมรายคู่ คือ ผลัดกันพูด เป็นกิจกรรมที่ให้ เด็กได้ผลัดกันพูดสื่อสาร ความคิดและประสบการณ์ ของตนเองตามหัวข้อที่ครู กำหนด โดยเด็กที่จับคู่กัน ต้องตั้งใจฟังเมื่อคู่สนทนาพูด เมื่อพูดจบแล้วจึงซักถามหรือ พูดแสดงความคิดเห็น</p> <p>2. ขั้นการให้ความรู้ เป็นขั้นของการนำเสนอ หรือสอดแทรกความรู้ใหม่</p>	<p>สอนถึงรายละเอียดของคำและการ สะกดคำ</p> <p>3.3 กิจกรรมรายบุคคล คือ กิจกรรมการสอนอ่านแบบชี้แนะ เป็นรายบุคคลโดยครูนำคำที่เด็ก สนใจจากการอ่านนิทานมาสอนถึง รายละเอียดของคำและการสะกดคำ</p> <p>4. ขั้นการฝึกใช้คำ เด็กได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมใน สถานการณ์ที่ครูกำหนด โดยมี กิจกรรม ดังนี้</p> <p>4.1 กิจกรรมกลุ่มย่อย คือ กิจกรรมที่เด็กในกลุ่มย่อยเล่นเกม การศึกษาที่เกี่ยวกับเนื้อหาในนิทาน เช่น เกมจับคู่ภาพกับคำ การอ่านคำ จากภาพ เกมการแยกคำเหมือนและ ต่างจากพวก</p> <p>4.2 กิจกรรมรายบุคคล คือ กิจกรรมที่เด็กได้เล่นเกมที่จับคู่ภาพ กับคำ และนำคำจากเกมการศึกษา มาแต่งเป็นประโยคหรือแต่งนิทาน</p> <p>5. ขั้นการใช้ความรู้ การนำเสนอสิ่งที่ได้เรียนรู้ เกี่ยวกับคำจากการอ่านนิทานมาทำ กิจกรรม ดังนี้</p> <p>5.1 กิจกรรมกลุ่มใหญ่ คือ</p> <p>5.1.1 กิจกรรมที่เด็กนำคำที่ เรียนรู้มาร่วมกันสร้างเป็นประโยค ขึ้นมาใหม่</p>

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

แนวทางการส่งเสริม ความสามารถในการอ่าน ของเด็กปฐมวัย	หลักการและขั้นตอนการจัด กิจกรรมตามแนวคิดการ สอนภาษาแบบสมดุล	ขั้นตอนกิจกรรมการสอนอ่านตาม แนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุลที่ ส่งเสริมความสามารถในการอ่าน ของเด็กปฐมวัย
	<p>และยกตัวอย่างหรือข้อมูล จากแบบฝึกอ่านประกอบโดย มีลักษณะของกิจกรรม โดย ปฏิบัติกิจกรรมดังนี้</p> <p>2.1 กิจกรรมกลุ่มใหญ่ คือ การสอนทักษะทางภาษา โดยตรง เป็นกิจกรรมที่ครู สอนวิธีการอ่านสะกดคำและ ชี้แจงประเด็นที่น่าสนใจของ สื่อทางภาษาให้กับเด็ก เช่น องค์ประกอบของหนังสือ</p> <p>2.2 กิจกรรมกลุ่มย่อย ที่ แบ่งตามระดับความสามารถ ทางการอ่านของเด็ก คือ การ สอนอ่านแบบชี้แนะ เป็น กิจกรรมที่ครูสอนวิธีการอ่าน ความรู้ใหม่ให้เด็กในกลุ่มย่อย โดยใช้หนังสือทางภาษาที่ เหมาะสมกับระดับ ความสามารถของเด็กในแต่ละ กลุ่ม กิจกรรมนี้ครูจะทำ ในช่วงเวลาเดียวกับกิจกรรม อ่านอิสระ</p> <p>3. ชั้นการนำการฝึก เป็นขั้นของการให้เด็กลง มือปฏิบัติหลากหลาย ลักษณะทั้งที่เป็นกิจกรรม ตามกำหนดและกิจกรรมเปิด โอกาสให้เด็กเลือกอิสระ ภายใต้ขอบเขตที่กำหนดเพื่อ</p>	<p>5.1.2 กิจกรรมที่เด็กนำคำที่ ร่วมกันสร้างเป็นประโยคขึ้นมาใหม่ มาแตงนิทานปากเปล่า</p> <p>5.1.3 กิจกรรมที่เด็กนำคำที่ ร่วมกันสร้างเป็นประโยคขึ้นมาใหม่ มาร่วมกันแต่งเป็นนิทาน 4 ช่อง</p> <p>5.1.4 กิจกรรมที่เด็กนำคำที่ ร่วมกันสร้างเป็นประโยคขึ้นมาใหม่ มาร่วมกันแตงนิทาน 4 แผ่น</p> <p>5.1.5 กิจกรรมที่เด็กนำ นิทานที่ร่วมกันแตงเป็นนิทาน 4 แผ่น มาทำเป็นหนังสือนิทาน 1 เล่ม โดยให้มีองค์ประกอบของหนังสือ นิทานให้ครบ</p>

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

แนวทางการส่งเสริม ความสามารถในการอ่าน ของเด็กปฐมวัย	หลักการและขั้นตอนการจัด กิจกรรมตามแนวคิดการ สอนภาษาแบบสมดุล	ขั้นตอนกิจกรรมการสอนอ่านตาม แนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุลที่ ส่งเสริมความสามารถในการอ่าน ของเด็กปฐมวัย
	<p>ทบทวนสิ่งที่เรียนรู้โดยมี ลักษณะของกิจกรรม โดย ปฏิบัติกิจกรรมดังนี้</p> <p>3.1 กิจกรรมกลุ่มย่อย คือ การเล่นเกมหางภาษา เป็น กิจกรรมที่ครูให้เด็กในกลุ่ม ย่อย เล่นเกมที่ฝึกฝนทักษะ ทางภาษา</p> <p>3.2 กิจกรรมเป็น รายบุคคล ได้แก่</p> <p>3.2.1 การสอนอ่าน แบบชี้แนะ เป็นกิจกรรมที่ครู ทบทวนและฝึกฝนการอ่าน ให้เด็กในกลุ่มย่อยให้แม่นยำ ยิ่งขึ้นโดยใช้หนังสือทาง ภาษาที่เหมาะสมกับระดับ ความสามารถของเด็กในแต่ละ กลุ่ม กิจกรรมนี้ครูใช้เวลา เดียวกับกิจกรรมการอ่าน อิสระ</p> <p>3.2.2 การอ่านตามที่ ได้รับมอบหมาย เป็น กิจกรรมที่ให้เด็กอ่านโดยมี วัตถุประสงค์เฉพาะ เช่น การ อ่านแบบฝึก การทำแบบอ่าน คัดเขียน</p>	

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

แนวทางการส่งเสริม ความสามารถในการอ่าน ของเด็กปฐมวัย	หลักการและขั้นตอนการจัด กิจกรรมตามแนวคิดการ สอนภาษาแบบสมดุล	ขั้นตอนกิจกรรมการสอนอ่านตาม แนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุลที่ ส่งเสริมความสามารถในการอ่าน ของเด็กปฐมวัย
	<p>3.2.3 การอ่านอิสระ เป็นกิจกรรมที่ครูเปิดโอกาส ให้เด็กได้เลือกหนังสือหรือ สิ่งพิมพ์มาอ่านเองตามความ สนใจ</p> <p>4. ชั้นการจัดกิจกรรมการใช้ เป็นขั้นของการทำ กิจกรรมโดยมุ่งให้เด็กนำ ความรู้ที่ได้เรียนมา ประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ที่ กำหนด ได้แก่</p> <p>4.1 กิจกรรมกลุ่มย่อย ได้แก่ กิจกรรมที่เด็กนำ ความรู้ที่เรียนมาก่อนมา ประยุกต์ใช้โดยเขียนร่วมกัน โดยมีวัตถุประสงค์เฉพาะ เช่น แต่งนิทาน และนำเสนอ ผลงาน โดยเด็กพูดเกี่ยวกับ ผลงานได้สื่อสารความคิด หรือความรู้สึกที่มีต่อผลงาน ของตนเองให้เพื่อนฟังในกลุ่ม ย่อย</p> <p>4.2 กิจกรรมเป็น รายบุคคล คือกิจกรรมที่ให้ เด็กนำความรู้ที่เรียนมาก่อน ประยุกต์ใช้โดยการอ่าน นิทานแล้วลงบันทึกในสมุด บันทึกนิทาน การนำคำที่ กำหนดมาแต่งประโยคหรือ เรื่องราว</p>	

จากตารางที่ 3.1 จะเห็นได้ว่าการจัดกิจกรรมการสอนอ่านตามแนวความคิดการสอนภาษาแบบสมดุลที่ส่งเสริมความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัยมีขั้นตอนการจัดกิจกรรม ดังนี้

1. ขั้นการสร้างบรรยากาศ การเตรียมความพร้อมให้กับเด็กด้วยการจัดสภาพแวดล้อม สร้างบรรยากาศและกระตุ้นความสนใจของเด็ก โดยมีเนื้อหาสอดคล้องกับเนื้อเรื่องนิทาน และมีป้ายโฆษณา ป้ายถนน ป้ายชื่อตนเอง เป็นต้น

2. ขั้นการนำเสนอ ครูเตรียมหนังสือนิทานเล่มใหญ่ และหนังสือนิทานเล่มเล็กที่มีเนื้อหาเหมือนกัน อ่านให้เด็กฟังและชวนเด็กอ่าน โดยมีกิจกรรมดังนี้

2.1 กิจกรรมกลุ่มใหญ่ ได้แก่

2.2.1 การอ่านให้ฟัง โดยครูอ่านหนังสือนิทานเล่มใหญ่ให้เด็กฟังทุกวัน ครูเป็นแบบอย่างการอ่านที่ถูกต้องให้กับเด็ก

2.2.2 การอ่านร่วมกัน โดยครูและเด็กร่วมกันอ่านนิทานเล่มใหญ่ รวมทั้งป้ายบัตรคำที่เด็กให้ความสนใจภายในห้องเรียน

2.2 กิจกรรมรายคู่ ได้แก่กิจกรรมที่เด็กผลัดกันอ่าน ผลัดกันฟัง โดยมีหนังสือเล่มเล็กที่มีเนื้อหาเหมือนกันกับหนังสือเล่มใหญ่

3. ขั้นการสอนคำ ครูสอนให้เด็กรู้จักคำ โดยมีกิจกรรม ดังนี้

3.1 กิจกรรมกลุ่มใหญ่ คือกิจกรรมที่ครูนำคำที่เด็กสนใจจากการอ่านนิทานมาสอนอ่าน โดยบอกรายละเอียดของคำและการสะกดคำ

3.2 กิจกรรมกลุ่มย่อย คือ กิจกรรมการสอนอ่านแบบชี้แนะ ภายในกลุ่มย่อยที่ละกลุ่ม โดยครูนำคำที่เด็กสนใจจากการอ่านนิทานมาสอนถึงรายละเอียดของคำและการสะกดคำ

3.3 กิจกรรมรายบุคคล คือกิจกรรมการสอนอ่านแบบชี้แนะเป็นรายบุคคล โดยครูนำคำที่เด็กสนใจจากการอ่านนิทานมาสอนถึงรายละเอียดของคำและการสะกดคำ

4. ขั้นการฝึกใช้คำ เด็กได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมในสถานการณ์ที่ครูกำหนด โดยมีกิจกรรม ดังนี้

4.1 กิจกรรมกลุ่มย่อย คือกิจกรรมที่เด็กในกลุ่มย่อยเล่นเกมการศึกษาที่เกี่ยวกับเนื้อหาในนิทาน เช่น เกมจับคู่ภาพกับคำ การอ่านคำจากภาพ เกมการแยกคำเหมือนและต่างจากพวก

4.2 กิจกรรมรายบุคคล คือ กิจกรรมที่เด็กได้เล่นเกมที่จับคู่ภาพกับคำ และนำคำจากเกมการศึกษามาแต่งเป็นประโยคหรือแต่งนิทาน

5. ขั้นการใช้ความรู้ การนำเสนอสิ่งที่ได้เรียนรู้เกี่ยวกับคำจากการอ่านนิทาน มาทำกิจกรรม ดังนี้

5.1 กิจกรรมกลุ่มใหญ่ คือ

5.1.1 กิจกรรมที่เด็กนำคำที่เรียนรู้มาร่วมกันสร้างเป็นประโยคขึ้นมาใหม่

5.1.2 กิจกรรมที่เด็กนำคำที่ร่วมกันสร้างเป็นประโยคขึ้นมาใหม่มาแต่งนิทานปากเปล่า

5.1.3 กิจกรรมที่เด็กนำคำที่ร่วมกันสร้างเป็นประโยคขึ้นมาใหม่มา
ร่วมกันแต่งเป็นนิทาน 4 ช่อง

5.1.4 กิจกรรมที่เด็กนำคำที่ร่วมกันสร้างเป็นประโยคขึ้นมาใหม่มา
ร่วมกันแต่งนิทาน 4 แผ่น

5.1.5 กิจกรรมที่เด็กนำนิทานที่ร่วมกันแต่งเป็นนิทาน 4 แผ่นมาทำ
เป็นหนังสือนิทาน 1 เล่ม โดยให้มืองค์ประกอบของหนังสือนิทานให้ครบ

4) สร้างคู่มือและแผนการจัดกิจกรรมการสอนอ่านตามแนวคิดการสอนภาษา
แบบสมดุลที่ส่งเสริมความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัย โดยมีองค์ประกอบ ดังนี้

4.1) หลักการและเหตุผล

4.2) จุดมุ่งหมาย

4.3) หลักการจัดกิจกรรมตามแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุล

4.4) ขั้นตอนกิจกรรมการสอนอ่านตามแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุลที่
ส่งเสริมความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัย

4.5) บทบาทครู

4.6) บทบาทเด็ก

4.7) การประเมินผล

4.8) แผนการจัดกิจกรรมการสอนอ่านตามแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุล
ของเด็กปฐมวัย

5) นำคู่มือและแผนการจัดกิจกรรมการสอนอ่านตามแนวคิดการสอนภาษาแบบ
สมดุลที่ส่งเสริมความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัย เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจความถูกต้อง
เหมาะสม แล้วปรับแก้ตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

6) นำคู่มือและแผนการจัดกิจกรรมการสอนอ่านตามแนวคิดการสอนภาษาแบบ
สมดุลที่ส่งเสริมความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัย ที่ได้ปรับแก้ตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา
แล้ว เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง เหมาะสม โดยใช้แบบประเมินชนิด
มาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน ให้ค่าน้ำหนักคะแนนเฉลี่ย 4.50 มี
ระดับคุณภาพเหมาะสมมากที่สุด ถือว่าเหมาะสมสามารถนำมาใช้ในการวิจัยได้

7) นำคู่มือและแผนการจัดกิจกรรมการสอนอ่านตามแนวคิดการสอนภาษาแบบ
สมดุลที่ส่งเสริมความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัย ปรับปรุงแก้ไขตามที่ผู้เชี่ยวชาญแนะนำ คือ การ
ใช้ภาษาให้สละสลวย

8) นำคู่มือและแผนการจัดกิจกรรมการสอนอ่านตามแนวคิดการสอนภาษาแบบ
สมดุลที่ส่งเสริมความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัย ที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ
แล้วนั้น เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาก่อนนำไปจัดกิจกรรมให้กับเด็กที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

3.1.2 แบบวัดความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัย ซึ่งมีขั้นตอนในการสร้าง ดังนี้

1) ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถใน
การอ่านของเด็กปฐมวัย เพื่อใช้เป็นแนวทางในการวัดความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัย ประกอบด้วย
การวัดประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย การจัดประสบการณ์เพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยด้านภาษา การอ่านและ

การส่งเสริมการอ่าน พัฒนาการอ่านและการเขียนของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน ประกอบการทำสมุดเล่มเล็ก การศึกษานิสัยรักการอ่านของเด็กปฐมวัย โดยการจัดกิจกรรมบรรณารักษ์น้อย ผลการใช้หนังสือชุดการอ่านที่มีต่อความสามารถในการอ่านของเด็กวัยอนุบาล การสังเคราะห์งานวิจัยการอ่านในประเทศไทย ผลการจัดกิจกรรมการอ่านหนังสือนิทานเล่มใหญ่ตามแนวการสอนภาษาธรรมชาติ ที่มีต่อพัฒนาการด้านการอ่านของเด็กปฐมวัย โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

2) สร้างแบบวัดความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัย แบบวัดมีลักษณะเป็นแบบประเมินค่า วัดความสามารถในการอ่าน 3 ด้าน จำนวน 3 ชุด ได้แก่

ชุดที่ 1 แบบวัดความสามารถในการจำแนกความเหมือนความต่างของตัวอักษร และคำ ของเด็กปฐมวัย จำนวน 10 ข้อ

ชุดที่ 2 แบบวัดความสามารถในการอ่านคำศัพท์ของเด็กปฐมวัย จำนวน 10 ข้อ

ชุดที่ 3 แบบวัดความสามารถในการอ่านเป็นประโยคจากภาพของเด็กปฐมวัย จำนวน 5 ข้อ

3) นำแบบวัดความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัยเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม แล้วปรับแก้ตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา

4) นำแบบวัดความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัยที่สร้างขึ้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เพื่อหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ผู้เชี่ยวชาญให้คะแนน ลงความเห็นแล้วมาหาค่า IOC เพื่อดูความสอดคล้องระหว่างความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัย พบว่ามีค่าดัชนีความสอดคล้อง 1.00 ทุกข้อ ถือว่าเหมาะสมสามารถนำมาใช้ในการวิจัยได้ และได้รับข้อเสนอแนะ คือ แบบวัดชุดที่ 3 อ่านจากภาพ ควรปรับปรุงภาษาให้เป็น อ่านเป็นประโยคจากภาพ

5) นำแบบวัดความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัยที่ปรับแก้ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญแล้วนั้น เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาก่อนนำแบบวัดไปใช้วัดความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัยกับกลุ่มตัวอย่าง เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการสอนอ่านตามแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุล

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้มีขั้นตอนในการดำเนินการดังนี้

4.1 จัดเตรียมสภาพแวดล้อมภายในสถานที่ทำการทดลองให้มีความเหมาะสมและเอื้อต่อการจัดกิจกรรมการสอนอ่านตามแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุลที่ส่งเสริมความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัย

4.2 นำแบบวัดความสามารถในการอ่านมาวัดความสามารถในการอ่านกับเด็กกลุ่มตัวอย่าง ก่อนได้รับการจัดกิจกรรมการสอนอ่านตามแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุล โดยบันทึกคะแนนลงในแบบบันทึกผลการวัดความสามารถในการอ่าน

4.3 ดำเนินการจัดกิจกรรมการสอนอ่านตามแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุลที่ส่งเสริมความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัย ตามแผนเป็นระยะเวลา 4 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 5 วัน ในกิจกรรมเสริมประสบการณ์ โดยยืดหยุ่นเวลาตามลักษณะของกิจกรรม

4.4 นำแบบวัดความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัยฉบับเดิม มาวัดความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัยกับเด็กกลุ่มตัวอย่าง หลังได้รับการจัดกิจกรรมการสอนอ่านตามแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุลที่ส่งเสริมความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัย บันทึกคะแนนลงในแบบบันทึกผลการวัดความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัย

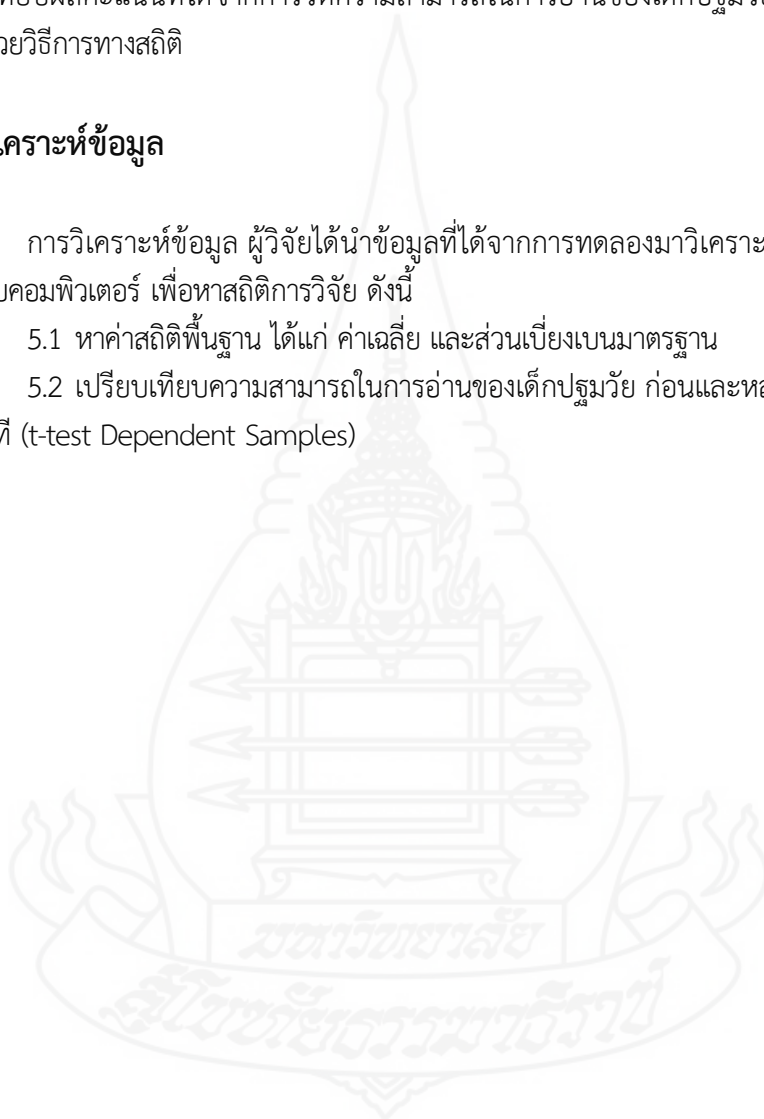
4.5 นำผลคะแนนที่ได้จากการวัดความสามารถทางการอ่านของเด็กปฐมวัยหลังการทดลอง ไปเปรียบเทียบกับผลคะแนนที่ได้จากการวัดความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัยก่อนการทดลอง มาวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติ

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากการทดลองมาวิเคราะห์ ด้วยโปรแกรมทางสถิติสำหรับคอมพิวเตอร์ เพื่อหาสถิติการวิจัย ดังนี้

5.1 หาค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

5.2 เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัย ก่อนและหลังการทดลองโดยการทดสอบค่าที (t-test Dependent Samples)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาผลการจัดกิจกรรมการสอนอ่านตามแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุลที่มีต่อความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัย โรงเรียนอนุบาลศรีอารีย์ จังหวัดระยอง มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการสอนอ่านตามแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุล ซึ่งนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

N	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง
\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน	อัตราค่าวิกฤตที่พิจารณาจากค่าตาราง t
**	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำคะแนนจากการวัดความสามารถในการอ่าน ก่อนการทดลองและหลังการทดลองมาเปรียบเทียบ โดยใช้การทดสอบค่า t แบบ Dependent และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ตอนที่ 1 การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัย โดยภาพรวมก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการสอนอ่านตามแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุล

ตอนที่ 2 การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัยรายด้าน ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการสอนอ่านตามแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุล

ตอนที่ 1 การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัย โดยภาพรวมก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการสอนอ่านตามแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุล

ดังแสดงในตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัยโดยภาพรวม ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการสอนอ่านตามแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุล (คะแนนเต็ม 25 คะแนน)

ระยะเวลา	จำนวน)N(ค่าเฉลี่ย) \bar{X} (ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	t
ก่อนการทดลอง	20	13.45	2.64	25.02**
หลังการทดลอง	20	21.55	2.37	

** p < .01

จากตารางที่ 4.1 พบว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัยก่อนการจัดกิจกรรมการสอนอ่านตามแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุล มีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 13.45 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.64 หลังการจัดกิจกรรมการสอนอ่านตามแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุล มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 21.55 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.37 เมื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัยก่อนการจัดกิจกรรมการสอนอ่านตามแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุล และหลังการจัดกิจกรรมการสอนอ่านตามแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุล ปรากฏว่าความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัย หลังการจัดกิจกรรมการสอนอ่านตามแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุล สูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมการสอนอ่านตามแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่กำหนดไว้

ตอนที่ 2 การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัยรายด้าน ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการสอนอ่านตามแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุล

2.1 การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัย ด้านการจำแนกความเหมือนความต่างของตัวอักษรและคำ ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการสอนอ่านตามแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุล ดังแสดงในตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัยด้านการจำแนกความเหมือนความต่างของตัวอักษรและคำ ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการสอนอ่านตามแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุล (คะแนนเต็ม 10 คะแนน)

ระยะเวลา	จำนวน)N(ค่าเฉลี่ย) \bar{X} (ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	t
ก่อนการทดลอง	20	7.20	1.15	12.07**
หลังการทดลอง	20	9.75	0.55	

** $p < .01$

จากตารางที่ 4.2 พบว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัยด้านการจำแนกความเหมือนความต่างของตัวอักษรและคำก่อนการจัดกิจกรรมการสอนอ่านตามแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุล มีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 7.20 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 1.15 หลังการจัดกิจกรรมการสอนอ่านตามแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุลมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 9.75 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.55 เมื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัยด้านการจำแนกความเหมือนความต่างของตัวอักษรและคำ ก่อนการจัดกิจกรรมการสอนอ่านตามแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุล และหลังการจัดกิจกรรมการสอนอ่านตามแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุล ปรากฏว่าความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัยด้านการจำแนกความเหมือนความต่างของตัวอักษรและคำ หลังการจัดกิจกรรมการสอนอ่านตามแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุลสูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมการสอนอ่านตามแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่กำหนดไว้

2.2 การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัยด้านการอ่านคำศัพท์ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการสอนอ่านตามแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุลงวด แสดงในตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3 การเปรียบเทียบด้านการอ่านคำศัพท์ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการสอนอ่านตามแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุลงวด (คะแนนเต็ม 10 คะแนน)

ระยะเวลา	จำนวน)N(ค่าเฉลี่ย) \bar{X} (ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	t
ก่อนการทดลอง	20	4.90	1.68	20.56**
หลังการทดลอง	20	8.10	1.77	

** p < .01

จากตารางที่ 4.3 พบว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัยด้านการอ่านคำศัพท์ ก่อนการจัดกิจกรรมการสอนอ่านตามแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุลงวด มีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 4.90 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.68 หลังการจัดกิจกรรมการสอนอ่านตามแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุลงวด มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 8.10 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 1.77 เมื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัยด้านการอ่านคำศัพท์ ก่อนการจัดกิจกรรมการสอนอ่านตามแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุลงวด และหลังการจัดกิจกรรมการสอนอ่านตามแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุลงวด ปรากฏว่าความสามารถด้านการอ่านคำศัพท์ของเด็กปฐมวัย หลังการจัดกิจกรรมการสอนอ่านตามแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุลงวด สูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมการสอนอ่านตามแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุลงวด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่กำหนดไว้

2.3 การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัยด้านการอ่านเป็นประโยคจากภาพ ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการสอนอ่านตามแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุลงวด แสดงในตารางที่ 4.4

ตารางที่ 4.4 การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัยด้านการอ่านเป็นประโยคจากภาพ ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการสอนอ่านตามแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุลงวด (คะแนนเต็ม 5 คะแนน)

ระยะเวลา	จำนวน)N(ค่าเฉลี่ย) \bar{X} (ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	t
ก่อนการทดลอง	20	1.25	0.85	14.69**
หลังการทดลอง	20	3.75	0.78	

** p < .01

จากตารางที่ 4.4 พบว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัยด้านการอ่านเป็นประโยชน์จากภาพ ก่อนการจัดกิจกรรมการสอนอ่านตามแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุลง มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.08 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.81 หลังการจัดกิจกรรมการสอนอ่านตามแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุลง มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 1.25 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.85 เมื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัยด้านการอ่านเป็นประโยชน์จากภาพ ก่อนการจัดกิจกรรมการสอนอ่านตามแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุลง และหลังการจัดกิจกรรมการสอนอ่านตามแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุลง ปรากฏว่าความสามารถด้านการอ่านเป็นประโยชน์ของเด็กปฐมวัย หลังการจัดกิจกรรมการสอนอ่านตามแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุลง เด็กสูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมการสอนอ่านตามแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุลง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่กำหนดไว้

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในการนำเสนอผลการวิจัยเรื่อง ผลการจัดกิจกรรมการสอนอ่านตามแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุลที่มีต่อความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัย โรงเรียนอนุบาลศรอารีย์ จังหวัดระยอง ผู้วิจัยได้สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. สรุปการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการสอนอ่านตามแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุล

1.2 สมมติฐานการวิจัย

ความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัยหลังการจัดกิจกรรมการสอนอ่านตามแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุลสูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมการสอนอ่านตามแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุล

1.3 ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัย ดังนี้

1.3.1 ประชากร คือ เด็กปฐมวัยทั้งชายและหญิง อายุ 5 – 6 ปี ที่ศึกษาอยู่ชั้นอนุบาลปีที่ 3 โรงเรียนอนุบาลศรอารีย์ จังหวัดระยอง

1.3.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ เด็กปฐมวัยทั้งชายและหญิงอายุ 5 - 6 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นอนุบาลปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 โรงเรียนอนุบาลศรอารีย์ จังหวัดระยอง ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม จำนวน 20 คน

1.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือ 2 ประเภท ได้แก่

1.4.1 คู่มือการจัดกิจกรรมการสอนอ่านตามแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุลที่ส่งเสริมความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัย

1.4.2 แบบวัดความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัย จำนวน 3 ชุด เป็นแบบวัดที่ใช้วัดเป็นรายบุคคล ก่อนและหลังการทดลอง

1.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

1.5.1 นำแบบวัดความสามารถในการอ่าน มาวัดความสามารถในการอ่านกับเด็กกลุ่มตัวอย่าง เป็นรายบุคคล

1.5.2 ดำเนินการจัดกิจกรรมการสอนอ่านตามแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุลที่ส่งเสริมความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัย ตามแผนเป็นระยะเวลา 4 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 5 วัน โดยบูรณาการในกิจกรรมเสริมประสบการณ์ โดยยืดหยุ่นเวลาตามลักษณะของกิจกรรม

1.5.3 หลังการทดลอง ผู้วิจัยได้นำแบบวัดความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัยไปวัดกับกลุ่มตัวอย่างเป็นรายบุคคลอีกครั้ง

1.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากการทดลองมาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ โดยใช้หาค่าสถิติ ดังนี้

1.6.1 หาค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

1.6.2 เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัย ก่อนและหลังการทดลอง โดยการทดสอบค่าที (t-test Dependent)

1.7 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล มีดังนี้

1.7.1 เด็กปฐมวัยมีค่าคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการอ่านในภาพรวมก่อนการจัดกิจกรรมการสอนอ่านตามแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุลเท่ากับ 13.45 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.64 หลังการจัดกิจกรรมการสอนอ่านตามแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุลเท่ากับ 21.55 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.37 เมื่อเปรียบเทียบแล้วพบว่าความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัยหลังการจัดกิจกรรมการสอนอ่านตามแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุลสูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมการสอนอ่านตามแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

1.7.2 เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัยรายด้าน พบว่า

1) ค่าคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัยในด้านการจำแนกความเหมือนความต่างของตัวอักษรและคำ ก่อนการจัดกิจกรรมการสอนอ่านตามแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุลเท่ากับ 7.20 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.15 หลังการจัดกิจกรรมการสอนอ่านตามแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุลเท่ากับ 9.75 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.55 เมื่อเปรียบเทียบแล้วพบว่าความสามารถในการจำแนกความเหมือนความต่างของตัวอักษรและคำสูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมการสอนอ่านตามแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2) ค่าคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัยในด้านการอ่านคำศัพท์ก่อนการจัดกิจกรรมการสอนอ่านตามแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุลเท่ากับ 4.90 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.68 หลังการจัดกิจกรรมการสอนอ่านตามแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุลเท่ากับ 8.10 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.77 เมื่อเปรียบเทียบแล้วพบว่าความสามารถในการอ่านคำศัพท์สูงกว่าการจัดกิจกรรมการสอนอ่านตามแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3) ค่าคะแนนเฉลี่ยความสามารถทางในการอ่านของเด็กปฐมวัยในด้านการอ่านเป็นประโยคจากภาพ ก่อนการจัดกิจกรรมการสอนอ่านตามแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุลเท่ากับ 1.25 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.85 หลังการจัดกิจกรรมการสอนอ่านตามแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุลเท่ากับ 3.75 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.78 เมื่อเปรียบเทียบแล้วพบว่าความสามารถในการอ่านเป็นประโยคจากภาพสูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมการสอนอ่านตามแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. อภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการสอนอ่านตามแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุล การอภิปรายผล ขอนำเสนอเป็น 2 ส่วน ดังนี้

2.1 เด็กปฐมวัยมีความสามารถในการอ่านโดยภาพรวมหลังการจัดกิจกรรมการสอนอ่านตามแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุล เพราะกิจกรรมที่จัดในการสอนอ่านตามแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุลได้จัดกิจกรรมให้เด็กได้พัฒนาความสามารถในการอ่านแต่ละขั้นตอนของการจัดกิจกรรมซึ่งสามารถแสดงให้เห็นได้จากขั้นตอนการจัดกิจกรรม 5 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นการสร้างบรรยากาศ เป็นการเตรียมความพร้อมให้กับเด็ก โดยการจัดสภาพแวดล้อม สร้างบรรยากาศและกระตุ้นความสนใจของเด็ก ครูนำคำประกอบภาพที่คาดว่าเด็กจะสนใจจากการฟังนิทานที่ครูอ่านให้ฟัง คำจากการที่เด็กช่วยกันสรุปเนื้อหาในนิทาน คำจากการแต่งประโยคของเด็ก คำจากการที่เด็กได้แต่งนิทาน และเขียนชื่อร้านค้า ป้ายถนน ที่อยู่บริเวณโรงเรียนมาติดภายในห้องเรียน ในแต่ละวันก่อนเริ่มกิจกรรมอื่น ๆ ครูชักชวนให้เด็กอ่านคำที่ครูได้เขียนติดไว้ภายในห้องเรียน เมื่อเสร็จกิจกรรมในแต่ละวันครูได้นำหนังสือนิทานที่เด็กใช้ทำกิจกรรมไปวางไว้ที่มุมหนังสือภายในห้องเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ สุพรรณิ วราทร (2550, น. 16) ที่กล่าวว่าการสร้างบรรยากาศที่มุ่งในการอ่าน ชี้ให้เด็กเห็นถึงความสำคัญและความจำเป็นของการอ่าน พร้อมทั้งกระตุ้นหรือเร้าให้เกิดความอยากรู้อยากอ่านเพื่อส่งเสริมให้เด็กมีการอ่านอย่างต่อเนื่องจนเป็นนิสัย และสอดคล้องกับหน่วยศึกษานิเทศ (ม.ป.ป., น. 76) ที่กล่าวว่าการจัดประสบการณ์เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัยนั้นควรสร้างบรรยากาศที่ดีเพื่อส่งเสริมให้เด็กรักการอ่าน จัดมุมหนังสือให้น่าสนใจและหมุนเวียนหนังสือให้เด็กอ่านเสมอ ชักชวนให้เด็กสังเกตป้าย และสัญลักษณ์ต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมให้เด็กเกิดความอยากรู้อยากอ่าน

ขั้นที่ 2 ขั้นการนำเสนอ ครูเตรียมหนังสือนิทานเล่มใหญ่ และหนังสือนิทานเล่มเล็กที่มีเนื้อหาเหมือนกัน อ่านให้เด็กฟังและชวนเด็กอ่าน ในขั้นนี้เด็กได้ทำกิจกรรมกลุ่มใหญ่โดยครูเป็นผู้อ่านนิทานเล่มใหญ่ให้เด็กฟัง โดยในขณะที่อ่านครูชี้คำจากซ้ายไปขวา บนลงล่าง เมื่ออ่านจบครูกระตุ้นให้เด็กสนทนาโต้ตอบเกี่ยวกับเนื้อหาในนิทานที่เด็กได้ฟัง เด็กกับครูร่วมกันอ่านนิทานพร้อมกันอีกครั้งรวมทั้งคำที่เด็กสนใจภายในห้องเรียน และกิจกรรมรายคู่ เด็กจับคู่กัน ครูมีนิทานเล่มเล็กที่มีเนื้อหาเหมือนเล่มใหญ่ให้เด็กได้ผลัดกันอ่านผลัดกันฟัง เมื่อเสร็จกิจกรรมเด็กได้ร่วมกันสรุปเนื้อหาในนิทานโดยครูเป็นผู้จัดบันทึกไว้ ในขั้นนี้เด็กมีความตื่นตัวและสนใจในกิจกรรมที่ได้ทำสังเกตจากการที่เด็กตั้งใจฟังครูอ่านและช่วยกันตอบคำถามจากเนื้อเรื่องที่ได้ฟัง หลังจากนั้นได้อ่านออกเสียงดัง ๆ ไปพร้อมกับครู แม้ว่าจะอ่านไม่ได้บ้างก็ตาม ในกิจกรรมรายคู่เด็กตื่นตัวที่มีนิทานเหมือนกับเล่มใหญ่ที่ครูได้อ่านให้ฟัง เด็กเปิดนิทานอ่านให้เพื่อนฟังใช้นิ้วชี้ตามตัวหนังสือ เมื่อต้องสรุปเนื้อหาได้ช่วยกันสรุปและประมือชมเชยเพื่อนด้วยรอยยิ้ม ซึ่งสอดคล้องกับ เสาวรส ชูศรี (2548, น. 64) ที่กล่าวว่าการอ่านหนังสือให้เด็กฟัง เป็นวิธีการที่ดีที่สุดวิธีหนึ่งที่จะทำให้เด็กอยากอ่าน แม้ว่าเด็กจะยังอ่านหนังสือไม่ออกก็ตาม แต่ก็สามารถเข้าใจได้ว่าภาพที่ปรากฏและตัวอักษรในหนังสือนั้นมีความหมายและสนุกสนานเพียงไร วิธีการอ่านตัวอักษรที่อ่านชี้คำจากซ้ายไปขวาเพื่อเป็นแบบอย่างการอ่านที่ดีให้กับเด็ก และสอดคล้องกับนฤมล เนียมหอม (2555, น. 6) ที่กล่าวว่า

การจัดกิจกรรมการสอนอ่านตามแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุล ครูเป็นผู้อ่านออกเสียงให้เด็กฟัง และการอ่านร่วมกันโดยใช้หนังสือเล่มใหญ่ที่เด็กสามารถมองเห็นคำหรือตัวหนังสือในแต่ละหน้า ครูควรอ่านชื่อเรื่อง ชื่อผู้แต่ง ผู้วาดภาพประกอบ อ่านเนื้อเรื่องพร้อมกับชี้ข้อความขณะที่อ่าน เปิดโอกาสให้เด็กได้ถามคำถาม หรือสนทนาเกี่ยวกับตัวละคร ถามคำถามที่กระตุ้นให้เด็กคิดวิเคราะห์บ้าง ครูควรอ่านหนังสือให้เด็กฟังทุกวันเพื่อให้เกิดทัศนคติที่ดีต่อการอ่าน และช่วยให้เด็กมีความรู้เกี่ยวกับการใช้หนังสือ

ขั้นที่ 3 ขั้นการสอนคำ ในขั้นนี้ครูสอนให้เด็กรู้จักคำ ครูมีหนังสือนิทานเล่มเล็กให้เด็กได้อ่านคนละ 1 เล่มและสร้างข้อตกลงว่าในขณะที่ครูเข้าสอนอ่านแบบชี้แนะที่กลุ่มหรือคนใดให้กลุ่มหรือคนนั้นอ่านนิทานของตนเองโดยไม่รบกวนผู้อื่น โดยเริ่มจากกิจกรรมกลุ่มใหญ่เป็นกิจกรรมที่ครูนำคำที่เด็กสนใจจากการอ่านนิทานมาสอนอ่านโดยบอกพยัญชนะต้น สระ ตัวสะกด วรรณยุกต์และการสะกดคำ และกิจกรรมกลุ่มย่อยให้เด็กจับกลุ่ม ๆ ละ 5 คนจำนวน 4 กลุ่ม ครูเข้าสอนอ่านแบบชี้แนะภายในกลุ่มย่อยที่ละกลุ่ม วันแรกครูให้เด็กชี้คำที่สนใจจากการอ่านนิทาน กลุ่มละ 1 คำ ครูเขียนคำลงในบัตรคำและนำคำนั้นมาสอนอ่านโดยบอกพยัญชนะต้น สระ ตัวสะกด วรรณยุกต์และการสะกดคำ วันต่อไปให้แต่ละกลุ่มเลือกคำที่ครูเขียนไว้ในวันแรกมาให้ครูสอนอ่านกลุ่มละ 1 คำจนครบทุกกลุ่ม กิจกรรมสุดท้ายของขั้นนี้คือกิจกรรมรายบุคคลเป็นการสอนอ่านแบบชี้แนะเป็นรายบุคคลโดย วันแรกครูให้เด็กชี้คำที่สนใจในนิทานที่เด็กได้อ่าน ครูเขียนคำลงในบัตรคำและนำคำนั้นมาสอนอ่านโดยบอกพยัญชนะต้น สระ ตัวสะกด วรรณยุกต์และการสะกดคำ วันต่อไปให้เด็กเลือกบัตรคำ 1 ใบที่ครูเขียนไว้ในวันแรกมาให้ครูสอนอ่านทีละคนจนครบ ในขั้นนี้เด็กได้อ่านคำจากความสนใจของตนเองทำให้เด็กมีความตั้งใจและให้ความสนใจมาก ซึ่งสอดคล้องกับบทมุล เนียมหอม (2555, น. 7) ที่กล่าวว่า การสอนอ่านแบบชี้แนะ เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้เด็กมีความรู้พื้นฐานในด้านการอ่านอย่างเหมาะสมกับความสามารถของเด็ก เป็นการทำงานร่วมกันระหว่างครูกับเด็กเป็นรายบุคคลหรือทำงานกับเด็กเป็นกลุ่มย่อย กิจกรรมนี้ครูต้องมีหนังสือที่เลือกไว้ให้กับเด็กทุกคน ทั้งนี้ครูต้องกำหนดช่วงเวลาเฉพาะในการอ่านแบบชี้แนะ

ขั้นที่ 4 ขั้นการฝึกใช้คำ ในขั้นนี้เด็กได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมในสถานการณ์ที่ครูกำหนด โดยมีกิจกรรมกิจกรรมกลุ่มย่อย คือกิจกรรมที่เด็กในกลุ่มย่อยเล่นเกมการศึกษาที่เกี่ยวกับเนื้อหาในนิทาน ครูแบ่งกลุ่ม ๆ ละ 5 คน จำนวน 4 กลุ่ม ครูแนะนำป้ายชื่อนิทานจำนวน 4 เรื่อง ๆ ละ 5 แผ่น วางป้ายชื่อนิทานปนกันกระจายไปทั่ว ๆ ห้อง ให้ทีละกลุ่มช่วยกันหาป้ายคำตามนิทานที่เด็กได้ทำกิจกรรมในแต่ละสัปดาห์ และกิจกรรมรายคู่ คือ เด็ก 2 คนช่วยกันเล่นเกมที่จับคู่ภาพกับคำ เมื่อเสร็จกิจกรรมการเล่นเกมครูกระตุ้นให้เด็กนำคำจากเกมจับคู่ภาพกับคำมาช่วยกันแต่งเป็นประโยคทุกคำจะได้ประโยคทั้งหมด 5 ประโยคโดยครูเป็นผู้จัดบันทึก เมื่อแต่งประโยคเสร็จเรียบริยครูได้อ่านประโยคเหล่านั้นให้เด็กฟัง และนัดหมายกิจกรรมในวันต่อไป ในการเล่นเกมแต่ครั้งครูช่วยกระตุ้น ให้คำชมเชย ให้การช่วยเหลือเมื่อเด็กเกิดความไม่มั่นใจ ในการทำกิจกรรมขั้นนี้เด็กสามารถอ่านจำแนกความเหมือนความต่างของตัวอักษรและคำได้เร็วขึ้น สังเกตได้จากการเล่นเกมหาป้ายนิทานตามชื่อเรื่องที่เด็กได้ฟัง การเล่นเกมจับคู่คำกับภาพสามารถอ่านคำได้ดีขึ้น มีความมั่นใจ ไม่กลัวที่จะอ่านผิดหรือถูก มีการช่วยเหลือกัน เด็กได้นำบัตรคำขึ้นมาชี้ตัวพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์และสะกดคำที่ละคำบางคำที่เด็กบางคนยังอ่านไม่ถูกต้องนั้น แต่สามารถคาดเดาคำนั้นได้จากการอ่านพยัญชนะต้น เมื่อเสร็จกิจกรรมเด็กช่วยกันนำคำจากบัตรคำที่เล่นเกมมาช่วยกันแต่งประโยค ครั้งแรกอาจจะคิดกันนานมากเพราะไม่เคยได้รับการฝึกฝนในเรื่องนี้มาก่อน แต่เมื่อได้รับการกระตุ้นและคำชมเชยจากครู ทำให้สามารถนำคำมาแต่งประโยคได้อย่างต่อเนื่อง ซึ่ง

สอดคล้องกับ ทิพย์สุตา สุขเมธเสนีย์และวัฒนา มัคคสมัน (2557, น. 9-73) ที่กล่าวว่า การเล่นเกมอ่าน บัตรคำทั้งที่มีภาพและไม่มีภาพประกอบ ช่วยในการสื่อความหมายและส่งเสริมให้ได้กพุดคำหรือประโยคใหม่ ๆ ขึ้นมา เป็นแนวทางการส่งเสริมความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัย และสอดคล้องกับ กระทรวงศึกษาธิการ (2552, น. 75-76) ที่กล่าวว่า หลักการสอนภาษาแบบสมดุลในการทดลองกับภาษานั้น ครูเป็นผู้กระตุ้นและให้กำลังใจแก่เด็ก เพื่อให้เด็กกล้าคาดเดา หรือคาดคะเนคำที่จะอ่านหรือเขียน โดยครูต้องสร้างให้เด็กเกิดความมั่นใจว่าจะไม่ถูกตำหนิหรือเยาะเย้ยหากทำไม่ถูกต้อง หรือทำให้เด็กรู้สึกไม่ต้องกังวลว่าต้องทำให้ถูกทุกครั้ง ซึ่งจะช่วยให้เด็กได้เรียนรู้ภาษาด้วยการทดลองกับภาษาได้อย่างมีความสุข

ขั้นที่ 5 ขั้นการใช้ความรู้ เป็นการนำเสนอสิ่งที่ได้เรียนรู้เกี่ยวกับคำจากการอ่านนิทาน มาทำกิจกรรม ในวันที่ 4 เด็กได้ทำกิจกรรมโดยครูเป็นผู้ชักชวนให้เด็กนำประโยคที่ได้อ่านมาแต่ง นิทานปากเปล่า โดยครูจัดบันทึก ครูอ่านประโยคที่เด็กช่วยกันแต่งนิทานและให้เลือกประโยคไปช่วยกัน แต่งเป็นนิทาน 4 ช่อง ครูชักชวนให้เด็กนำประโยคเขียนลงในตารางแต่ละช่องให้เป็นเนื้อเรื่องนิทาน โดยครูคอยช่วยเหลือหากเด็กเขียนไม่ได้เด็กช่วยกันวาดรูปและระบายสีประกอบนิทาน 4 ช่องครูอ่านนิทาน 4 ช่องให้เด็กฟัง ในวันที่ 5 ครูชักชวนให้เด็กนำประโยคที่ช่วยกันสร้างมารวมกันแต่งนิทานปากเปล่า โดยครูจัดบันทึกเด็กนำประโยคที่ได้สร้างใหม่มารวมกันแต่งนิทาน 4 แผ่น โดยช่วยกันเรียงเนื้อเรื่องตามลำดับ ครูนำกระดาษขึ้นมาที่ละแผ่นให้เด็กช่วยกันนำประโยคที่แต่งนิทานปากเปล่ามาเขียน โดยครูชักชวนให้เด็กนำประโยคเขียนลงในกระดาษ ครูคอยช่วยเหลือหากเด็กเขียนไม่ได้ และให้เด็กได้วาดภาพระบายสี ประกอบประโยคด้วย เด็กได้นำนิทานที่ร่วมกันแต่งเป็นนิทานจนครบ 4 แผ่น และช่วยกันตั้งชื่อเรื่อง หลังจากนั้นจึงนำมาทำเป็นหนังสือนิทาน 1 เล่ม โดยให้มีปกหน้า เขียนชื่อเรื่องและช่วยกันตกแต่งให้สวยงาม เขียนองค์ประกอบของหนังสือนิทานให้ครบ ครูนำเนื้อเรื่องมาเย็บติดกันครูนำหนังสือนิทานที่เด็ก ๆ ได้ทำมาอ่านให้เด็กฟัง ในขั้นนี้เด็กชื่นชมนิทานที่ตนเองได้ร่วมกันทำ ซึ่งสอดคล้องกับ นิจสุตา อภินันทภรณ์ (2558, น. 20) ที่กล่าวว่า หลังจากที่ได้อ่านร่วมกันแล้ว ครูควรจัดกิจกรรมการสื่อภาษา เพื่อให้เด็กได้สื่อความหมายสิ่งที่ได้อ่าน กิจกรรมสื่อภาษาได้แก่ การทำหนังสือนิทาน โดยใช้หนังสือเล่มใหญ่เป็นสื่อ จะทำให้เด็กมีพัฒนาความสามารถในการอ่านที่ดีขึ้น และสอดคล้องกับกุลยา ตันติผลาชีวะ (2551, น. 146-147) ที่กล่าวว่าหลักการสอนอ่านของเด็กเริ่มจากการให้เด็กเห็นคำ เข้าใจความหมายและสร้างความคุ้นเคยด้วยการเห็น การอ่านของเด็กสามารถอ่านได้ต้องมีการฝึกใช้คำในกิจกรรมการพูด การเล่าเรื่อง เป็นต้น

สรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมการสอนอ่านตามแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุล ที่ประกอบไปด้วยขั้นตอน 5 ขั้น ได้แก่ ขั้นการสร้างบรรยากาศ ขั้นการนำเสนอ ขั้นการสอนคำ ขั้นการฝึกใช้คำ ขั้นการใช้ความรู้ พบว่าทั้ง 5 ขั้นตอนทำให้เด็กปฐมวัยมีความสามารถในการอ่านสูงขึ้น เนื่องจากกิจกรรมการสอนอ่านตามแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุล ครูเป็นผู้จัดเตรียมโอกาสให้เด็กได้อ่านผ่านกิจกรรมต่าง ๆ มีสื่อการอ่านทั้งนิทานเล่มใหญ่ และนิทานเล่มเล็กที่มีเนื้อหาเหมือนกัน เกมการศึกษา บัตรคำที่มาจากความสนใจของเด็กเอง และเด็กสามารถเลือกอ่านตามความสนใจ ทำให้เด็กรู้สึกว่าการอ่านไม่ได้ถูกบังคับให้

2.2 ผลการจัดกิจกรรมการสอนอ่านภาษาตามแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุลที่มีต่อความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัย พบว่าหลังการจัดกิจกรรมการสอนอ่านตามแนวคิดการสอน

ภาษาแบบสมดุล เด็กมีความสามารถในการอ่านโดยภาพรวมและในรายด้านสูงขึ้นกว่าก่อนการจัดกิจกรรมการสอนอ่านตามแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุล ซึ่งสามารถอภิปรายผลการวิจัยเป็นรายด้านดังนี้

2.2.1 ความสามารถในการอ่านจำแนกความเหมือน ความต่างของตัวอักษร และคำของเด็กปฐมวัย พบว่า ในช่วงการจัดกิจกรรมการสอนอ่านตามแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุล เด็กปฐมวัยมีความสามารถในการอ่านจำแนกความเหมือน ความต่างของตัวอักษรและคำสูงขึ้น แสดงให้เห็นว่าการจัดกิจกรรมการสอนอ่านตามแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุลสามารถส่งเสริมและพัฒนาความสามารถในการอ่านจำแนกความเหมือนความต่างของตัวอักษรและคำของเด็กปฐมวัยได้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการสอนอ่านตามแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุลในขั้นการนำเสนอ นั้น มีกิจกรรมกลุ่มใหญ่ครูใช้นิทานเล่มใหญ่อ่านให้เด็กฟัง ในขณะที่อ่านครูชี้คำทำให้เด็กเห็นตัวพยัญชนะ และคำในนิทานได้ชัดเจน ในกิจกรรมรายคู่เด็กมีนิทานเล่มเล็กที่เหมือนกับเล่มใหญ่คนละเล่มเปิดอ่านผลัดกันอ่านผลัดกันฟัง ทำให้เด็กทดลองอ่านด้วยตนเอง ขั้นการสอนคำครูได้สอนอ่านแบบชี้แนะ โดยครูได้เขียนคำที่เด็กสนใจลงในบัตรคำให้เด็กดูและสอนอ่านรายละเอียดของคำโดยบอก สระ พยัญชนะต้น ตัวสะกด วรรณยุกต์ แล้วอ่านคำตามครู ขั้นการฝึกใช้คำในกิจกรรมกลุ่มย่อย เด็กได้เล่นเกมหาป้ายชื่อนิทานที่ตรงกับสัปดาห์ที่เด็กได้อ่านนิทาน เด็กช่วยกันหาป้ายนิทาน เปรียบเทียบป้ายนิทานว่าเหมือนหรือต่างกัน กิจกรรมที่เด็กได้ทำนั้น ทำให้เด็กได้เห็นพยัญชนะ สระ ตัวสะกด ต่าง ๆ มากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการ (2552, น. 75-76) ที่กล่าวว่าหลักการสอนภาษาแบบสมดุลนั้น ครูเป็นผู้จัดเตรียมโอกาสให้เด็กได้อ่านผ่านกิจกรรมที่มีความหมายต่อเด็ก เด็กได้เลือกอ่านอย่างอิสระตามความสนใจและศักยภาพของตน ครูกระตุ้นให้เด็กมีส่วนร่วมในกิจกรรมการอ่าน เพื่อให้เด็กได้เรียนรู้ภาษาแบบลงมือกระทำ เด็กมีความรับผิดชอบการเรียนรู้ของตนเอง ทั้งการทำงานตามที่ได้รับมอบหมายจากครู และงานที่เด็กริเริ่มขึ้นเอง ทั้งที่ทำตามลำพังและทำร่วมกับเพื่อน โดยมีครูคอยให้คำแนะนำและเป็นแบบอย่างของความรับผิดชอบต่องานต่าง ๆ ด้วย และสอดคล้องกับบุคตม เพชรสังหาร (2557, น. 10) ที่กล่าวว่า การอ่านทำให้สมองของเด็กอาจจะเข้าใจได้ง่ายว่า เสียง ภาพ และตัวอักษร ต่างกระตุ้นให้เซลล์สมองในส่วนที่เกี่ยวข้อง เกิดการเชื่อมโยงต่อกันเป็นวงจร ในสมองของเด็กเกิดวงจรความจำเกี่ยวกับเสียง ภาพ และตัวอักษรพร้อมเสียง เมื่อเด็กได้พบกับตัวอักษรแบบนี้ก็จำได้

2.2.2 ความสามารถในการอ่านคำศัพท์ของเด็กปฐมวัย พบว่าการจัดกิจกรรมการสอนอ่านตามแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุล เด็กมีความสามารถในการอ่านคำศัพท์สูงขึ้น สังเกตจากการทำกิจกรรมในขั้นการสอนคำ เด็กมีความสนใจมากขึ้นเนื่องจากเด็กเป็นผู้เลือกคำที่ตนเองสนใจมาให้ครูสอนอ่านแบบชี้แนะ โดยครูบอกรายละเอียดของคำ คือบอกพยัญชนะต้น สระ ตัวสะกด วรรณยุกต์ และการสะกดคำ และในขั้นการฝึกใช้คำเด็กได้เล่นเกมจับคู่คำกับภาพทำให้เด็กรู้สึกผ่อนคลาย และสนุกกับการเล่นเกม สามารถอ่านคำและจับคู่กับภาพได้ถูกต้อง เด็กเกิดความภาคภูมิใจเมื่อเล่นเกมจับคู่คำกับภาพถูก ครูชมเชย ให้เพื่อนปรบมือให้ทุกครั้ง ซึ่งสอดคล้องกับโฮลดาเวย์ (Holdaway, 1979, pp. 107-108) อ้างถึงใน วรรณาท รักสกุลไทย และนฤมล เนียมหอม, 2552, น. 10 - 15 ถึง 10 - 17) ที่กล่าวว่า พัฒนาการในการอ่านของเด็กปฐมวัยนั้น เด็กสามารถคาดเดาข้อความจากสิ่งชี้แนะ โดยดูตัวพยัญชนะตัวแรกของคำประกอบกับความรู้เดิมเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างรูปตัวอักษรกับเสียงตัวอักษร จำและตรวจสอบตัวอักษรที่สัมพันธ์กับเสียงของคำ ตรวจสอบคำที่อ่านด้วยการชี้ตัวอักษรในคำพร้อม ๆ กับการออกเสียงไปด้วย ใช้รูปและเสียงตัวอักษรเป็นหลักในการสะกดคำใหม่ที่ไม่รู้จักหรือคำที่ไม่แน่ใจ และสอดคล้องกับ

โคครนและคณะ (อ้างถึงในธีรศิรา ภูมิคง 2555, น. 12 - 13) ที่กล่าวว่าชั้นสามารถอ่านได้ด้วยตนเองอย่างอิสระ เด็กจะมีความรู้เกี่ยวกับตัวอักษร เสียง และระบบภาษามากขึ้น ทราบความหมายของคำ และสามารถอ่านคำง่าย ๆ ในหนังสือที่ไม่เคยอ่านมาก่อน เริ่มมีความมั่นใจในการอ่าน

2.2.3 ความสามารถในการอ่านเป็นประโยชน์จากภาพของเด็กปฐมวัย พบว่าการจัดกิจกรรมเด็กมีความสามารถในการอ่านเป็นประโยชน์จากภาพสูงขึ้น เพราะในการจัดกิจกรรมการสอนอ่านตามแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุลนั้น ในขั้นการนำเสนอครูได้อ่านนิทานเล่มใหญ่ให้เด็กฟังและเป็นแบบอย่างในการอ่านที่ดี โดยครูชี้ประโยคที่อ่านจากซ้ายไปขวา บนลงล่าง ให้เด็กได้อ่านไปพร้อมกับครู ทำให้เด็กเกิดความมั่นใจในการอ่านมากขึ้น และมีหนังสือนิทานเล่มเล็กที่เหมือนกับหนังสือนิทานเล่มใหญ่ให้เด็กได้จับคู่กันอ่านอีก ทำให้เกิดความสนใจในการอ่านมากขึ้น ในขั้นการสอนคำ ครูสอนอ่านแบบชี้แนะ ทำให้เด็กรู้วิธีการสะกดคำทำให้เด็กพยายามที่จะอ่านคำที่ตัวเองอ่านไม่ได้ รู้จักคาดเดาประโยคจากการอ่านคำขึ้นต้น สังเกตจากขั้นการฝึกใช้คำ เด็กเล่นเกมหาป้ายชื่อนิทานเด็กรู้จักสังเกตคำที่ขึ้นต้นและคาดเดาได้ว่าป้ายชื่อนิทานนั้นชื่อว่าอะไร และในขั้นการใช้ความรู้ เด็กได้นำคำจากการเล่นเกมจับคู่ภาพกับคำมาช่วยกันแต่งประโยคเพื่อนำมาทำนิทาน ทำให้เข้าใจในรูปของประโยคมากขึ้น ได้เขียนประโยคที่ตนเองแต่งขึ้นมาลงในกระดาษเพื่อทำนิทาน ประสบการณ์ที่เด็กได้รับจากการจัดกิจกรรมการสอนอ่านตามแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุลนั้น ทำให้เด็กมีความสามารถในการอ่านประโยคจากภาพสูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับนิจิสดา อภินันทาภรณ์ (2558, น. 20) ที่กล่าวว่า การพัฒนาทักษะทางภาษาเบื้องต้นของเด็กปฐมวัย ควรเริ่มจากการพัฒนาทักษะการฟังอย่างมีความหมายฟังอย่างเข้าใจและแสดงพฤติกรรมโต้ตอบได้อย่างถูกต้องเหมาะสม การออกเสียงที่ถูกต้องชัดเจนหรือโต้ตอบด้วยการพูดแสดงความคิด การใช้สายตา กวาดตามองตามทิศทางการอ่านจากซ้ายไปขวา บนลงล่าง ก่อนจะจดจำโครงสร้างรูป เสียงของพยัญชนะ และสระ การเตรียมความพร้อมทักษะพื้นฐานด้านภาษา การอ่าน การฟังและเข้าใจความหมายของเสียง คำ หรือ ประโยคที่ได้ยิน การพูด หรือเปล่งเสียงได้อย่างถูกต้อง เช่น ออก เสียงสระ เสียงสั้น - ยาว ดู ใช้สายตากวาดมองตัวอักษรตามทิศทางใน การอ่านจากซ้ายไปขวา และจากบนลงล่างจากโครงสร้างรูป เสียงของพยัญชนะ และสระ รวมไปถึงตำแหน่งของสระ การอ่านแจกลูกสะกดคำ อ่านเป็นประโยค เพื่อเป็นทักษะพื้นฐานด้านภาษาสู่การอ่าน และสอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ที่กล่าวว่าพัฒนาการทางการอ่านของเด็กปฐมวัย สำหรับเด็กอายุ 4 - 6 ปี เด็กอ่านจากภาพ สัญลักษณ์ คำที่คุ้นเคย จำตัวอักษรได้เกือบทุกตัว เริ่มอ่านคำเริ่มต้นและลงท้ายได้

สรุปผลการจัดกิจกรรมการสอนอ่านตามแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุลที่มีต่อความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัย พบว่าหลังการจัดกิจกรรมการสอนอ่านตามแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุล เด็กปฐมวัยมีความสามารถในการอ่านจำแนกความเหมือน ความต่างของตัวอักษรและคำ การอ่านคำศัพท์ การอ่านเป็นประโยคจากภาพ สูงขึ้นกว่าก่อนการจัดกิจกรรมการสอนอ่านตามแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุล เพราะกิจกรรมการสอนอ่านตามแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุลนั้นเป็นรูปแบบการจัดประสบการณ์ที่บูรณาการการสอนภาษาธรรมชาติและการสะกดคำเข้าด้วยกันโดยให้เด็กได้เรียนรู้การอ่าน ผ่านสถานการณ์ที่ครูกำหนด สอนอ่านแบบชี้แนะโดยบอกรายละเอียดของคำและวิธีการสะกดคำ เด็กได้อ่านคำจากความสนใจของตนเอง ได้เล่นเกมการศึกษาเพื่อส่งเสริมการอ่าน การนำคำมาร่วมกันแต่งประโยคและแต่งนิทานขึ้นมา ทำให้เด็กมีความสุขในการทำกิจกรรม และอยากที่จะอ่านโดยไม่กลัวว่าจะอ่านผิดหรือถูกตำหนิ เด็กจึงมีความสามารถในการอ่านสูงขึ้น

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

- 3.1.1 ขณะที่ครูเขียนคำตามที่เด็กบอก ครูควรอ่านพยัญชนะ และสระที่เขียนด้วย
- 3.1.2 ครูควรนั่งสอนอ่านให้เด็กสามารถมองเห็นทุกคน
- 3.1.3 ครูควรเป็นแบบอย่างที่ดีในการเขียน
- 3.1.3 ควรให้เด็กเป็นผู้สอนอ่านแบบชี้แนะในคำที่เด็กได้อ่านไปแล้ว
- 3.1.4 ควรให้เด็กเป็นผู้อ่านหนังสือนิทานที่เด็ก ๆ ได้ทำมาอ่านให้เพื่อนฟัง

3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

- 3.2.1 ควรมีการศึกษาการจัดกิจกรรมการสอนอ่านตามแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุลที่มีพัฒนาการด้านอื่น ๆ เช่น การพูด การอ่านจับใจความ เป็นต้น
- 3.2.2 ควรมีการศึกษาความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัยในกลุ่มอายุอื่น ๆ ที่ใช้การจัดกิจกรรมการสอนอ่านตามแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุล
- 3.2.3 ศึกษาเจตคติการมาโรงเรียนของเด็กปฐมวัยหลังจากการจัดกิจกรรมการสอนอ่านตามแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุล
- 3.2.4 ศึกษาเจตคติต่อการอ่านหลังจากการจัดกิจกรรมการสอนอ่านตามแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุล

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). *กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2551). *การจัดการศึกษาปฐมวัยตามหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับพัฒนาการทางสมอง*. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- _____. (2552). *การส่งเสริมศักยภาพทางภาษาและการรู้หนังสือสำหรับเด็กปฐมวัย*. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- _____. (2560). *คู่มือหลักสูตรการศึกษา 2546 (สำหรับเด็กอายุ 3-5 ปี)*. กรุงเทพฯ: คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2560). *หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช (สำหรับเด็กอายุ 3-5 ปี)*. กรุงเทพฯ: คุรุสภาลาดพร้าว.
- กันฐิกา ปันเภา. (2554). *ผลการจัดกิจกรรมการอ่านหนังสือนิทานเล่มใหญ่ตามแนวการสอนภาษาธรรมชาติที่มีต่อพัฒนาการด้านการอ่านของเด็กปฐมวัย โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- กันตวรรณ มีสมสาร. (2554). *การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาโดยบูรณาการแนวสมดุลงภาษาและการเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อส่งเสริมความสามารถทางภาษาของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 1*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- กันตวรรณ มีสมสาร และนัชชา ภาสัจจามันท์. (2555). *การพัฒนาบุคลิกภาพกับการจัดการเรียนรู้ทักษะภาษาที่มีประสิทธิภาพ*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- กานต์มณี ศักดิ์เจริญ. (2546). *วิธีอ่านหนังสือและการอ่านหนังสือให้ฟังในกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน*. กรุงเทพฯ: คุรุสภา.
- กุลยา ตันติผลาชีวะ. (2551). *การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย*. กรุงเทพฯ: เบริน-เบส บุ๊คส์.
- ฉวีวรรณ คูหาภินันท์. (2542). *การอ่านและการส่งเสริมการอ่าน*. กรุงเทพฯ: ศิลปาบรรณาการ.
- _____. (2545). *วรรณกรรมสำหรับเด็ก*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: ศิลปาบรรณาการ.
- ดรรารัตน์ อุทัยพยัคฆ์. (2559). *สมดุลงภาษา : การสอนภาษาในเด็กปฐมวัย*. สืบค้นจาก <https://www.gotoknow.org/posts/234913>.
- ถนอมวงศ์ ล้ำยอดมรรคผล และคณะ. (2544). *เอกสารการสอนชุดวิชาการใช้ภาษาไทย*. หน่วยที่ 9-15 (พิมพ์ครั้งที่ 10). นนทบุรี: สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ทิพย์สุดา สุขเมธเสนีย์ และวัฒนา มัคคสมัน. (2557). *สมรรถนะของเด็กปฐมวัยในการพัฒนาตามวัยของเด็กอายุ 3-6 ปี ทางพัฒนาการด้านการคิดและสติปัญญา และพัฒนาการด้านภาษา*. ใน *เอกสารการสอนชุดวิชาพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย*. หน่วยที่ 9. นนทบุรี: สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

- ธีรศรา ภูมิคง. (2555). การศึกษานิสัยรักการอ่านของเด็กปฐมวัย โดยการจัดกิจกรรมบรรณารักษ์น้อย. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์, กรุงเทพฯ.
- นฤมล เนียมหอม. (2552). การจัดประสบการณ์เพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยด้านภาษา. ใน *เอกสารประมวลสาระชุดวิชาการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย*. หน่วยที่ 10. นนทบุรี: สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- _____. (2555). *การจัดประสบการณ์เพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาสำหรับเด็กปฐมวัย*. สืบค้นจาก www.nareumon.com/ห้องเรียนครูแมว.
- นิจสุตา อภินันทาภรณ์. (2558). *เตรียมความพร้อมด้านภาษาของเด็กอนุบาลสู่ยุคศตวรรษที่ 21*. การเสวนาและอบรมเชิงปฏิบัติการ. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นิตยา ประพฤติกิจ. (2536). การพัฒนาเด็กปฐมวัย. ใน *ตำรา-เอกสารวิชาการ ฉบับที่ 66 ภาคพัฒนาตำราและเอกสารวิชาการ หน่วยศึกษานิเทศก์*. กรุงเทพฯ: กรมการฝึกหัดครู.
- _____. (2538). *การพัฒนาการอ่านของลูก*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: เยลโล่การพิมพ์.
- นิภาพร ธรรมสัจย์. (2555). *ความคิดคล่องทางภาษาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมตามแนวสมดุลภาษา*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์, กรุงเทพฯ.
- นิไพพรรณ เกิดสว่าง. (2547). *ผลการใช้หนังสือชุดการอ่านที่มีต่อความสามารถในการอ่านของเด็กวัยอนุบาล*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- นิภาภรณ์ โพธิ์ศรี และชลลภัสส์ วงษ์ประเสริฐ. (2544 – 2553). *การสังเคราะห์งานวิจัยการอ่านในประเทศไทย*. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- บุษบง ตันติวงศ์. (2536). *กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน*. ใน *เอกสารการสอนวิชานิเทศการสอนระดับปฐมวัย*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พัชรา พุ่มพชาติ. (2557). การสร้างเสริมพฤติกรรมการด้านภาษาของเด็กปฐมวัย. ใน *เอกสารการสอนชุดวิชาการประเมินและสร้างเสริมพฤติกรรมเด็กปฐมวัย*. หน่วยที่ 11. นนทบุรี: สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- พัชรี ผลโยธิน. (2555). การวัดประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย. ใน *ประมวลสาระชุดวิชาหลักการและแนวคิดทางการปฐมวัยศึกษา*. หน่วยที่ 9. นนทบุรี: สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- พูนสุข บุญยสวัสดิ์. (2544). *เมื่อหนูน้อยหัดเขียน*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รัชนก แสงคำ. (2555). *การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสมดุลภาษาที่มีต่อพฤติกรรมการอ่านและความรู้พื้นฐานภาษาอังกฤษสำหรับเด็กปฐมวัย*. (การวิจัย ไม่ได้ตีพิมพ์). โรงเรียนอนุบาล-โกรกพระ, นครสวรรค์.
- วนิดา ศิริรวัจจน์ชัย. (2551). *ผลการจัดกิจกรรมภาษาในมุมหนังสือที่มีต่อความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัย โรงเรียนบ้านน้ำลาด จังหวัดน่าน*. (รายงานค้นคว้าอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.

- วรนาท รักสกุลไทย และนงนุช เนียมหอม. (2552). การจัดประสบการณ์เพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยด้านภาษา. ใน *ประมวลสาระชุดวิชาการจัดการประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย*. หน่วยที่ 10. (พิมพ์ครั้งที่ 3). นนทบุรี: สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- วรินทร์ โพนน้อย. (2555). *นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยแบบสมดุลงานสำหรับเด็กปฐมวัยระดับประถมศึกษา*. (ปริญญาานิพนธ์การศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ).
- ศุทธิรัตน์ แก้วเล็ก. (2547). *ผลการจัดประสบการณ์การอ่านร่วมกันที่มีต่อความสามารถในการอ่าน สื่อความหมายของเด็กปฐมวัยในชั้นเรียนคละอายุโรงเรียนบ้านคลองสมบูรณ์ จังหวัดสมุทรสงคราม*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. (2547). ความรู้เกี่ยวกับการอ่าน. ใน *เอกสารการสอนชุดวิชาการอ่านภาษาไทย*. หน่วยที่ 1-8 ฉบับปรับปรุง. นนทบุรี: สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สุนันทา สุภาวสิทธิ์. (2547). *ผลการจัดกิจกรรมการเล่านิทานโดยวิธีมุ่งประสบการณ์ทางภาษาที่มีต่อความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัย โรงเรียนบ้านจอบคำ จังหวัดแม่ฮ่องสอน*. (การศึกษา ค้นคว้าอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- สุพรรณิ วราทร. (2550). *ชวนเด็กไทยให้เป็นนักอ่าน*. กรุงเทพฯ: สำนักงานอุทยานการเรียนรู้.
- สุรพงษ์ อัมพวันวงษ์. (2557). *วารสารกรมสุขภาพจิต*. ISSN 0125-6475 ฉบับที่ 249 เดือนกันยายน สืบค้นจาก <http://www.dailynews.co.th/article/280900>.
- สุวัฒน์ วิวัฒน์นันท์. (2550). *ทักษะการอ่าน คติวิเคราะห์ และการเขียน*. นนทบุรี: ซี.ซี. นอลิตจิลจิลส์.
- เสาวรส ชูศรี. (2548). *หนังสือสำหรับเด็กปฐมวัย*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง.
- หน่วยศึกษานิเทศก์. (ม.ป.ป.). *คู่มือการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน.
- หรรษา นิลวิเชียร. (2535). *ปฐมวัยศึกษาหลักสูตรและแนวปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- อนงค์ วรพันธ์. (2546). *พัฒนาการอ่านและการเขียนของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบการทำสมุดเล่มเล็ก*. (ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- อรนุช นนธ์ตา. (2556). *ผลการจัดประสบการณ์การเขียนร่วมกันตามแนวภาษาสมดุลงานที่มีต่อความสามารถด้านการเขียนของเด็กปฐมวัย โรงเรียนชุมชนบ้านคู จังหวัดศรีสะเกษ*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- อรศรี งามวิทยาพงศ์. (2553). *ปัจจัยส่งเสริมคนไทยให้มีวัฒนธรรมการอ่าน*. สืบค้นจาก <http://www.tkpark.or.th/stocks/extra/00052e.pdf>.
- อารี สันหลวี. (2550). *สอนภาษาไทยแนวสมดุลงาน (ชั้นอนุบาล 1 – ประถมปีที่ 6)*. กรุงเทพฯ: สมาคมเพื่อการศึกษาเด็ก.
- อุดม เพชรสังหาร. (2557). *การเตรียมให้เด็กมีทักษะด้านการอ่าน*. สืบค้นจาก <http://www.dailynews.co.th/article/280900>.

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัย

สกลนครราชภัฏ

ภาคผนวก ก

- คู่มือการจัดกิจกรรมการสอนอ่านตามแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุล
สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 3

คำนำ

คู่มือการจัดกิจกรรมการสอนอ่านตามแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุล ฉบับนี้ เป็นคู่มือที่ผู้วิจัยได้จัดทำขึ้นเพื่อศึกษาความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัย ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการศึกษาแนวคิดและหลักการของการจัดกิจกรรมการสอนอ่านตามแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุล ของนักการศึกษาหลายท่าน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดทำคู่มือการจัดกิจกรรมการสอนอ่านตามแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุลของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 3

คู่มือฉบับนี้ประกอบไปด้วยแนวทางในการจัดกิจกรรมการสอนอ่านตามแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุล ขั้นตอนของการจัดกิจกรรมการสอนอ่านตามแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุล การประเมินผล และแผนการจัดกิจกรรมการสอนอ่านตามแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุล

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า คู่มือการจัดกิจกรรมการสอนอ่านตามแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุล ฉบับนี้คงจะเป็นประโยชน์และแนวทางสำหรับผู้ที่กำลังศึกษาหรือสนใจเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการสอนอ่านตามแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุล เพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยด้านความสามารถในการอ่าน

เพ็ญพักตร์ แก้วกระโทก

คู่มือการจัดกิจกรรมการสอนอ่านตามแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุล ของเด็กปฐมวัย

1. หลักการและเหตุผล

การเตรียมความพร้อมทักษะพื้นฐานด้านภาษาสำหรับเด็กวัยอนุบาลสู่การอ่านนั้นเริ่มต้นจากการฟังและเข้าใจความหมายของเสียง คำ หรือ ประโยคที่ได้ยิน การพูด หรือเปล่งเสียงได้อย่างถูกต้อง เช่น ออก เสียงสระ เสียงสั้น - ยาว ดู ใช้สายตาคาดมองตัวอักษรตามทิศทางใน การอ่านจากซ้ายไปขวา และจากบนลงล่างจากโครงสร้างรูป เสียงของพยัญชนะ และสระ รวมไปถึงตำแหน่งของสระ การอ่านแจกลูกสะกดคำ อ่านเป็นประโยค เขียนเป็นคำ และประโยค เพื่อเป็นทักษะพื้นฐานด้านภาษาสู่การอ่าน (นิจสุตา อภินันทภรณ์, 2558, น. 20) ดังนั้นการเรียนรู้ในการอ่านของเด็กปฐมวัยนั้นควรเกิดจากความสนใจไม่ใช่การถูกบังคับ ซึ่งผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีหน้าที่สำคัญในการสนับสนุนส่งเสริม สร้างแรงจูงใจให้เกิดความสนใจจนสามารถอ่านได้ การส่งเสริมให้เกิดความสนใจในการอ่านจึงเป็นเรื่องสำคัญ (พูนสุข บุญยสวัสดิ์, 2544, น. 7)

การจัดประสบการณ์ด้านภาษาแบบสมดุล เป็นแนวทางการจัดประสบการณ์ด้านภาษาที่ให้ความสำคัญทั้งการสื่อความหมายและทักษะย่อยของภาษา สามารถลดข้อโต้แย้งในการจัดประสบการณ์ด้านภาษาให้แก่เด็กได้ และช่วยให้จัดประสบการณ์ด้านภาษาได้อย่างครบถ้วนสมบูรณ์ (อารี สัมหลวี, 2550, น. 1) และกันตวรรณ มีสมสาร (2554, น. 23) ได้กล่าวไว้ว่า การสอนแนวสมดุลภาษาเป็นการการรวมของทักษะการสอนสะกดคำเข้ากับการสอนภาษาธรรมชาติโดยสอนอ่านและเขียนในสภาพจริง

การสอนอ่านตามแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุลจึงเป็นอีกทางเลือกหนึ่งที่น่าการสอนแบบประสมคำมาผสมผสานกับการสอนภาษาธรรมชาติ โดยนำการสอนทักษะและกลวิธีในการอ่านมาสอนร่วมกันเพื่อแก้ปัญหาการอ่านหนังสือไม่ออกของเด็กวัยเริ่มอ่าน ผู้วิจัยจึงจัดทำคู่มือการจัดกิจกรรมการสอนอ่านตามแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุลขึ้น เพื่อใช้สำหรับเด็กปฐมวัยที่กำลังเรียนอยู่ชั้นอนุบาลปีที่ 3 เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัย ซึ่งผลในการวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์และเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการสอนอ่านตามแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุลต่อไป

2. จุดมุ่งหมาย

เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัย

3. หลักการจัดกิจกรรมการสอนอ่านตามแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุล

1. ครูเป็นผู้จัดเตรียม วางแผนการจัดการเรียนรู้ให้เด็กได้อ่านผ่านกิจกรรมที่มีความหมายต่อเด็กตามความสนใจ โดยนำมาสอนให้แก่เด็กเป็นรายบุคคลหรือกลุ่มย่อย เพื่อให้เด็กได้ เรียนรู้และสามารถนำทักษะย่อยเหล่านั้นไปประยุกต์ใช้ในการใช้ภาษาของเด็กด้วยตนเองต่อไป
2. ครูเป็นแบบอย่างที่ดีในการอ่าน ให้เด็กเห็นสิ่งต้องทำระหว่างการอ่าน เป็นกระตุ้น และให้กำลังใจแก่เด็ก เพื่อให้เด็กกล้าคาดคะเนคำที่จะอ่าน
3. ครูเป็นผู้จัดเตรียมโอกาสให้เด็กได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์เกี่ยวกับการอ่าน

4. เด็กมีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเอง ทั้งการทำงานตามที่ได้รับมอบหมายจากครู และงานที่ได้ริเริ่มขึ้นเอง ทั้งที่ทำตามลำพังและทำร่วมกับเพื่อน โดยมีครู คอยให้คำแนะนำ

4. ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการสอนอ่านตามแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุลที่ส่งเสริมความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัย

1. ขั้นการสร้างบรรยากาศ การเตรียมความพร้อมให้กับเด็กด้วยการจัดสภาพแวดล้อม สร้างบรรยากาศและกระตุ้นความสนใจของเด็ก โดยมีเนื้อหาสอดคล้องกับเนื้อเรื่องนิทาน และมีป้ายโฆษณาป้ายถาวร ป้ายชื่อตนเอง เป็นต้น

2. ขั้นการนำเสนอ ครูเตรียมหนังสือนิทานเล่มใหญ่ และหนังสือนิทานเล่มเล็กที่มีเนื้อหาเหมือนกัน อ่านให้เด็กฟังและชวนเด็กอ่าน โดยมีกิจกรรมดังนี้

2.1 กิจกรรมกลุ่มใหญ่ ได้แก่

2.2.1 การอ่านให้ฟัง โดยครูอ่านหนังสือนิทานเล่มใหญ่ให้เด็กฟังทุกวัน ครูเป็นแบบอย่างการอ่านที่ถูกต้องให้กับเด็ก

2.2.2 การอ่านร่วมกัน โดยครูและเด็กร่วมกันอ่านนิทานเล่มใหญ่รวมทั้งป้ายบัตรคำที่เด็กให้ความสนใจภายในห้องเรียน

2.2 กิจกรรมรายคู่ ได้แก่ กิจกรรมที่เด็กผลัดกันอ่าน ผลัดกันฟัง โดยมีหนังสือเล่มเล็กที่มีเนื้อหาเหมือนกันกับหนังสือเล่มใหญ่

3. ขั้นการสอนคำ ครูสอนให้เด็กรู้จักคำ โดยมีกิจกรรม ดังนี้

3.1 กิจกรรมกลุ่มใหญ่ คือ กิจกรรมที่ครูนำคำที่เด็กสนใจจากการอ่านนิทานมาสอนอ่าน โดยบอกรายละเอียดของคำและการสะกดคำ

3.2 กิจกรรมกลุ่มย่อย คือ กิจกรรมการสอนอ่านแบบชี้แนะ ภายในกลุ่มย่อยที่ละกลุ่ม โดยครูนำคำที่เด็กสนใจจากการอ่านนิทานมาสอนถึงรายละเอียดของคำและการสะกดคำ

3.3 กิจกรรมรายบุคคล คือ กิจกรรมการสอนอ่านแบบชี้แนะเป็นรายบุคคลโดยครูนำคำที่เด็กสนใจจากการอ่านนิทานมาสอนถึงรายละเอียดของคำและการสะกดคำ

4. ขั้นการฝึกใช้คำ เด็กได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมในสถานการณ์ที่ครูกำหนด โดยมีกิจกรรม ดังนี้

4.1 กิจกรรมกลุ่มย่อย คือ กิจกรรมที่เด็กในกลุ่มย่อยเล่นเกมการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาในนิทาน เช่น เกมจับคู่ภาพกับคำ การอ่านคำจากภาพ การแยกคำเหมือนและต่างจากพวก

4.2 กิจกรรมรายบุคคล คือ กิจกรรมที่เด็กได้เล่นเกมที่จับคู่ภาพกับคำ และนำคำจากเกมการศึกษามาแต่งเป็นประโยคหรือแต่งนิทาน

5. ขั้นการใช้ความรู้ การนำเสนอสิ่งที่ได้เรียนรู้เกี่ยวกับคำมาทำกิจกรรม โดยมีกิจกรรมดังนี้

5.1 กิจกรรมกลุ่มใหญ่ คือ

5.1.1 กิจกรรมที่เด็กนำคำที่เรียนรู้มาร่วมกันสร้างเป็นประโยคขึ้นมาใหม่

5.1.2 กิจกรรมที่เด็กนำคำที่ร่วมกันสร้างเป็นประโยคขึ้นมาใหม่มาแต่งนิทานปากเปล่า

5.1.3 กิจกรรมที่เด็กนำคำที่ร่วมกันสร้างเป็นประโยคขึ้นมาใหม่มาร่วมกันแต่งเป็นนิทาน

5.1.4 กิจกรรมที่เด็กนำคำที่ร่วมกันสร้างเป็นประโยคขึ้นมาใหม่มาร่วมกันแต่งนิทาน 4 แผ่น

5.1.5 กิจกรรมที่เด็กได้นำนิทานที่ร่วมกันแต่งเป็นนิทาน 4 แผ่นแล้วนั้นมาทำเป็นหนังสือ นิทาน 1 เล่ม โดยให้มืองค์ประกอบของหนังสือนิทานให้ครบ

5. บทบาทครู

1. ศึกษาแผนการจัดกิจกรรมการสอนอ่านตามแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุลที่ส่งเสริมความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัย
2. จัดเตรียมนิทาน อุปกรณ์ในการทำกิจกรรมให้ครบถ้วน
3. จัดเตรียมบรรยากาศในการทำกิจกรรมให้เหมาะสม ให้เด็กเกิดความสนใจที่อยากอ่าน
4. เตรียมเด็กให้พร้อม ให้เด็กสงบก่อนเริ่มกิจกรรมทุกครั้ง
5. ครูอ่านนิทานเสียงดังฟังชัด และชี้คำตามที่อ่านจบจบเรื่อง
6. เมื่อฟังนิทานจบเปิดโอกาสให้เด็กได้สนทนา ชักถาม ร่วมตอบคำถาม
7. สอนอ่านแบบชี้แนะตามคำที่เด็กให้ความสนใจในกลุ่มย่อยและรายบุคคล
8. จดบันทึกคำที่เด็กสนใจลงในบัตรคำและนำคำเหล่านั้นมาสร้างบรรยากาศในวันต่อไป
9. สังเกตและชักชวนให้เด็กได้เข้าร่วมกิจกรรมอย่างทั่วถึง
10. ชักชวนให้เด็กร่วมกันสร้างประโยคขึ้นมาใหม่ โดยครูควรให้คำแนะนำหรือให้แนวทาง
11. กระตุ้นความคิดของเด็กในการนำประโยคที่สร้างขึ้นมาไปต่อยอดทำนิทาน
12. จดบันทึกประโยคที่เด็กสร้างขึ้นมาใหม่ และอ่านทบทวนให้เด็กฟัง
13. กล่าวคำชมเชยแสดงการยอมรับในผลงานของเด็กรวมทั้งให้กำลังใจเด็กทุกคน

6. บทบาทเด็ก

1. เด็กเข้าร่วมกิจกรรมด้วยความสนใจ สนุกสนาน
2. เด็กปฏิบัติตามข้อตกลง
3. เด็กแสดงความคิดเห็นในการทำกิจกรรมแต่ละครั้ง
4. เด็กเสนอคำที่ตนเองสนใจเพื่อให้ครูสอนอ่านแบบชี้แนะ
5. เด็กเป็นผู้สร้างประโยคขึ้นมาใหม่และนำมาต่อยอดทำนิทาน
6. เด็กช่วยกันทำนิทาน
7. เด็กสามารถทำงานร่วมกับเพื่อนได้
8. เด็กรู้จักการรอคอย
9. เด็กรู้จักการสังเกต

7. การวัดและประเมินผล

1. เพื่อวัดความสามารถในการจำแนกความเหมือนความต่างของตัวอักษรและคำของเด็กปฐมวัย
2. เพื่อวัดความสามารถในการอ่านคำศัพท์จากภาพของเด็กปฐมวัย
3. เพื่อวัดความสามารถในการอ่านเป็นประโยคจากภาพของเด็กปฐมวัย

ตัวอย่าง แผนการจัดกิจกรรมการสอนอ่านตามแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุล ชั้นอนุบาล 3

นิทานเรื่อง กุ้งกิ้งเป็นหวัด
สัปดาห์ที่ 4 เวลา 09.30 – 10.15 น.

สาระการเรียนรู้

การอ่านนิทานเรื่อง “กุ้งกิ้งเป็นหวัด” ให้เด็กฟัง เป็นการฝึกการอ่านคำศัพท์ในนิทานที่คาดว่าเด็ก ๆ จะสนใจ เช่น กุ้งกิ้ง เป็นหวัด ตากฝน เป็นไข้ อาบน้ำ คุณหมอ น่ารัก ตัวเปียก สระผม ปวดหัว เป็นต้น อีกทั้งยังได้จำแนกความแตกต่างของตัวอักษรและคำ การอ่านจากภาพ รวมทั้งยังได้ความรู้เรื่อง การดูแลสุขภาพอนามัยของตนเองและไม่ให้เปียกฝนเพราะจะทำให้เป็นไข้ได้

จุดประสงค์

1. เพื่อให้เด็กสามารถจำแนกความเหมือนความต่างของตัวอักษรและคำ
2. เพื่อให้เด็กสามารถอ่านจากภาพได้
3. เพื่อให้เด็กสามารถอ่านคำศัพท์ได้
4. เพื่อให้เด็กทำงานร่วมกับผู้อื่นได้
5. เพื่อให้เด็กมีความคิดสร้างสรรค์

วันที่ 1 กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 การสร้างบรรยากาศ

ครูกล่าวทักทายเด็กและกระตุ้นให้เด็กสนใจจากคำเชิญชวนของครู (เด็กดูซิในห้องเรามีอะไร มีคำอ่านว่าอย่างไรบ้าง) ครูเตรียมความพร้อมให้กับเด็ก โดยสร้างบรรยากาศภายในห้องเรียน ด้วยการติดภาพและคำใต้ภาพที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับนิทานเรื่อง “กุ้งกิ้งเป็นหวัด” ในห้องเรียน คือคำว่ากุ้งกิ้ง, เป็นหวัด, ตากฝน, เป็นไข้, อาบน้ำ, คุณหมอ, และมีมุมนิทานที่มีหนังสือนิทานหลากหลาย มีป้ายโฆษณาป้ายถนน ป้ายชื่อตนเอง

ขั้นที่ 2 การนำเสนอ

1. กิจกรรมกลุ่มใหญ่ ได้แก่

1.1 การอ่านให้ฟัง

- ครูให้เด็กนั่งเป็นรูปตัว U และให้เด็กสงบพร้อมที่จะฟังนิทาน
- ครูเลือกหนังสือนิทานเล่มใหญ่เรื่อง “กุ้งกิ้งเป็นหวัด” มาอ่านให้เด็ก ๆ ฟัง โดยครูแนะนำชื่อเรื่อง องค์ประกอบของหนังสือ คือ ชื่อผู้แต่ง ชื่อผู้วาด ชื่อสำนักพิมพ์
- ขณะที่ครูอ่านหนังสือนิทาน ครูชี้คำจากซ้ายไปขวา บนลงล่าง เมื่ออ่านจบครูกระตุ้นให้เด็กสนทนาโต้ตอบเกี่ยวกับเนื้อหาในนิทานที่เด็กได้ฟัง
- นิทานที่เด็กได้ฟังมีใครเป็นอะไร แล้วเกิดจากสาเหตุใด
- เด็กควรทำแบบกุ้งกิ้งหรือไม่ เพราะอะไร
- เด็กจะทําอย่างไรหากเปียกฝน

1.2 การอ่านร่วมกัน

- ครูและเด็กร่วมกันอ่านนิทานเล่มใหญ่เรื่อง “กุงกิงเป็นหวัด” รวมทั้งป้ายคำต่าง ๆ ที่เด็กให้ความสนใจภายในห้องเรียน

2. กิจกรรมรายคู่

- ครูแจกหนังสือนิทานเล่มเล็กเรื่อง “กุงกิงเป็นหวัด” ให้เด็กคนละ 1 เล่ม
- เด็กจับคู่ นำหนังสือนิทานที่ได้ผลัดกันอ่านให้เพื่อนฟัง
- เมื่อเด็กอ่านนิทานจบเรื่องทุกคู่ ครูกับเด็กช่วยกันสรุปถึงเนื้อหาในนิทานโดยครูเป็นผู้จัดบันทึกใส่กระดาน

- ครูกล่าวชมเชยและให้เพื่อน ๆ ปรบมือเป็นกำลังใจให้

- ครูนัดหมายกิจกรรมในวันต่อไป

วันที่ 2 กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 การสร้างบรรยากาศ

ครูกล่าวทักทายเด็กและกระตุ้นให้เด็กสนใจจากคำเชิญชวนของครู (เด็ก ๆ ดูลีในห้องเรามีอะไร มีคำอ่านว่าอย่างไรบ้าง) ครูเตรียมความพร้อมให้กับเด็ก โดยสร้างบรรยากาศภายในห้องเรียนด้วยการนำคำที่ได้จากการสรุปเนื้อหาของกิจกรรมในวันที่ 1 มาติดภาพและคำใต้ภาพ

ขั้นที่ 2 การนำเสนอ

1. กิจกรรมกลุ่มใหญ่ ได้แก่

1.1 การอ่านให้ฟัง

- ครูให้เด็กนั่งเป็นรูปตัว U และให้เด็กสงบพร้อมที่จะฟังนิทาน
- ครูอ่านนิทานเล่มใหญ่เรื่อง “กุงกิงเป็นหวัด” ให้เด็ก ๆ ฟังอีกครั้ง โดยครูชี้ชื่อเรื่อง องค์ประกอบของหนังสือ คือ ชื่อผู้แต่ง ชื่อผู้วาด ชื่อสำนักพิมพ์

- ขณะที่ครูอ่านหนังสือนิทาน ครูชี้คำจากซ้ายไปขวา บนลงล่างจนจบเรื่อง

1.2 การอ่านร่วมกัน

- ครูให้เด็กอ่านนิทานร่วมกันพร้อมกับครูอีกครั้ง

2. กิจกรรมรายคู่

- ครูแจกหนังสือนิทานเล่มเล็กเรื่อง “กุงกิงเป็นหวัด” ให้เด็กคนละ 1 เล่ม
- เด็กจับคู่ นำหนังสือนิทานที่ได้ผลัดกันอ่านให้เพื่อนฟัง
- ครูอ่านนำบัตรคำที่เด็กและครูได้สรุปเนื้อหาในนิทานเมื่อวันที่ 1 มาอ่านทบทวนให้เด็กฟัง

ขั้นที่ 3 การสอนคำ

1. กิจกรรมกลุ่มใหญ่

- ครูนำคำที่เด็กสนใจจากการอ่านนิทานมาสอนอ่านโดยบอกรายละเอียดของคำและการสะกดคำ โดยบอกพยัญชนะต้น สระ ตัวสะกด เช่น ตากฝน คำว่า ตาก มีพยัญชนะต้น ตอ-เต่า (ต) สระ อา (-า) ตัวสะกด กอ-โก (ก) อ่านว่า ตอ-อา-กอ-ตาก คำว่าฝน มีพยัญชนะต้น ฟอ-ฟา (ฟ) สระซ่อนรูปคือสระ โอะ (-ะ) ตัวสะกดคือ นอ-หนุ (น) อ่านว่า ฟอ-โอะ-นอ-ฝน รวมกันอ่านว่า ตากฝน เป็นต้น

2. กิจกรรมกลุ่มย่อย

- ครูแบ่งกลุ่ม ๆ ละ 5 คน จำนวน 4 กลุ่ม
- ครูแจกหนังสือนิทานเล่มเล็กเรื่อง “กุงกิงเป็นหวัด” ให้เด็กคนละ 1 เล่ม
- เด็กนั่งอ่านหนังสือนิทานในกลุ่มของตนเอง โดยครูเข้าไปสอนอ่านแบบชี้แนะทีละกลุ่ม ครูได้กำหนดข้อตกลงไว้ว่า หากครูเข้าไปสอนอ่านกลุ่มไหน ให้กลุ่มที่เหลือนั่งอ่านนิทานเล่มเล็กที่ตนเองมีภายในกลุ่มของตนเองอย่างเงียบ ๆ อย่างรบกวนเพื่อนกลุ่มอื่น
- ครูเข้าสอนอ่านแบบชี้แนะทีละกลุ่ม โดยให้เด็กชี้คำที่ตนเองสนใจในนิทานกลุ่มละ 1 คำ ครูเขียนคำที่เด็กสนใจลงในบัตรคำ ครูสอนถึงรายละเอียดของคำและการสะกดคำ โดยบอกพยัญชนะต้น สระ ตัวสะกด เช่น คำว่าชอบ มีพยัญชนะต้น ชอ-ช้าง (ช) สระช่อนรูปคือสระ ออ (-อ) ตัวสะกดคือ บอ-ใบ-ไม้ (บ) อ่านว่า ชอ-ออ-บอ-ชอบ เป็นต้น

3. กิจกรรมรายบุคคล

- เด็กมีหนังสือนิทานเรื่อง “กุงกิงเป็นหวัด” คนละเล่ม
- ครูสอนอ่านแบบชี้แนะเป็นรายบุคคล โดยมีข้อตกลงว่า หากครูสอนอ่านอยู่ที่ใคร คนที่ครูไม่ได้เข้าไปสอนให้อ่านนิทานเล่มเล็กที่ตนเองมีอย่างเงียบ ๆ ไม่รบกวนผู้อื่น
- ครูเข้าสอนอ่านแบบชี้แนะทีละคน โดยให้เด็กชี้คำที่ตนเองสนใจในนิทาน ครูเขียนคำที่เด็กสนใจลงในบัตรคำ ครูสอนถึงรายละเอียดของคำและการสะกดคำ โดยบอกพยัญชนะต้น สระ ตัวสะกด และวรรณยุกต์ เช่น คำว่ายิ้ม มีพยัญชนะต้น ยอ-ยัก (ย) สระ อี ตัวสะกด มอ-ม้า (ม) วรรณยุกต์ไม้โท อ่านว่า ยอ-อิ-มอ-ยิ้ม-ไม้โท-ยิ้ม เป็นต้น
- เมื่อเสร็จกิจกรรมครูกล่าวชมเชยเด็กที่ให้ความร่วมมือและทำตามข้อตกลง
- ครูนัดหมายกิจกรรมในวันต่อไป

วันที่ 3 กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 การสร้างบรรยากาศ

ครูกล่าวทักทายเด็กและกระตุ้นให้เด็กสนใจจากคำเชิญชวนของครู (เด็กดูสีในหน้าเรามีอะไร มีคำอ่านว่าอย่างไรบ้าง) ครูเตรียมความพร้อมให้กับเด็ก โดยสร้างบรรยากาศภายในห้องเรียน ด้วยการนำบัตรคำที่ได้จากการสรุปเนื้อหาของกิจกรรมในวันที่ 2 เช่น คำว่า ตากฝน, ชอบ, ยิ้ม เป็นต้น มาติดภายในห้องเรียน

ขั้นที่ 2 การนำเสนอ

1. กิจกรรมกลุ่มใหญ่ ได้แก่

1.1 การอ่านให้ฟัง

- ครูให้เด็กนั่งเป็นรูปตัว U และให้เด็กสงบพร้อมที่จะฟังนิทาน
- ครูอ่านนิทานเล่มใหญ่เรื่อง “กุงกิงเป็นหวัด” ให้เด็ก ๆ ฟังอีกครั้ง โดยครูชี้ชื่อเรื่อง องค์ประกอบของหนังสือ คือ ชื่อผู้แต่ง ชื่อผู้วาด ชื่อสำนักพิมพ์
- ขณะที่ครูอ่านหนังสือนิทาน ครูโดยครูชี้คำจากซ้ายไปขวา บนลงล่างจนจบเรื่อง

1.2 การอ่านร่วมกัน

- ครูให้เด็กอ่านนิทานร่วมกันพร้อมกับครูอีกครั้ง โดยครูชี้คำที่อ่านจนจบเรื่อง

2. กิจกรรมรายคู่

- ครูแจกหนังสือนิทานเล่มเล็กเรื่อง “กุงกิงเป็นหวัด” ให้เด็กคนละ 1 เล่ม
- เด็กจับคู่ นำหนังสือนิทานที่ได้ผลัดกันอ่านให้เพื่อนฟัง
- ครูนำบัตรคำที่เด็กและครูได้สรุปเนื้อหาในนิทานเมื่อวันที่ 1 มาอ่านทบทวนให้เด็กฟัง

ขั้นที่ 3 การสอนคำ

1. กิจกรรมกลุ่มใหญ่

- ครูนำบัตรคำที่เด็กสนใจจากการอ่านนิทานมาสอนอ่านโดยบอกรายละเอียดของคำและการสะกดคำ โดยบอกพยัญชนะต้น สระ ตัวสะกด วรรณยุกต์

2. กิจกรรมกลุ่มย่อย

- ครูแบ่งกลุ่ม ๆ ละ 5 คน จำนวน 4 กลุ่ม
- ครูแจกหนังสือนิทานเล่มเล็กเรื่อง “กุงกิงเป็นหวัด” ให้เด็กคนละ 1 เล่ม
- เด็กนั่งอ่านหนังสือนิทานในกลุ่มของตนเอง โดยครูเข้าไปสอนอ่านแบบชี้แนะที่ละกลุ่ม ครูได้กำหนดข้อตกลงไว้ว่า หากครูเข้าไปสอนอ่านกลุ่มไหน ให้กลุ่มที่เหลือนั่งอ่านนิทานเล่มเล็กที่ตนเองมีภายในกลุ่มของตนเองอย่างเงียบ ๆ อย่างรบกวนเพื่อนกลุ่มอื่น
- ครูเข้าสอนอ่านแบบชี้แนะที่ละกลุ่ม โดยครูอ่านนำบัตรคำที่เด็กสนใจในวันที่ 2 มาอ่านทบทวนให้เด็กฟังโดยครูสอนถึงรายละเอียดของคำและการสะกดคำ โดยบอกพยัญชนะต้น สระ ตัวสะกด และวรรณยุกต์

3. กิจกรรมรายบุคคล

- เด็กมีหนังสือนิทานเรื่อง “กุงกิงเป็นหวัด” คนละเล่ม
- ครูสอนอ่านแบบชี้แนะเป็นรายบุคคล โดยมีข้อตกลงว่า หากครูสอนอ่านอยู่ที่ใคร คนที่ครูไม่ได้เข้าไปสอนให้อ่านนิทานเล่มเล็กที่ตนเองมีอย่างเงียบ ๆ ไม่รบกวนผู้อื่น
- ครูเข้าสอนอ่านแบบชี้แนะที่ละคน โดยให้เด็กชี้คำที่ตนเองสนใจจากบัตรคำที่เด็กสนใจในวันที่ 2 ครูสอนถึงรายละเอียดของคำและการสะกดคำ โดยบอกพยัญชนะต้น สระ ตัวสะกด วรรณยุกต์

ขั้นที่ 4 การฝึกใช้คำ

1. กิจกรรมกลุ่มย่อย

- ครูแบ่งกลุ่ม ๆ ละ 5 คน จำนวน 4 กลุ่ม
- ครูแนะนำป้ายชื่อนิทานจำนวน 4 เรื่อง ๆ ละ 5 แผ่น
- ครูวางป้ายชื่อนิทานปนกันกระจายไปทั่ว ๆ ห้อง
- ให้ทีละกลุ่มช่วยกันหาป้ายคำ “กุงกิงเป็นหวัด”
- ครูกล่าวคำชมเชยและให้เพื่อน ๆ ปรบมือให้กลุ่มที่หาป้ายนิทานได้ถูกต้องหมด

2. กิจกรรมรายคู่

- ครูแนะนำเกมการศึกษา “เกมจับคู่คำกับรูปภาพ” จำนวน 5 คู่
- เด็กจับคู่กัน และนำเกมไปเล่นจับคู่คำกับภาพให้ถูกต้อง
- ครูชักชวนให้เด็กนำคำที่เด็กได้เรียนรู้จากเกมการศึกษามาสร้างเป็นประโยค โดยเป็นผู้ครูจดบันทึกคำพูดของเด็กไว้

- ครูอ่านประโยคที่เด็กช่วยกันแต่งขึ้นมาอ่านให้เด็กฟังจำนวน 5 ประโยค
- ครูนัดหมายกิจกรรมในวันต่อไป

วันที่ 4 กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 การสร้างบรรยากาศ

ครูกล่าวทักทายเด็กและกระตุ้นให้เด็กสนใจจากคำเชิญชวนของครู (เด็กคูสิในห้องเรามีอะไร มีคำอ่านว่าอย่างไรบ้าง) ครูเตรียมความพร้อมให้กับเด็ก โดยสร้างบรรยากาศภายในห้องเรียน ด้วยการนำคำจากการที่เด็กได้แต่งประโยคในวันที่ 3 มาเขียนในบัตรคำติดภายในห้องเรียน

ขั้นที่ 2 การนำเสนอ ครูทบทวนกิจกรรม ดังนี้

1. กิจกรรมกลุ่มใหญ่ ได้แก่

1.1 การอ่านให้ฟัง

- ครูให้เด็กนั่งเป็นรูปตัว U และให้เด็กสงบพร้อมที่จะฟังนิทาน
- ครูอ่านนิทานเล่มใหญ่เรื่อง “กุงกิงเป็นหวัด” ให้เด็ก ๆ ฟังอีกครั้ง โดยครูชี้ชื่อเรื่อง องค์ประกอบของหนังสือ คือ ชื่อผู้แต่ง ชื่อผู้วาด ชื่อสำนักพิมพ์
- ขณะที่ครูอ่านหนังสือนิทาน ครูโดยครูชี้คำจากซ้ายไปขวา บนลงล่างจนจบเรื่อง

1.2 การอ่านร่วมกัน

- ครูให้เด็กอ่านนิทานร่วมกันพร้อมกับครูอีกครั้ง

2. กิจกรรมรายคู่

- ครูแจกหนังสือนิทานเล่มเล็กเรื่อง “กุงกิงเป็นหวัด” ให้เด็กคนละ 1 เล่ม
- เด็กจับคู่ นำหนังสือนิทานที่ได้ผลัดกันอ่านให้เพื่อนฟัง
- ครูอ่านนำบัตรคำที่เด็กและครูได้สรุปเนื้อหาในนิทานเมื่อวันที่ 1 มาอ่านทบทวนให้เด็กฟัง

ขั้นที่ 3 การสอนคำ ครูทบทวนกิจกรรม ดังนี้

1. กิจกรรมกลุ่มใหญ่

- ครูนำบัตรคำที่เด็กสนใจจากการอ่านนิทานมาสอนอ่านโดยบอกรายละเอียดของคำและการสะกดคำ โดยบอกพยัญชนะต้น สระ ตัวสะกด วรรณยุกต์

2. กิจกรรมกลุ่มย่อย

- ครูแบ่งกลุ่ม ๆ ละ 5 คน จำนวน 4 กลุ่ม
- ครูแจกหนังสือนิทานเล่มเล็กเรื่อง “กุงกิงเป็นหวัด” ให้เด็กคนละ 1 เล่ม
- เด็กนั่งอ่านหนังสือนิทานในกลุ่มของตนเอง โดยครูเข้าไปสอนอ่านแบบชี้แนะทีละกลุ่ม ครูได้กำหนดข้อตกลงไว้ว่า หากครูเข้าไปสอนอ่านกลุ่มไหน ให้กลุ่มที่เหลือนั่งอ่านนิทานเล่มเล็กที่ตนเองมีภายในกลุ่มของตนเองอย่างเงียบ ๆ อย่างรบกวนเพื่อนกลุ่มอื่น
- ครูเข้าสอนอ่านแบบชี้แนะทีละกลุ่ม โดยครูอ่านนำบัตรคำที่เด็กสนใจในวันที่ 2 มาอ่านทบทวนให้เด็กฟังโดยครูสอนถึงรายละเอียดของคำและการสะกดคำ โดยบอกพยัญชนะต้น สระ ตัวสะกด และวรรณยุกต์

3. กิจกรรมรายบุคคล

- เด็กมีหนังสือนิทานเรื่อง “กุงกิงเป็นหวัด” คนละเล่ม
- ครูสอนอ่านแบบชี้แนะเป็นรายบุคคล โดยมีข้อตกลงว่า หากครูสอนอ่านอยู่ที่ใคร คนที่ครูไม่ได้เข้าไปสอนให้อ่านนิทานเล่มเล็กที่ตนเองมีอย่างเงียบ ๆ ไม่รบกวนผู้อื่น
- ครูเข้าสอนอ่านแบบชี้แนะทีละคน โดยให้เด็กชี้คำที่ตนเองสนใจจากบัตรคำที่เด็กสนใจในวันที่ 2 ครูสอนถึงรายละเอียดของคำและการสะกดคำ โดยบอกพยัญชนะต้น สระ ตัวสะกด และวรรณยุกต์

ขั้นที่ 4 การฝึกใช้คำ ครูทบทวนกิจกรรม ดังนี้

1. กิจกรรมกลุ่มย่อย

- ครูแบ่งกลุ่ม ๆ ละ 5 คน จำนวน 4 กลุ่ม
- ครูมีป้ายชื่อนิทานวางตามมุมห้องเรียน
- ให้ทีละกลุ่มช่วยกันหาป้ายคำ “กุงกิงเป็นหวัด”
- ครูกล่าวคำชมเชยและให้เพื่อน ๆ ปรบมือให้กลุ่มที่หาป้ายนิทานได้ถูกต้องหมด

2. กิจกรรมรายคู่

- ครูแนะนำเกมการศึกษา “เกมจับคู่คำกับรูปภาพ” จำนวน 5 คู่
- เด็กจับคู่กัน และนำเกมไปเล่นจับคู่คำกับภาพให้ถูกต้อง
- ครูอ่านประโยคที่เด็กได้ช่วยกันสร้างไว้เมื่อวันที่ 3 ให้เด็กฟัง

ขั้นที่ 5 ขั้นการใช้ความรู้

กิจกรรมกลุ่มใหญ่

- ครูชักชวนให้เด็กนำประโยคเหล่านั้นมารวมกันแต่งนิทานปากเปล่า โดยครูจดบันทึก
- ครูอ่านประโยคที่เด็กช่วยกันแต่งนิทานและให้เลือกประโยคไปช่วยกันแต่งเป็นนิทาน 4 ช่อง โดยครูมีกระดาษ 100 ปอนด์แผ่นใหญ่ จำนวน 1 แผ่น ตีตารางเป็น 4 ช่อง ครูชักชวนให้เด็กนำประโยคเขียนลงในตารางแต่ละช่องให้เป็นเนื้อเรื่องนิทานโดยครูคอยช่วยเหลือหากเด็กเขียนไม่ได้
- เด็กช่วยกันวาดรูปและระบายสีประกอบนิทาน 4 ช่อง
- ครูกล่าวคำชมเชยในการทำงานของเด็กและนัดหมายกิจกรรมในวันต่อไป

วันที่ 5 กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 การสร้างบรรยากาศ

ครูกล่าวทักทายเด็กและกระตุ้นให้เด็กสนใจจากคำเชิญชวนของครู (เด็กดูสีในหน้าเรามีอะไร มีคำอ่านว่าอย่างไรบ้าง) ครูเตรียมความพร้อมให้กับเด็ก โดยสร้างบรรยากาศภายในห้องเรียน ด้วยการนำคำจากการที่เด็กได้แต่งนิทานในวันที่ 4 มาเขียนในบัตรคำติดภายในห้องเรียน

ขั้นที่ 2 การนำเสนอ ครูทบทวนกิจกรรม ดังนี้

1. กิจกรรมกลุ่มใหญ่ ได้แก่

1.1 การอ่านให้ฟัง

- ครูให้เด็กนั่งเป็นรูปตัว U และให้เด็กสงบพร้อมที่จะฟังนิทาน
- ครูอ่านนิทานเล่มใหญ่เรื่อง “กุงกิงเป็นหวัด” ให้เด็ก ๆ ฟังอีกครั้ง โดยครูชี้ชื่อเรื่อง องค์ประกอบของหนังสือ คือ ชื่อผู้แต่ง ชื่อผู้วาด ชื่อสำนักพิมพ์

- ขณะที่ครูอ่านหนังสือนิทาน ครูชี้คำจากซ้ายไปขวา บนลงล่างจนจบเรื่อง
- 1.2 การอ่านร่วมกัน

- ครูให้เด็กอ่านนิทานร่วมกันพร้อมกับครูอีกครั้ง โดยครูชี้คำในขณะที่อ่านจน

จบเรื่อง

2. กิจกรรมรายคู่

- ครูแจกหนังสือนิทานเล่มเล็กเรื่อง “กุงกิงเป็นหวัด” ให้เด็กคนละ 1 เล่ม
- เด็กจับคู่ นำหนังสือนิทานที่ได้ผลัดกันอ่านให้เพื่อนฟัง
- ครูอ่านนำบัตรคำที่เด็กและครูได้สรุปเนื้อหาในนิทานเมื่อวันที่ 1 มาอ่านทบทวน

ให้เด็กฟัง

ขั้นที่ 3 การสอนคำ ครูทบทวนกิจกรรม ดังนี้

1. กิจกรรมกลุ่มใหญ่

- ครูนำบัตรคำที่เด็กสนใจจากการอ่านนิทานมาสอนอ่านโดยบอกรายละเอียดของคำและการสะกดคำ โดยบอกพยัญชนะต้น สระ ตัวสะกด วรรณยุกต์

2. กิจกรรมกลุ่มย่อย

- ครูแบ่งกลุ่ม ๆ ละ 5 คน จำนวน 4 กลุ่ม
- ครูแจกหนังสือนิทานเล่มเล็กเรื่อง “กุงกิงเป็นหวัด” ให้เด็กคนละ 1 เล่ม
- เด็กนั่งอ่านหนังสือนิทานในกลุ่มของตนเอง โดยครูเข้าไปสอนอ่านแบบชี้แนะทีละกลุ่ม ครูได้กำหนดข้อตกลงไว้ว่า หากครูเข้าไปสอนอ่านกลุ่มไหน ให้กลุ่มที่เหลือนั่งอ่านนิทานเล่มเล็กที่ตนเองมีภายในกลุ่มของตนเองอย่างเงียบ ๆ อย่างรบกวนเพื่อนกลุ่มอื่น
- ครูเข้าสอนอ่านแบบชี้แนะทีละกลุ่ม โดยครูอ่านนำบัตรคำที่เด็กสนใจในวันที่ 2 มาอ่านทบทวนให้เด็กฟังโดยครูสอนถึงรายละเอียดของคำและการสะกดคำ โดยบอกพยัญชนะต้น สระ ตัวสะกด และวรรณยุกต์

3. กิจกรรมรายบุคคล

- เด็กมีหนังสือนิทานเรื่อง “กุงกิงเป็นหวัด” คนละเล่ม
- ครูสอนอ่านแบบชี้แนะเป็นรายบุคคล โดยมีข้อตกลงว่า หากครูสอนอ่านอยู่ที่ใคร คนที่ครูไม่ได้เข้าไปสอนให้อ่านนิทานเล่มเล็กที่ตนเองมีอย่างเงียบ ๆ ไม่รบกวนผู้อื่น
- ครูเข้าสอนอ่านแบบชี้แนะทีละคน โดยให้เด็กชี้คำที่ตนเองสนใจจากบัตรคำที่เด็กสนใจในวันที่ 2 ครูสอนถึงรายละเอียดของคำและการสะกดคำ โดยบอกพยัญชนะต้น สระ ตัวสะกด และวรรณยุกต์

ขั้นที่ 4 การฝึกใช้คำ ครูทบทวนกิจกรรม ดังนี้

1. กิจกรรมกลุ่มย่อย

- ครูแบ่งกลุ่ม ๆ ละ 5 คน จำนวน 4 กลุ่ม
- ครูมีป้ายชื่อนิทานวางตามมุมห้องเรียน
- ให้ทีละกลุ่มช่วยกันหาป้ายคำ “กุงกิงเป็นหวัด”
- ครูกล่าวคำชมเชยและให้เพื่อน ๆ ปรบมือให้กลุ่มที่หาป้ายนิทานได้ถูกต้องหมด

2. กิจกรรมรายคู่

- ครูแนะนำเกมการศึกษา “เกมจับคู่คำกับรูปภาพ” จำนวน 5 คู่
- เด็กจับคู่กัน และนำเกมไปเล่นจับคู่คำกับภาพให้ถูกต้อง
- ครูอ่านประโยคที่เด็กได้ช่วยกันสร้างไว้เมื่อวันที่ 3 ให้เด็กฟัง

ขั้นที่ 5 ขั้นการใช้ความรู้

กิจกรรมกลุ่มใหญ่

- ครูชักชวนให้เด็กนำประโยคที่ช่วยกันสร้างมาร่วมกันแต่งนิทานปากเปล่า โดยครูจดบันทึก
- เด็กนำประโยคที่ได้สร้างใหม่มาร่วมกันแต่งนิทาน 4 แผ่น โดยครูมีกระดาษ 100 ปอนด์ขนาด A4 จำนวน 4 แผ่น โดยช่วยกันเรียงเนื้อเรื่องตามลำดับ
- ครูนำกระดาษขึ้นมาทีละแผ่นให้เด็กช่วยกันนำประโยคมาแต่งมาเขียน โดยครูชักชวนให้เด็กนำประโยคเขียนลงในกระดาษ ครูคอยช่วยเหลือหากเด็กเขียนไม่ได้ และให้เด็กได้วาดภาพระบายสีประกอบประโยคด้วย
- เด็กได้นำนิทานที่ร่วมกันแต่งเป็นนิทานจนครบ 4 แผ่น และช่วยกันตั้งชื่อเรื่องหลังจากนั้นจึงนำมาทำเป็นหนังสือนิทาน 1 เล่ม โดยให้มีปกหน้าเขียนชื่อเรื่องและช่วยกันตกแต่งให้สวยงามปกหลัง เขียนองค์ประกอบของหนังสือนิทานให้ครบ
- ครูนำเนื้อเรื่องมาเย็บติดกัน
- ครูนำหนังสือนิทานที่เด็ก ๆ ได้ทำมาอ่านให้เด็กฟัง
- ครูกับเด็กร่วมกันสรุปถึงเนื้อหาในนิทานที่เด็กได้ทำขึ้น และครูกล่าวคำชมเชยในการทำงานของเด็ก ๆ ทุกคน

สื่อการสอน

1. นิทานเล่มใหญ่เรื่อง “กุงกิงเป็นหวัด” จำนวน 1 เล่ม
2. นิทานเล่มเล็กเรื่อง “กุงกิงเป็นหวัด” จำนวน 20 เล่ม
3. เกมจับคู่คำกับภาพ จำนวน 5 คู่

เป็นไข้

ตากฝน

อาบน้ำ

หมอ

หน้ากาก
อนามัย

4. ป้ายชื่อนิทานชื่อละ 5 แผ่น

ของเล่นของมินา

มดแดงตุงแฉ่ง

กุงกิงเป็นหวัด

ม้าน้อยร้องเพลง

5. กระดาษ 100 ปอนด์ขนาดใหญ่ 1 แผ่น
6. กระดาษ 100 ปอนด์ขนาดเท่ากระดาษ A4 จำนวน 6 แผ่น
7. สีไม้, ดินสอ

การวัดและการประเมิน

การสังเกต

1. การอ่านออกเสียง
2. การอ่านจากภาพได้
3. การอ่านคำศัพท์
4. การจำแนกความเหมือนความต่างของตัวอักษรและคำ
5. การจับคู่ได้ถูกต้อง
6. การทำงานร่วมกัน

ภาคผนวก ข

- แบบวัดความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัย

แบบวัดความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัย

1. หลักการและเหตุผล

การอ่านเป็น พื้นฐานที่สำคัญอย่างยิ่งในการศึกษาทุกวิชา นักการศึกษาเชื่อว่า เด็กที่อ่านเก่งแล้ว มักจะประสบความสำเร็จในการเรียนทุกสาขาวิชา สอดคล้องกับ กานต์มณี ศักดิ์เจริญ (2546, น. 89) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านไว้ว่า การอ่านเป็นการรับรู้เรื่องราวภาษาที่ปรากฏอยู่ในวัสดุสิ่งพิมพ์ รับรู้เรื่องราวที่ผู้เขียนต้องการสื่อสารถึงผู้อ่าน การอ่านเป็นสิ่งสำคัญสิ่งหนึ่งในการดำเนินชีวิต เพราะการอ่าน จะมีส่วนช่วยสร้างความสำเร็จในการดำเนินชีวิต ผู้ใดมีความสามารถในการอ่านหนังสือเป็นพิเศษ มักจะมีโอกาสเจริญก้าวหน้าในอาชีพและชีวิตมากกว่าคนที่อ่านหนังสือได้น้อยและอ่านช้า โลกปัจจุบันเรียกได้ว่าเป็นโลกของการอ่านเพราะการอ่านแทรกอยู่ในกิจกรรมทุกประเภททุกแห่ง ทั้งนี้เพราะในการสื่อสารซึ่งกันและกันในชีวิตประจำวันต้องอาศัยการอ่านเพื่อความเข้าใจ การอ่านจึงเข้ามามีบทบาทสำคัญในชีวิตของเรา สิ่งที่เราจะต้องอ่านในชีวิตประจำวันจึงมีมากมาย

กุลยา ตันติผลาชีวะ (2551, น. 146-147) ได้กล่าวไว้ว่า การอ่านเป็นอีกทักษะที่เด็กปฐมวัยยังทำไม่ได้ เพราะการอ่านเกิดจากการสะกดคำ สะกดเสียง ความคิดของเด็กวัยนี้ยากที่เด็กจะออกเสียงและวาดภาพในมโนสำนึกได้เกินขั้นการคิดและการเรียนรู้ตามวัยของเด็ก ครูผู้สอนมีวิธีการสอนที่นำกิจกรรมการอ่านมาช่วยในการสอนหรือการเรียนปนเล่นโดยใช้วิธีสอนโดยให้เด็กเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ ซึ่งประกอบด้วย การสร้างปัญหาที่ตรงกับความสนใจและความต้องการของเด็ก เช่น อ่านหนังสือ เล่านิทาน ให้เด็กฟังทุกวัน และทำกิจกรรมต่าง ๆ จากเรื่องที่อ่าน (ฉวีวรรณ คูหาภินันท์ 2545, น. 69)

แบบวัดความสามารถทางในการอ่านของเด็กปฐมวัย ช่วงอายุระหว่าง 5-6 ปี ฉบับนี้เป็นแบบวัดที่ผู้วิจัยจัดทำขึ้นเพื่อวัดความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัย โดยได้เลือกวิธีวัดให้มีความเหมาะสมกับวัยของเด็กและตามพัฒนาการของเด็ก ซึ่งผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าแบบวัดความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัยฉบับนี้ จะเป็นประโยชน์และแนวทางสำหรับผู้ที่กำลังศึกษาหรือสนใจเกี่ยวกับวิธีการวัดความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัย

2. จุดประสงค์

1. เพื่อวัดความสามารถในการจำแนกความเหมือนความต่างของตัวอักษรและคำของเด็กปฐมวัย
2. เพื่อวัดความสามารถในการอ่านคำศัพท์จากภาพของเด็กปฐมวัย
3. เพื่อวัดความสามารถในการอ่านเป็นประโยคจากภาพของเด็กปฐมวัย

3. องค์ประกอบ

แบบวัดนี้เป็นแบบวัดความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ 3 อายุ 5-6 ปี จำนวน 3 ชุดประกอบด้วย

ชุดที่ 1 แบบวัดความสามารถในการจำแนกความเหมือนความต่างของตัวอักษรและคำของเด็กปฐมวัย

ชุดที่ 2 แบบวัดความสามารถในการอ่านคำศัพท์ของเด็กปฐมวัย

ชุดที่ 3 แบบวัดความสามารถในการอ่านเป็นประโยคจากภาพของเด็กปฐมวัย

4. วิธีการดำเนินการวัด

1. การวัดความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัยนี้ ผู้วัดจะดำเนินการวัดเด็กทีละ 1 คน โดยการฟังแล้วบันทึกการอ่านของเด็กตามเวลาที่กำหนด ผู้วัดให้เด็กดูภาพแล้วปฏิบัติตามคำสั่งของผู้วัด ผู้วัดบันทึกการอ่านของเด็กลงในแบบบันทึกการอ่านของเด็กแต่ละคน

2. การวัดความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัย หมายถึง การที่เด็กมีความสามารถในการรับรู้ และทำความเข้าใจความหมายของภาษาเขียนที่ปรากฏเป็นภาพ สัญลักษณ์ หรือข้อความประกอบ และเกิดความเข้าใจเรื่องราวที่ผู้เขียนเขียนให้ผู้อื่นเข้าใจได้ ประกอบด้วย

- 2.1 การจำแนกความเหมือนความต่างของตัวอักษรและคำ จำนวน 10 ข้อ
- 2.2 การอ่านคำศัพท์ จำนวน 10 ข้อ
- 2.3 การอ่านเป็นประโยคจากภาพ จำนวน 5 ข้อ

5. ระยะเวลาที่ใช้ในการวัด

ชุดที่ 1 แบบวัดความสามารถในการจำแนกความเหมือนความต่างของตัวอักษรและคำของเด็กปฐมวัย ใช้เวลาในการวัด 5 นาที

ชุดที่ 2 แบบวัดความสามารถในการอ่านคำศัพท์ของเด็กปฐมวัย ใช้เวลาในการวัด 5 นาที

ชุดที่ 3 แบบวัดความสามารถในการอ่านเป็นประโยคจากภาพของเด็กปฐมวัย ใช้เวลาในการวัด 5 นาที

รวม 3 ชุดใช้เวลาทั้งสิ้น	15 นาที
--------------------------	---------

6. เกณฑ์ในการให้คะแนน

เกณฑ์การให้คะแนน แบบวัดความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัยอายุ 5 – 6 ปี จำนวน 3 ชุด มีรายละเอียดดังนี้

ชุดที่ 1 แบบวัดความสามารถในการจำแนกความเหมือนความต่างของตัวอักษรและคำของเด็กปฐมวัยจำนวน 10 ข้อ รวม 10 คะแนน มีเกณฑ์การให้คะแนนคือ

1. เด็กหยิบคำที่เหมือนกันได้ 0.5 คะแนน
2. เด็กหยิบคำที่ต่างจากพวกได้ 0.5 คะแนน
3. เด็กหยิบคำผิดได้ 0 คะแนน

ชุดที่ 2 แบบวัดความสามารถในการอ่านคำศัพท์ของเด็กปฐมวัยจำนวน 10 ข้อ รวม 10 คะแนน มีเกณฑ์การให้คะแนนคือ

1. เด็กจับคู่ภาพกับคำศัพท์ได้ถูกต้องได้ 1 คะแนน
2. เด็กจับคู่ภาพกับคำศัพท์ไม่ถูกต้องได้ 0 คะแนน

ชุดที่ 3 แบบวัดความสามารถในการอ่านเป็นประโยคจากภาพของเด็กปฐมวัยจำนวน 5 ข้อ รวม 5 คะแนน มีเกณฑ์การให้คะแนนคือ

1. เด็กหยิบแถบประโยคถูกต้องตรงกับภาพได้ 1 คะแนน
2. เด็กหยิบแถบประโยคไม่ถูกต้องกับภาพได้ 0 คะแนน

7. วิธีการดำเนินการวัด

1. ผู้ดำเนินการวัดเตรียมตัวก่อนประเมินดังนี้
 - 1.1 ตรวจสอบวัดความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัยให้ครบถ้วน
 - 1.2 ศึกษาแบบวัดความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัยและการใช้แบบวัดความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัยให้เข้าใจเพื่อให้การวัดความสามารถทางการอ่านของเด็กปฐมวัยเป็นไปอย่างราบรื่น
 - 1.3 จัดสถานที่ที่ใช้ในการวัดความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัยให้อยู่ในสภาพที่สะดวกสบายปราศจากเสียงรบกวน
 - 1.4 เตรียมอุปกรณ์ในการวัดดังนี้
 - (1) แบบวัดความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัย
 - (2) นาฬิกาจับเวลา 1 เรือน
 - 1.5 ผู้ดำเนินการวัดต้องเขียนชื่อ นามสกุลของผู้เข้ารับการวัดความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัยให้เรียบร้อย
 - 1.6 ผู้ดำเนินการวัดต้องแสดงความเป็นกันเองและสร้างความคุ้นเคยกับผู้เข้ารับการวัดเพื่อให้ผู้รับการวัดไม่กังวล มีความมั่นใจและให้ความร่วมมือในการทำแบบวัดความสามารถทางการอ่านของเด็กปฐมวัย
2. ดำเนินการวัดตามขั้นตอนดังนี้
 - 2.1 ดำเนินการวัดเด็กเป็นรายบุคคลจนครบทุกคน
 - 2.2 ผู้ดำเนินการวัดอ่านคำสั่งอย่างช้าๆ ช้อละ 2 ครั้งเพื่อให้ผู้เข้ารับการวัดเข้าใจอย่างชัดเจน
 - 2.3 ผู้ดำเนินการวัดสนับสนุนและกระตุ้นผู้เข้ารับการวัด ชมเชยทุกครั้งเมื่อสิ้นสุดการวัด
 - 2.4 เมื่อเสร็จสิ้นการวัด 1 ชุด ผู้วัดต้องบันทึกลงในแบบบันทึกความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัยให้เรียบร้อย
3. เมื่อเสร็จสิ้นการวัด
 - 3.1 ตรวจสอบชื่อ นามสกุล ของผู้รับการวัดให้ถูกต้อง
 - 3.2 ตรวจสอบและเก็บแบบวัดให้เรียบร้อย ตามเกณฑ์การให้คะแนน
 - 3.3 ผู้ดำเนินการวัดนำผู้รับการวัดกลับสู่ชั้นเรียน และนำผู้รับการวัดคนใหม่มาทำการวัดความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัยต่อไป

แบบวัดความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัย

ชุดที่ 1 แบบวัดความสามารถในการจำแนกความเหมือนความต่างของตัวอักษรคำ

จุดมุ่งหมาย เพื่อวัดความสามารถในการจำแนกความเหมือนความต่างของตัวอักษรคำ

เกณฑ์การให้คะแนน

ชุดที่ 1 แบบวัดความสามารถในการจำแนกความเหมือนความต่างของตัวอักษรและคำของเด็กปฐมวัย มีเกณฑ์การให้คะแนนคือ

1. เด็กหยิบบัตรคำที่เหมือนกันได้ 0.5 คะแนน
2. เด็กหยิบบัตรคำที่ต่างจากพวกได้ 0.5 คะแนน
3. เด็กหยิบคำผิดหรือไม่ทำได้ 0 คะแนน

เวลาในการทำการวัด ข้อละ 30 วินาที

ลักษณะแบบวัด จำแนกความเหมือนและความต่างของตัวอักษรและคำได้ถูกต้อง

จำนวนแบบทดสอบ 10 ข้อ รวม 10 คะแนน

องค์ประกอบ แบบวัดชุดที่ 1 การจำแนกความเหมือนความต่างของตัวอักษรคำ มีอุปกรณ์ได้แก่
- บัตรคำภาษาไทย จำนวน 10 ข้อ ๆ ละ 3 ใบ

คำชี้แจง 1. แบบวัดฉบับนี้เป็นแบบวัดความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัย อายุ 5 – 6 ปี

2. ผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการวัดด้วยตนเอง โดยทำการวัดเด็กเป็นรายบุคคล
3. ผู้วิจัยหยิบบัตรคำแต่ละข้อส่งให้เด็กและออกคำสั่งให้ชัดเจน

คำสั่ง

1. ให้เด็กหยิบบัตรคำที่เหมือนกันส่งให้ครู
2. ให้เด็กหยิบบัตรคำที่ต่างจากพวกส่งให้ครู

ตัวอย่าง แบบวัดความสามารถในการจำแนกความเหมือนความต่างของตัวอักษรคำของเด็กปฐมวัย

โรงเรียน	โรงเรียน	โรงแรม
ระยอง	ระยอง	ระนอง

ชุดที่ 2 แบบวัดความสามารถในการอ่านคำศัพท์ของเด็กปฐมวัย
จุดมุ่งหมาย เพื่อวัดความสามารถในการอ่านคำและจับคู่กับภาพได้ถูกต้อง
เกณฑ์การให้คะแนน ชุดที่ 2 แบบวัดความสามารถในการอ่านคำศัพท์ของเด็กปฐมวัย มีเกณฑ์การให้คะแนนคือ

1. เด็กหยิบบัตรคำคู่กับภาพได้ถูกต้องได้ 1 คะแนน
2. เด็กหยิบบัตรคำผิดหรือไม่ทำได้ 0 คะแนน

เวลาในการทำการวัด ข้อละ 30 วินาที

ลักษณะแบบวัด ความสามารถในการอ่านคำและจับคู่กับภาพได้ถูกต้อง

จำนวนแบบทดสอบ 10 ข้อ รวม 10 คะแนน

องค์ประกอบ ชุดที่ 2 แบบวัดความสามารถในการอ่านคำศัพท์ของเด็กปฐมวัย มีอุปกรณ์ได้แก่

- บัตรคำภาษาไทย จำนวน 10 ข้อ ๆ ละ 1 ใบ
- บัตรภาพ จำนวน 10 ข้อ ๆ ละ 1 ใบ

คำชี้แจง

1. แบบวัดฉบับนี้เป็นแบบวัดความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัย อายุ 5 – 6 ปี
2. ผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินในการวัดด้วยตนเอง โดยทำการวัดเด็กเป็นรายบุคคล
3. ผู้วิจัยหยิบบัตรภาพแต่ละข้อส่งให้เด็กและออกคำสั่งให้ชัดเจน

คำสั่ง

1. ให้เด็กหยิบบัตรคำที่อ่านตรงกับภาพ

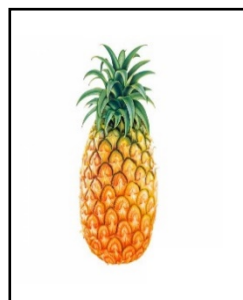
ตัวอย่าง แบบวัดความสามารถในการอ่านคำศัพท์ของเด็กปฐมวัย

กางเกง

ไม้กวาด

สับปะรด

ชุดที่ 3 แบบวัดความสามารถในการอ่านเป็นประโยคจากภาพของเด็กปฐมวัย

จุดมุ่งหมาย เพื่อวัดความสามารถในการอ่านเป็นประโยคจากภาพ

เกณฑ์การให้คะแนน ชุดที่ 3 แบบวัดความสามารถในการอ่านจากภาพเป็นประโยคของเด็กปฐมวัย มีเกณฑ์การให้คะแนน คือ

1. เด็กหยิบแถบประโยคได้ถูกต้องตรงกับเนื้อหาในภาพได้ 1 คะแนน
2. เด็กหยิบแถบประโยคผิดหรือไม่ทำได้ 0 คะแนน

เวลาในการทำการวัด ข้อละ 1 นาที

ลักษณะแบบวัด ความสามารถในการอ่านเป็นประโยคจากภาพได้ถูกต้อง

จำนวนแบบทดสอบ 5 ข้อ รวม 5 คะแนน

องค์ประกอบ ชุดที่ 3 แบบวัดความสามารถในการอ่านเป็นประโยคจากภาพของเด็กปฐมวัย มีอุปกรณ์ ได้แก่

- แถบประโยค จำนวน 5 ข้อ ๆ ละ 2 ใบ
- บัตรภาพ จำนวน 5 ข้อ ๆ ละ 1 ใบ

คำชี้แจง

1. แบบวัดฉบับนี้เป็นแบบวัดความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัย อายุ 5 – 6 ปี
2. ผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินในการวัดด้วยตนเอง โดยทำการวัดเด็กเป็นรายบุคคล
3. ผู้วิจัยหยิบบัตรภาพให้เด็กดูและถามว่าแถบประโยคไหนตรงกับภาพ

คำสั่ง

ให้เด็กหยิบแถบประโยคให้ตรงกับภาพ

ตัวอย่าง แบบวัดความสามารถในการอ่านเป็นประโยคจากภาพของเด็กปฐมวัย

พี่กับน้องรดน้ำต้นไม้

พี่กับน้องปลูกต้นไม้

ภาคผนวก ค
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

ที่ ศธ ๐๕๒๒.๑๖ (ป)/๓๘๓

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐

๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๐

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน นางสมคิด มาเรือง

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนางเพ็ญพักตร์ แก้วกระโทก นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน วิชาเอกปฐมวัยศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง ผลการจัดกิจกรรมการสอนอ่านตามแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุลที่มีต่อความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัย โรงเรียนอนุบาลศรอารีย์ จังหวัดระยอง ตามโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระไว้ขั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชา จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านหลักสูตร และการนิเทศก์การจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. ๐-๒๕๐๔-๘๕๐๕

โทรสาร. ๐-๒๕๐๓-๓๕๖๖-๗

เบอร์โทรนักศึกษา ๐-๘๔๘๖-๙๔๑๔-๖

ที่ ศธ ๐๕๒๒.๑๖ (บ)/๓๘๓

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐

๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๐

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน นางวิชญาพร อ่อนปุย

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนางเพ็ญพักตร์ แก้วกระโทก นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน วิชาเอกปฐมวัยศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง ผลการจัดกิจกรรมการสอนอ่านตามแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุลที่มีต่อความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัย โรงเรียนอนุบาลศรอารีย์ จังหวัดระยอง ตามโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระไว้ขั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชา จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านหลักสูตร และการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบคุณ
มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. ๐-๒๕๐๔-๘๕๐๕

โทรสาร. ๐-๒๕๐๓-๓๕๖๖-๗

เบอร์โทรนักศึกษา ๐-๘๔๘๖-๙๔๑๔-๖

ที่ ศธ ๐๕๒๒.๑๖ (บ)/๓๘๘๓

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐

๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๐

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน นางนงลักษณ์ โพธิ์คำ

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนางเพ็ญพักตร์ แก้วกระโทก นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน วิชาเอกปฐมวัยศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง ผลการจัดกิจกรรมการสอนอ่านตามแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุลที่มีต่อความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัย โรงเรียนอนุบาลศรอารีย์ จังหวัดระยอง ตามโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระไว้ชิ้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชา จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. ๐-๒๕๐๔-๘๕๐๕

โทรสาร. ๐-๒๕๐๓-๓๕๖๖-๗

เบอร์โทรนักศึกษา ๐-๘๔๘๖-๙๔๑๔-๖

ภาคผนวก ง

ภาพการจัดกิจกรรมการสอนอ่านตามแนวคิดการสอนภาษาแบบสมดุล

ขั้นที่ 1 ขั้นการสร้างบรรยากาศ

ครูตีตค้ำที่คาดคิดว่าเด็กจะสนใจและ
ชักชวนเด็กอ่านคำเหล่านั้น

ครูเขียนป้ายถนน ป้ายชื่อร้านบริเวณโรงเรียน

ขั้นที่ 2 ขั้นการนำเสนอ

กิจกรรมกลุ่มใหญ่ ครูอ่านให้ฟัง

การอ่านร่วมกัน

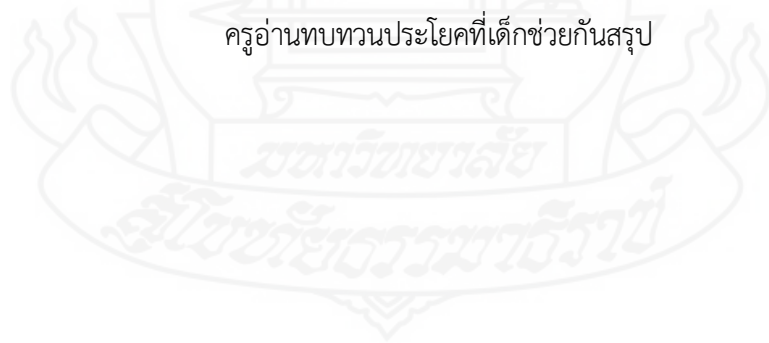
กิจกรรมรายคู่ เด็กผลัดกันอ่าน

เด็กช่วยกันสรุปเนื้อหาโดยครูเป็นผู้จดบันทึก

ครูอ่านบททวนประโยคที่เด็กช่วยกันสรุป

ขั้นที่ 3 ขั้นการสอนคำ

กิจกรรมกลุ่มใหญ่ ครูนำคำที่เด็กสนใจจากใน
นิทานมาสอนอ่าน

กิจกรรมกลุ่มย่อย ครูสอนอ่านแบบชี้แนะ

กิจกรรมรายบุคคล ครูสอนอ่านแบบชี้แนะ

ขั้นที่ 4 การฝึกใช้คำ

กิจกรรมกลุ่มย่อย เล่นเกมหาป้ายนิทาน

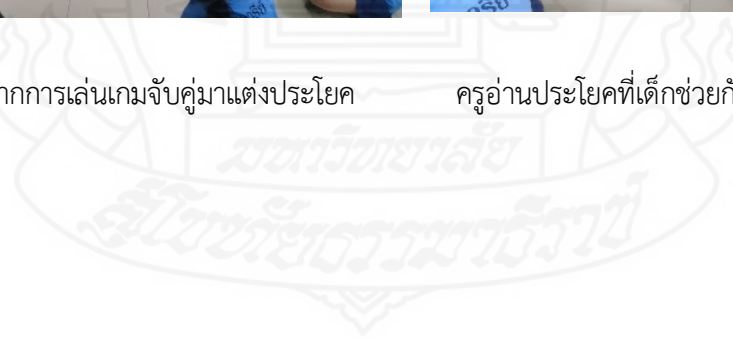
กิจกรรมรายคู่ เล่นเกมจับคู่คำกับภาพ

นำคำจากการเล่นเกมจับคู่มาแต่งประโยค

ครูอ่านประโยคที่เด็กช่วยกันแต่งให้ฟังอีกครั้ง

ขั้นที่ 5 ขั้นการใช้ความรู้

ครูชักชวนให้เด็กช่วยกันแต่งนิทานปากเปล่า
โดยครูจดบันทึกไว้

ครูอ่านประโยคที่แต่งให้เด็กฟังและ
ช่วยกันเรียบเรียงให้เป็นนิทาน

เด็กช่วยเขียนประโยคนิทานลงในกระดาษ

ครูอ่านนิทาน 4 ช่องที่เด็กได้ช่วยกันทำให้เด็กฟัง
และช่วยกันวาดภาพพระบายสีให้สวยงาม

เด็กเขียนประโยคที่ช่วยกันแต่ง
เพื่อทำนทาน 4 แผ่น

เด็ก ๆ ช่วยกันวาดภาพและระบายสี

ครูนำเนื้อเรื่องมาเย็บติดกัน

ครูนำนิทานมาอ่านให้เด็กฟัง

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ	นางเพ็ญพักตร์ แก้วกระโทก
วัน เดือน ปีเกิด	6 มีนาคม 2523
สถานที่เกิด	อำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี
ประวัติการศึกษา	คบ. มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี พ.ศ. 2553
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนอนุบาลศรีอารีย์ อำเภอเมืองระยอง จังหวัดระยอง
ตำแหน่ง	ครู

